

PRIJEDLOG

Klasa:
Urbroj:

Zagreb, .

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka za 2017. godinu
– mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 021-12/18-09/49, urbroja: 65-18-03, od 3. srpnja 2018. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske o Izvješću o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka za 2017. godinu, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske primjećuje u Izvješću o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka za 2017. godinu, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Agencija za zaštitu osobnih podataka aktom, od 29. lipnja 2018. godine, sljedeće:

U odnosu na navode sadržane u točki 2.7.1. Izvješća o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka za 2017. godinu, u dijelu koji se odnosi na opseg osobnih podataka birača koji je javno dostupan putem Internet adrese Registra birača Ministarstva uprave, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je od 20. srpnja 2017. godine dotadašnji način pristupa podacima (putem OIB-a ili MBG-a, prezimena i kontrolnog broja) koji se nalaze u registru birača i dostupni su građanima na mrežnoj stranici Ministarstva uprave, ograničen isključivo na nužni opseg podataka koji se odnosi na kategoriju: mjesna samouprava, nadležni ured i podatak o biračkom mjestu; čime je pristup osobnim podacima onemogućen. Nakon toga, u svrhu zaštite osobnih podataka (MBG, datum rođenja, nacionalnost, spol, status osobne iskaznice, prebivalište) pristup osobnim podacima pojedinom biraču omogućen je samo kroz sustav e-građani.

Uvidom u Poglavlje 8. Proračun Agencije za zaštitu osobnih podataka, utvrđeno je da se navedeni podaci razlikuju od podataka s kojima raspolaže Ministarstvo financija.

Razlike su u podacima navedenim na stranicama 98. i 99. gdje Agencija za zaštitu osobnih podataka navodi da proračun za 2017. godinu iznosi 6.246.154 kuna, a ispravan iznos je 6.359.740 kuna. Također je navedeno da je do 31. prosinca 2017. godine plan realiziran u iznosu od 5.734.393 kuna, a ispravan iznos je 5.939.418 kuna. Do razlika je došlo jer Agencija za zaštitu osobnih podataka u izvješću nije iskazala podatke o planiranim i izvršenim rashodima financiranim iz izvora financiranja 51 Pomoći EU.

U svezi dostavljene Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2017. godinu i pripadajućem Upitniku o fiskalnoj odgovornosti, napominje se kako je člankom 12. Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine, br. 78/11, 106/12, 130/13, 19/15 i 119/15) propisano da čelnici obveznika koji su izravno odgovorni Hrvatskom saboru dostavljaju navedenu dokumentaciju uz godišnje Izvješće o radu, radi provjere njihova sadržaja.

Agencija za zaštitu osobnih podataka je postupila sukladno obvezi koju ima temeljem Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine, br. 139/10 i 19/14) i Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila te je uz Izvješće o radu za 2017. godinu dostavila i Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2017. godinu, odnosno popunjen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti temeljem kojeg je dostavila obrazac Izjave 1a.

Na temelju postupka samoprocjene sustava nisu utvrđene slabosti i nepravilnosti pa stoga Agencija za zaštitu osobnih podataka nije imala obvezu sastaviti Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti kao i Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima obzirom da je za 2016. godinu sastavila Izjavu 1a. Također, Agencija za zaštitu osobnih podataka nije sastavljala Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2017. godini jer nije od strane Ureda Vlade Republike Hrvatske za unutarnju reviziju bilo planirano obavljanje unutarnje revizije za 2017. godinu u Agenciji za zaštitu osobnih podataka.

Provjeru sadržaja Izjave o fiskalnoj odgovornosti i pripadajućeg Upitnika o fiskalnoj odgovornosti provodi Hrvatski sabor sukladno članku 12. stavku 3. Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila.

Osim navedenoga, Vlada Republike Hrvatske nema primjedbi na Izvješće o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka za 2017. godinu.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Lovru Kuščevića, ministra uprave, Darka Nekića, državnog tajnika u Ministarstvu uprave i dr.sc. Mladena Nakića, pomoćnika ministra uprave.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/18-09/49

URBROJ: 65-18-03

Zagreb, 3. srpnja 2018.

50 — VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Primljeno: 03-07-2018		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
022-03/18-12/77	15.1	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.
65-18-01	7	—

05, 02

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 214. stavak 4. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem, radi davanja mišljenja, ***Izvešće o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka za 2017. godinu***, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 31. Zakona o zaštiti osobnih podataka ("Narodne novine", broj 103/03, 118/06, 41/08, 130/11 i 106/12 - pročišćeni tekst), dostavila Agencija za zaštitu osobnih podataka, aktom od 29. lipnja 2018. godine.

PREDSJEDNIK

Goran Jandroković

**REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
OSOBNIH PODATAKA**

KLASA: 023-03/18-01/01
URBROJ: 567-01/01-18-02
Zagreb, 29.06.2018.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 03-07-2018		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
021-12/18-09/49	65	
Uredbeni broj	Pril.	Vrij.
567-18-01	4	20

HRVATSKI SABOR
Trg Sv. Marka 6
10000 ZAGREB

n/p predsjedniku Hrvatskog sabora
Gordanu Jandrokoviću

Predmet: - Izvješće o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka za 2017. godinu
- dostavlja se .-

Poštovani gospodine Predsjedniče,

Temeljem odredbe članka 31. Zakona o zaštiti osobnih podataka (Narodne novine br. 103/03, 118/06, 41/08, 130/11 i 106/12 - pročišćeni tekst) dostavljamo Vam izvješće o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka za 2017. godinu.

S poštovanjem,

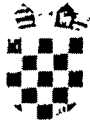

Privitak:

1. Izvješće,
2. Izjava o fiskalnoj odgovornosti,
3. Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Prilog 2.a.
4. Vlada RH - unutarnja revizija, mišljenje
5. CD medij sa stavkama od 1. do 4.

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Pismohrana, ovdje

**REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
OSOBNIH PODATAKA**

KLASA: 400-01/18-01/08
URBROJ: 567-01/01-18-02
Zagreb, 21.02.2018.

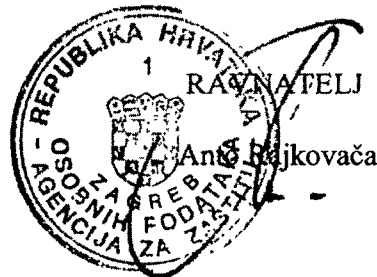
IZJAVA O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI*
ZA 2017. GODINU

Ja, Anto Rajkovača, ravnatelj Agencije za zaštitu osobnih podataka, ul. Martićeva 14, 10000 Zagreb,

na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, raspoloživih informacija, rezultata rada unutarnje i vanjske revizije te vlastite procjene, potvrđujem:

- zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava,
- učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola u okviru proračunom odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava.

U Zagrebu, 21.02.2018.

* Obrazac Izjave o fiskalnoj odgovornosti, koja se daje ako nisu uočene slabosti i nepravilnosti.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**Ured Vlade Republike Hrvatske
za unutarnju reviziju**

KLASA: 470-01/18-02/01

URBROJ: 50446-18-06

Zagreb, 06. veljače 2018.

09-02-2018

400-01/1801/07

03

50446-1801

**AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH
PODATAKA**

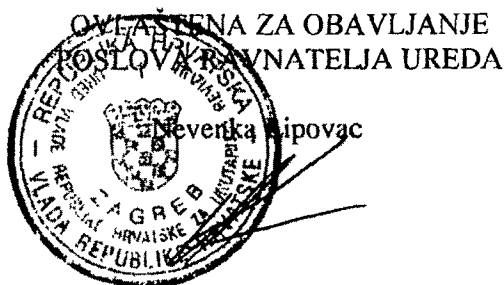
gosp. Anto Rajkovača, ravnatelj

PREDMET: Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2017. godini u Agenciji za zaštitu osobnih podataka
- dostavlja se

Poštovana,

sukladno odredbama članka 7. Zakona o fiskalnoj odgovornosti („Narodne novine“, broj 139/2010 i 19/2014) i odredbama članka 6. i članka 11. Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila („Narodne novine“, broj 78/2011, 106/2012, 130/2013, 19/2015 i 119/2015), u prilogu Vam dostavljamo Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2017. godini.

S poštovanjem,

Prilog: - kao u tekstu

Obveznik: AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA

**MIŠLJENJE UNUTARNJE REVIZIJE
O SUSTAVU UNUTARNJIH KONTROLA ZA PODRUČJA KOJA SU BILA
REVIDIRANA
U 2017. GODINI**

**I. MIŠLJENJE O FUNKCIONIRANJU SUSTAVA UNUTARNJIH KONTROLA
ZA REVIDIRANA PODRUČJA**

Strateškim planom unutarnje revizije za razdoblje 2017. – 2019. koji je odobrio ravnatelj Agencije za zaštitu osobnih podataka (KLASA: 400-01/16-01/19 , URBROJ: 5567-16-05), za 2017. godinu nije bilo planirano obavljanje unutarnje revizije u Agenciji za zaštitu osobnih podataka.

Slijedom navedenoga, Ured Vlade Republike Hrvatske za unutarnju reviziju nije u mogućnosti dati mišljenje o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2017. godini.

II. BROJ PLANIRANIH I OBAVLJENIH REVIZIJA U 2017. GODINI

Ukupno planirane revizije	Ukupno obavljene revizije	Obrazloženje
0	0	-

III. PODACI O OBAVLJENIM REVIZIJAMA I PREPORUKAMA UNUTARNJE REVIZIJE U 2017. GODINI

[illegible]

**IV. PODACI O PREPORUKAMA UNUTARNJE REVIZIJE IZ RANIJIH
RAZDOBLJA KOJE SU PROVEDENE U 2017. GODINI**

Rb	Obavljena revizija	Datum konačnog revizijskog izvješća	Područje revidiranja	Provedene preporuke iz ranijih razdoblja
1.	nema	nema	nema	nema

**V. PODACI O NEPROVEDENIM PREPORUKAMA UNUTARNJE REVIZIJE IZ
RANIJIH RAZDOBLJA**

Rb	Obavljena revizija	Datum konačnog revizijskog izvješća	Područje revidiranja	Preporuke kojima je istekao rok provedbe	Razlog neprovođenja preporuke	Poduzete mjere
1.	nema	nema	nema	nema	nema	nema

Mjesto i datum: Zagreb, 06. veljače 2018.	Novenka L. Kovac, ovlaštena za obavljanje poslova ravnateljica Ureda
	[potpis rukovoditelja unutarnje revizije]

Klasa: 400-01/18-01/08

Urbroj: 567-01/01-18-03

Zagreb, 21.02.2018.

Obveznik: AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA

**UPITNIK O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI ZA OBVEZNIKE UTVRĐENE U REGISTRU PRORAČUNSKIH I
IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA ZA PRORAČUNSKU GODINU 2017.**

Redni broj	Pitanje	Odgovor			Referenca ¹
		N/P	DA	NE ²	
PLANIRANJE PRORAČUNA/FINANCIJSKOG PLANA					
1.	Strateški plan je sastavljen i objavljen na web stranicama (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)		X		link na web stranicu
2.	Programi iz financijskog plana povezani su s ciljevima iz strateškog plana (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)		X		vezne tablice ovo pitanje nije primjenjivo za godinu u kojoj se donosi odluka o privremenom financiranju poslova, funkcija i programa državnih tijela i drugih proračunskih korisnika za prva tri mjeseca naredne godine
3.	Za ciljeve iz strateškog plana utvrđeni su i procijenjeni rizici (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)		X		tablica rizika

¹ Stupac Referenca se ne popunjava već su u njemu dane upute koja je vrsta dokaza podloga za davanje odgovora na pitanje

² Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

4.	Upravno tijelo nadležno za financije jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nakon primitka uputa za izradu proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave od Ministarstva financija izradilo je i dostavilo proračunskim i izvanproračunskim korisnicima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave upute za izradu proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave s limitima odnosno s visinama financijskog plana po proračunskim korisnicima za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine, koje su raspoređene na: - visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa i - visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje u svojoj nadležnosti imaju proračunske i izvanproračunske korisnike)	X			preslika odnosno referenca dopisa i upute
5	Ministarstvo je nakon primitka uputa za izradu prijedloga državnog proračuna od Ministarstva financija izradilo i dostavilo proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti upute s limitima, odnosno s visinama financijskog plana po proračunskim korisnicima za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine, koje su raspoređene na: - visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa i - visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti, a u razdoblju privremenog financiranja, ministarstvo je, nakon primitka uputa za izradu financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna za prva tri mjeseca proračunske godine od Ministarstva financija, izradilo i dostavilo upute s limitima plana za prva tri mjeseca proračunske	X			preslika odnosno referenca dopisa i upute

	godine korisnicima iz svoje nadležnosti (odgovaraju ministarstva koja u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike)				
6.	Financijski plan proračunskog korisnika državnog proračuna sadrži prihode i primitke iskazane po vrstama, rashode i izdatke predviđene za trogodišnje razdoblje, razvrstane prema proračunskim klasifikacijama i obrazloženje prijedloga financijskog plana, a u razdoblju privremenog financiranja, sadrži procjenu prihoda i primitaka iskazanih po vrstama, rashoda i izdataka predviđenih za prva tri mjeseca proračunske godine, razvrstanih prema proračunskim klasifikacijama		X		preslika odnosno referenca financijskog plana usvojenog do 31. prosinca
7.	Financijski plan proračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sadrži prihode i primitke iskazane po vrstama, rashode i izdatke predviđene za trogodišnje razdoblje, razvrstane prema proračunskim klasifikacijama te obrazloženje prijedloga financijskog plana	X			preslika odnosno referenca financijskog plana usvojenog do 31. prosinca
8.	Obrazloženje financijskog plana proračunskog korisnika državnog proračuna i proračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sadrži sažetak djelokruga rada proračunskog korisnika, obrazložene programe, zakonske i druge podloge na kojima se zasnivaju programi, usklađene ciljeve, strategiju i programe s dokumentima dugoročnog razvoja, ishodište i pokazatelje na kojima se zasnivaju izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provođenje programa, izvještaj o postignutim ciljevima i rezultatima programa temeljenim na pokazateljima uspješnosti iz nadležnosti proračunskog korisnika u prethodnoj godini te ostala obrazloženja i dokumentaciju		X		preslika odnosno referenca obrazloženja financijskog plana usvojenog do 31. prosinca pitanje nije primjenjivo za proračunske korisnike državnog proračuna za godinu u kojoj se donosi odluka o privremenom financiranju poslova, funkcija i programa državnih tijela i drugih proračunskih korisnika za prva tri mjeseca naredne godine
9.	Financijski plan izvanproračunskog korisnika državnog proračuna i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sadrži prihode i primitke iskazane po vrstama, rashode i izdatke predviđene za trogodišnje razdoblje, razvrstane prema proračunskim klasifikacijama i obrazloženje prijedloga financijskog plana, a u razdoblju privremenog financiranja, financijski plan izvanproračunskog korisnika državnog proračuna	X			preslika odnosno referenca financijskog plana usvojenog do 31. prosinca

	sadrži procjenu prihoda i primitaka iskazanih po vrstama, rashoda i izdataka predviđenih za prva tri mjeseca proračunske godine, razvrstanih prema proračunskim klasifikacijama				
10.	Usklađeni prijedlog financijskog plana ministarstva sastavljen je temeljem prikupljenih i objedinjenih prijedloga financijskih planova proračunskih korisnika (odgovaraju ministarstva koja u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike)	X			provesti analizu na način da se zbroje prihodi i rashodi iz financijskih planova proračunskih korisnika te prihodi i rashodi iz financijskog plana nadležnog ministarstva bez proračunskih korisnika te usporede s podacima u usklađenom financijskom planu
11.	Godišnji plan rada je sastavljen u skladu sa strateškim i financijskim planom i objavljen na web stranicama (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)	X			link na web stranicu
12.	Uz opći i posebni dio proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, predstavničkom tijelu na usvajanje upućen je i plan razvojnih programa koji sadrži ciljeve te prioritete razvoja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave povezane s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna	X			preslika odnosno referenca plana razvojnih programa
13.	Čelnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uputio je prijedlog proračuna i projekcija predstavničkom tijelu na donošenje u zakonom predviđenom roku	X			preslika odnosno referenca dopisa odnosno drugi dokaz da je prijedlog proračuna i projekcija predan predstavničkom tijelu
14.	Doneseni proračun objavljen je u službenom glasilu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	X			broj i naziv službenog glasila i datum objave
15.	Uz proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika za iduću proračunsku godinu, donijele su se i projekcije za sljedeće dvije proračunske godine	X			broj i naziv službenog glasila i datum objave za proračune preslika odnosno referenca financijskog plana usvojenog do 31. prosinca za proračunske i izvanproračunske korisnike pitanje nije primjenjivo za proračunske i izvanproračunske korisnike državnog proračuna za godinu u kojoj se donosi odluka o privremenom financiranju poslova, funkcija i programa državnih tijela i drugih proračunskih korisnika za prva tri mjeseca naredne godine

16.	Čelnik je u roku 30 dana od stupanja na snagu državnog proračuna donio odluku o prijenosu ovlasti i odgovornosti za provedbu strateškog plana i upravljanje proračunskim sredstvima osiguranim u financijskom planu (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)				KLASA: 400-01/17-01/08
17.	Proračun te izmjene i dopune i odluka o izvršavanju dostavljeni su Ministarstvu financija u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu	X			preslika odnosno referenca dopisa
18.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave se zaduživala/ davala suglasnost za zaduživanje/jamstvo sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	X			preslike odnosno reference dobivenih i danih suglasnosti

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac.

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P.

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom.

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ³	DJELOMIČNO ⁴	
IZVRŠAVANJE PRORAČUNA/FINACIJSKOG PLANA						
19	Procedura stvaranja ugovornih obveza jasno je definirana i dostupna svim ustrojstvenim jedinicama/upravnim odjelima		X			preslika odnosno referenca pisane procedure
20	Obveze po ugovorima koji zahtijevaju plaćanje iz proračuna u sljedećim godinama preuzimale su se isključivo uz suglasnost ministra financija/Vlade Republike Hrvatske odnosno općinskog načelnika /gradonačelnika /župana (odgovaraju proračunski korisnici državnog proračuna i proračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X				preslike odnosno reference dobivenih suglasnosti na uzorku od najviše 20
21.	Obveze po investicijskim projektima preuzimaju se isključivo ako su predviđene u proračunu i projekcijama, financijskom planu i po provedenom stručnom vrednovanju i ocjeni opravdanosti te učinkovitosti investicijskog projekta	X				na uzorku od najviše 10 investicijskih projekata dokazati povezanost s proračunom i projekcijama, odnosno s financijskim planom i priložiti preslike odnosno reference provedenih vrednovanja
22.	Preraspodjele su izvršene u skladu s odredbama Zakona o proračunu (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X				preslika odnosno referenca dopisa s odobrenom preraspodjelom
23.	Postoji jasna procedura naplate prihoda	X				preslika odnosno referenca pisane procedure iz koje su vidljive vrste prihoda koje se naplaćuju, mjere naplate koje će poduzimati, vremensko razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedina mjera naplate, slučajeve u kojima treba pribaviti instrumente osiguranja plaćanja, praćenje naplate po poduzetim mjerama, osobe koje će obavljati navedene poslove i slično

³ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

⁴ Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

24.	Poduzete su sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun prema važećim propisima	X				na uzorku od 10% dospjelih nenaplaćenih potraživanja sa stanjem 31. prosinca dokazi o poduzetim radnjama za naplatu (preslike odnosno reference odgovarajućih dopisa, opomena), a najviše 100
25.	Svi namjenski prihodi i primici te vlastiti prihodi proračunskih korisnika uplaćivali su se u nadležni proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osim onih koji su izuzeti od obveze uplate temeljem odluke o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike)	X				dokaz o uplati namjenskih prihoda i primitaka te vlastitih prihoda u nadležni proračun i preslika odnosno referenca odluke
26.	Ministarstvo odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave pratila je korištenje namjenskih prihoda i primitaka te vlastitih prihoda koje ostvaruju proračunski korisnici iz svoje nadležnosti koji su izuzeti od uplate u proračun	X				dokaz o načinu praćenja
27.	Sredstva su utrošena u skladu s proračunom odnosno financijskim planom					izvještaj o izvršenju proračuna za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz kojeg se vidi da nije utrošeno više sredstva od odobrenih proračunom (osim za vlastite i namjenske prihode i primitke u skladu sa Zakonom o proračunu)
			X			usporedba izvršenja i financijskog plana iz koje se vidi da nije utrošeno više sredstva od odobrenih financijskim planom (osim za vlastite i namjenske prihode i primitke u skladu sa Zakonom o proračunu) za proračunske i izvanproračunske korisnike
28.	Isplata sredstava temeljila se na vjerodostojnoj dokumentaciji			X		nasumično odabrano najmanje pet isplata po svakoj od vrsta rashoda na razini definiranoj

					u Tablici. Testiranja uz pitanje 24 danoj u dodatku 1 Upitnika
29.	Pratilo se i kontroliralo namjensko isplaćivanje donacija, pomoći, subvencija do krajnjeg korisnika te korištenje istih				uzorak od 5% ukupnog broja svih transfera i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih transfera, a najviše 100
29.1.	Dostupne su preslike odnosno reference ugovora koji su podloga za isplate		X		preslike odnosno reference ugovora
29.2.	Obavljene su provjere na licu mjesta na odabranom uzorku od onih krajnjih korisnika kojima su na godišnjoj razini izvršene isplate iznad 20.000,00 kuna	X			preslika odnosno referenca zapisnika izvršene kontrole određenog broja krajnjih korisnika (uzorak) koji su na godišnjoj ostvarili iznad 20 000,00 kuna od proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika
29.3.	Postoji izvješće od krajnjeg korisnika o utrošku sredstava/realizaciji projekta	X			preslika odnosno referenca izvješća
30.	Prilikom isporuke opreme/izvođenja radova obavljene su sve potrebne provjere				provjera na uzorku 5% ukupnog broja svih nabava dugotrajne nefinancijske imovine i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih nabava dugotrajne nefinancijske imovine
30.1.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni na način utvrđen ugovorom		X		priložiti odgovarajući dokaz
30.2.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni u skladu s vremenskim rokovima iz ugovora		X		priložiti odgovarajući dokaz
30.3.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni u skladu sa zahtjevima količine i kvalitete iz ugovora		X		priložiti odgovarajući dokaz
30.4.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni na lokacijama koje su navedene u ugovoru		X		priložiti odgovarajući dokaz
30.5.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni prema opisu iz ugovora		X		priložiti odgovarajući dokaz
30.6.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni sukladno nacrtima, analizama, modelima, uzorcima iz ugovora		X		priložiti odgovarajući dokaz
30.7.	Oprema je instalirana i u upotrebi		X		priložiti odgovarajući dokaz

31.	Propisana je procedura zaprimanja računa, njihove provjere u odgovarajućim ustrojstvenim jedinicama/upravnim odjelima i pravovremenog plaćanja		X			preslika odnosno referenca pisane procedure
32.	Svi ugovori se čuvaju i arhiviraju sukladno propisima o čuvanju arhivske građe		X			preslika odnosno referenca na pravilnik o zaštiti i obradi arhivskoga gradiva
33.	Imenovana je osoba za nepravilnosti (odgovaraju ministarstva i druga državna tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)		X			preslika odnosno referenca odluke o imenovanju ili link na web stranicu gdje su objavljeni podaci o osobi za nepravilnosti

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac.

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P.

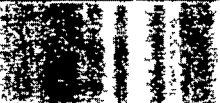
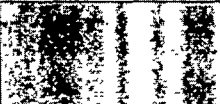
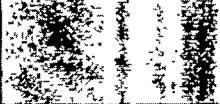
Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom.

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovore.

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ⁵	DJELOMIČNO ⁶	
JAVNA NABA						dokazati na uzorku od 5% ugovora/objava/ provedenih postupaka javne nabave
34.	U zaključenim ugovorima o nabavama velike vrijednosti ugovoreni su instrumenti za osiguranje urednog ispunjenja ugovornih obveza ili odredbe o ugovornoj kazni	X				preslike odnosno reference ugovora, navesti članak u kojem stoje odredbe o instrumentima urednog ispunjenja ugovornih obveza ili odredbe o ugovornoj kazni
35.	Ugovori o javnoj nabavi zaključeni su u skladu s uvjetima određenim u dokumentaciji za nadmetanje i odabranom ponudom		X			preslike odnosno reference dokumentacije o provedenim postupcima i preslike odnosno reference ugovora
36.	Za sve predmete javne nabave čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 200.000,00 kuna za nabavu robe i usluga, odnosno za nabavu radova jednaka ili veća od 500.000,00 kuna provedeni su postupci javne nabave sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi	X				oznake i datum objave
37.	Za provedene postupke javne nabave u Elektroničkom oglasniku javne nabave objavljene su odgovarajuće objave sukladno Zakonu o javnoj nabavi	X				oznake i datum objave
38.	Na internetskim stranicama (ili u službenim glasilu ili na oglasnoj ploči ili na drugi način) dostupan je popis gospodarskih subjekata s kojima je obveznik odnosno predstavnik naručitelja ili s njime povezane osobe u sukobu interesa u smislu propisa o javnoj nabavi	X				adresa internetske stranice ili broj i naziv službenog glasila ili druga oznaka mjesta gdje je popis objavljen
39.	Donesen je plan nabave u skladu s propisima o javnoj nabavi		X			www.azop.hr
40.	U pripremi i provedbi postupaka javne nabave najmanje jedan ovlašteni predstavnik imao je važeći certifikat u području javne nabave u skladu s propisima o javnoj nabavi.	X				preslika odnosno referenca potvrda i internih odluka o imenovanju ovlaštenih predstavnika naručitelja

⁵ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

⁶ Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

41.	U pripremi tehničke specifikacije sudjelovale su osobe različite od ovlaštenih predstavnika naručitelja koje ocjenjuju ponude	X				imena osoba koje su sudjelovale u pripremi tehničke dokumentacije i preslika odnosno referenca internih odluka o imenovanju ovlaštenih predstavnika naručitelja
42.	Ovlašteni predstavnici naručitelja koji daju prijedlog za odluku o odabiru bili su različiti od osoba koje prate provedbu ugovora	X				preslika odnosno referenca internih odluka o imenovanju ovlaštenih predstavnika naručitelja i imena osoba koje prate provedbu ugovora
43.	Naručitelj vodi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma koji sadrži podatke u skladu s propisima o javnoj nabavi		X			www.azop.hr
44.	Sva dokumentacija o svakom postupku javne nabave čuva se najmanje četiri godine od završetka postupka javne nabave		X			KLASA: 406-01/17-01/07
45.	Ugovori o nabavi javnih usluga iz Dodatka II. B sklopljeni su na temelju odredaba Zakona o javnoj nabavi	X				preslike odnosno reference dokumentacije o nabavi i sklopljenih ugovora
46.	Do 31. ožujka tijelu nadležnom za sustav javne nabave dostavljeno je izvješće o javnoj nabavi za prethodnu godinu koje sadrži podatke sukladno Zakonu o javnoj nabavi		X			KLASA: 023-04/17-01/03
47.	Donesen je akt kojim su uređena pitanja nabave za nabavu robe i usluga odnosno za nabavu radova na koje se ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi		X			KLASA: 023-08/16-01/02

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac.

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P.

Ako je provođenje postupaka javne nabave objedinjeno na razini osnivača, obveznik odgovara „NIJE PRIMJENJIVO – N/P“.

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom.

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ⁷	DJELOMIČNO ⁸	
RAČUNOVODSTVO						
48.	Rashodi su evidentirani u glavnoj knjizi na temelju nastanka poslovnog događaja (obveze) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju		X			uzorak 1% svih dokumenata temeljem kojih su evidentirani poslovni događaji (ulazni računi, obračuni i dr.) a najviše 100
49.	Narudžbenice su valjano ispunjene na način da se vidi tko je nabavu inicirao, tko je nabavu odobrio, koja vrsta roba/usluga/radova se nabavlja, uz detaljnu specifikaciju jedinica mjere, količina, jediničnih cijena te ukupnih cijena		X			uzorak 1% svih narudžbenica a najviše 100
50.	U potpisanim ugovorima s dobavljačima/pružateljima usluga/izvršiteljima radova detaljno je utvrđena vrsta robe/usluga/radova koji se nabavljaju		X			uzorak 5% svih ugovora i minimalno 5 s ukupne vrijednosti svih ugovora
51.	Iz primke, otpremnice i drugog odgovarajućeg dokumenta potpisanog od skladištara ili druge osobe zadužene za zaprimanje robe i dobavljača vidljivo je da je prilikom preuzimanja robe utvrđena količina, stanje i kvaliteta zaprimljene robe		X			preslike odnosno reference dokumenata na uzorku 5% svih dokumenata, a najviše 100
52.	Postoji izvještaj o obavljenoj usluzi odnosno druga vrsta pisanog odobrenja ili dokumentacije kojom se potvrđuje izvršenje usluge		X			preslika odnosno reference izvještaja ili druge dokumentacije na uzorku 1% izvršenih usluga a najviše 100
53.	O izvedenim radovima, sukladno definiranoj proceduri odobrenja radova, postoji privremena odnosno konačna obračunska situacija, koju odobrava osoba odnosno tijelo koje nadzire i odobrava radove		X			preslike odnosno reference odobrenih privremenih odnosno konačnih situacija na uzorku 5% svih ugovora
54.	Na zaprimljenim računima navedeni su svi elementi računa u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima		X			uzorak 1% svih računa a najviše 100

⁷ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

⁸ Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

55.	Zaprimljeni računi sadrže referencu na broj narudžbenice/ugovora temeljem kojeg su roba/usluge/radovi isporučeni		X			uzorak 1% svih računa po ugovorima sklopljenim temeljem postupaka javne nabave, a najviše 100
56.	Računi sadrže detaljnu specifikaciju roba/usluga/radova koje odgovaraju opisu i specifikaciji roba/usluga/radova definiranih narudžbenicom odnosno ugovorom		X			Uzorak 1% svih računa a najviše 100
57.	Za svaki račun obavljena je matematička kontrola ispravnosti iznosa koji je zaračunan, što je naznačeno na računu		X			uzorak 1% svih računa, a najviše 100
58.	Provjereno je postojanje potpisa, žiga ili druge oznake kojom se može potvrditi da je račun odobren za plaćanje		X			uzorak 1% svih računa a najviše 100
59.	Nakon provjere suštine računa i dokumentacije obavljenih usluga, radova odnosno nabave robe računi se u glavnoj knjizi evidentiraju po proračunskim klasifikacijama (odgovaraju obveznici primjene proračunskog računovodstva)		X			uzorak 1% svih računa, a najviše 100
60.	Prihodi su evidentirani u glavnoj knjizi u trenutku u kojem su postali raspoloživi i mjerljivi (odgovaraju obveznici primjene proračunskog računovodstva)		X			uzorak 1% svih uplata, a najviše 100
61.	Za primljene i dane donacije nefinancijske imovine u glavnoj knjizi evidentirani su prihodi i rashodi prema procijenjenoj vrijednosti imovine, a međusobni prijenos nefinancijske imovine proračuna i proračunskih korisnika evidentiran je preko promjena u obujmu imovine (odgovaraju obveznici primjene proračunskog računovodstva)	X				uzorak 5% svih donacija i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih primljenih i danih donacija
62.	Povjerenstva za popis osnovao je čelnik proračuna/proračunskog korisnika. Odredio je datum obavljanja popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanje izvještaja s priloženim popisnim listama		X			preslika odnosno referenca odluke o provođenju popisa
63.	Povjerenstvo za popis obavilo je popis cjelokupne imovine i obveza, sastavilo izvještaj temeljem popisnih lista i predalo ga čelniku		X			preslika odnosno referenca izvještaja

64.	Poslovne knjige i računovodstvene isprave čuvaju se sukladno rokovima utvrđenima Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i računskom planu (odgovaraju obveznici primjene proračunskog računovodstva)		X			klasifikacijska oznaka Pravilnika o čuvanju arhivskog i registraturnog gradiva odnosno odgovarajući dokaz
65.	Uspostavljene računovodstvene evidencije omogućile su praćenje korištenja sredstva po izvorima financiranja i programima (projektima/aktivnostima)		X			dio analitičke evidencije po izvorima financiranja i programima (projektima i aktivnostima) ili referenca iz pitanja 23
66.	Uspostavljena je evidencija svih ugovora		X			preslika odnosno referenca dijela evidencije
67.	Vodi se analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine i usklađena je s glavnim knjigom		X			preslika odnosno referenca dijela evidencije

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac.

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P.

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom. U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovore.

Redni broj	Pitanje	Odgovor			Referenca
		N/P	DA	NE ⁹	
IZVJEŠTAVANJE I OSTALO					
68.	Kod predaje finansijskih izvještaja poštivali su se rokovi i način predaje utvrđeni Pravilnikom o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (odgovaraju obveznici primjene proračunskog računovodstva)		X		preslike odnosno reference referentnih stranica finansijskih izvještaja
69.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izvještavala je Ministarstvo financija o zaduženjima/danim suglasnostima za zaduženja/jamstva sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X			preslika odnosno referenca dopisa
70.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (korisnik pomoći izravnjanja) dostavila je izvještaj o utrošenim sredstvima resornom ministarstvu ili nadležnom tijelu državne uprave na propisan način i u rokovima utvrđenima Uredbom o načinu izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i odlukama o kriterijima i mjerilima za osiguranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba u djelatnostima osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi, zdravstva i vatrogastva (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave - nositelji decentraliziranih funkcija)	X			preslika odnosno referenca dopisa

⁹ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

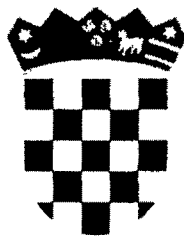
71.	Kod predaje polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave poštivali su se rokovi i odredbe o sadržaju izvještaja utvrđene Zakonom o proračunu (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X			preslika odnosno referenca dopisa odnosno drugi dokaz da je polugodišnji i godišnji izvještaj predan predstavničkom tijelu te broj i naziv službenog glasila i datum objave izvještaja
72.	Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavljen je Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 15 dana nakon što ga je donijelo predstavničko tijelo odnosno u slučaju da ga predstavničko tijelo nije donijelo, u roku od 60 dana od dana podnošenja navedenog izvještaja predstavničkom tijelu (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X			preslika odnosno referenca dopisa
73.	Provedene su suštinske i formalne kontrole dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti (odgovaraju nadležna ministarstva i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima se dostavljaju izjave o fiskalnoj odgovornosti)	X			preslika odnosno referenca dopisa ili pismena o izvršenim kontrolama
74.	Uspostavljen je sustav dokumentiranja podataka o rizicima i izvještavanja o najznačajnijim rizicima i postoji jasna procedura o upravljanju rizicima (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)	X			preslika registra rizika, izvještaja i internog akta (sva tri zahtjeva treba ispuniti)
75.	Internim aktom (uputom, sporazumom) uređen je način komunikacije, izvještavanja i drugih aktivnosti s proračunskim i izvanproračunskim korisnicima iz nadležnosti (odgovaraju ministarstva i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji imaju proračunske i izvanproračunske korisnike)	x			preslika odnosno referenca akta

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac.

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P.

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jedno

REPUBLIKA HRVATSKA

AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2017. godinu

Zagreb, lipanj 2018.

KLASA: 023-03/18-01/01
URBROJ: 567-01/01-18-01
Zagreb, 29.06.2018.

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	1
1.1.	ZAKONODAVNI OKVIR.....	1
1.2.	OVLASTI, POSLOVI I ZADAĆE AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA.....	1
2.	ZAHTJEVI ZA ZAŠTITU PRAVA I PRAVNA MIŠLJENJA.....	4
2.1.	POSTUPANJE PO ZAHTJEVIMA ZA ZAŠTITU PRAVA	5
2.2.	KARAKTERISTIČNI PRIMJERI IZ PRAKSE	10
2.3.	UPRAVNI SPOROVI	26
2.4.	POSTUPANJE PO PREDSTAVKAMA GRAĐANA I TREĆIH OSOBA	28
2.5.	ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA NA INTERNETU I DRUŠTVENIM MREŽAMA	32
2.6.	PREKRŠAJNI POSTUPCI	32
2.7.	POSTUPANJE PO ZAPRIMLJENIM UPITIMA OD STRANE GRAĐANA, PRAVNIH OSOBA I JAVNOPRAVNIH TIJELA – DAVANJE PRAVNIH MIŠLJENJA	33
3.	NADZORNE AKTIVNOSTI.....	41
3.1.	NADZOR PROVOĐENJA ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA	41
3.2.	SREDIŠNJI REGISTAR EVIDENCIJA O ZBIRKAMA OSOBNIH PODATAKA	55
3.3.	REGISTAR SLUŽBENIKA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA.....	55
3.4.	NADZORNE AKTIVNOSTI PREMA ČLANKU 37. UREDBE O HVIS-U	56
3.5.	SCHENGENSKA EVALUACIJA RH U PODRUČJU SIS/SIRENE (GLEDE ASPEKTA ZAŠTITE PODATAKA).....	58
4.	MEĐUNARODNA SURADNJA.....	61
4.1.	SURADNJA S TIJELIMA EU I NADZORNIM TIJELIMA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA U DRŽAVAMA ČLANICAMA EU I DRUGIM DRŽAVAMA	61
4.2.	SURADNJA S VIJEĆEM EUROPE.....	71
4.3.	EUROPSKI NADZORNIK ZA ZAŠTITU PODATAKA	72
4.4.	IZNOŠENJE OSOBNIH PODATAKA IZ REPUBLIKE HRVATSKE	74
5.	SURADNJA S DRŽAVNIM TIJELIMA, TIJELIMA JAVNE UPRAVE I PRAVNIM OSOBAMA	76
6.	PREPORUKE ZA UNAPRJEĐIVANJE ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA.....	79
6.1.	PREPORUKE DANE U PREDMETIMA VEZANIM ZA ZAŠTITU PRAVA	79
6.2.	PREPORUKE, SAVJETI I MIŠLJENJA ZA UNAPRJEĐIVANJE ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA DANI U NADZORNIM AKTIVNOSTIMA AGENCIJE	85
6.3.	OPĆE PREPORUKE I SAVJETI ZA UNAPRJEĐIVANJE ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA	87
7.	ODNOSI S JAVNOŠĆU	91
7.1.	EDUKACIJE (SAVJETOVANJA, KONFERENCIJE, STRUČNI SKUPOVI, RADIONICE, PREDAVANJA) I PRIGODNA DOGAĐANJA	91
7.2.	EDUKATIVNI I PROMOTIVNI SADRŽAJI	93
7.3.	ODNOSI S PREDSTAVNICIMA MEDIJA	94
7.4.	INFO-TELEFON I E-UPITI.....	96
8.	PRORAČUN AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA.....	98
9.	ZAKLJUČAK.....	101

1. UVOD

Agencija za zaštitu osobnih podataka (u daljnjem tekstu: Agencija) dostavlja izvješće o radu za 2017. godinu Hrvatskom saboru temeljem odredbe članka 31. Zakona o zaštiti osobnih podataka, u kojem objavljuje cjelovitu analizu stanja u području zaštite osobnih podataka, postupaka pokrenutih na temelju odredaba Zakona o zaštiti osobnih podataka i naloženih mjera te podataka o stupnju poštivanja prava građana u obradi osobnih podataka.

1.1. ZAKONODAVNI OKVIR

Zakonodavni okvir u Republici Hrvatskoj koji se odnosi na zaštitu osobnih podataka, obuhvaća niže navedeni sustav propisa:

Ustav Republike Hrvatske, članak 37. ("Narodne novine" 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14 - pročišćeni tekst).

Zakon o potvrđivanju konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka i Dodatnog protokola uz Konvenciju za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka u vezi nadzornih tijela i međunarodne razmjene podataka („Narodne novine“ - Međunarodni ugovori 4/05).

Zakon o potvrđivanju izmjena i dopuna Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka (ETS. br. 108) koje Europskim zajednicama omogućavaju pristupanje („Narodne novine“ - Međunarodni ugovori 12/05).

Zakon o zaštiti osobnih podataka („Narodne novine“ 103/03, 118/06, 41/08, 130/11 i 106/12 - pročišćeni tekst).

Kazneni zakon, članak 146. („Narodne novine“ 125/11 i 144/12).

Uredba o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama osobnih podataka („Narodne novine“ 105/04).

Uredba o načinu pohranjivanja i posebnim mjerama tehničke zaštite posebnih kategorija osobnih podataka („Narodne novine“ 139/04).

1.2. OVLASTI, POSLOVI I ZADAĆE AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA

Agencija za zaštitu osobnih podataka je pravna osoba ovlaštena za obavljanje nadzora nad obradom osobnih podataka, temeljem članka 27. Zakona o zaštiti osobnih podataka. Agencija je u obavljanju poslova utvrđenih navedenim Zakonom samostalna i za svoj rad odgovara Hrvatskom saboru temeljem članka 28. istog Zakona. Javne ovlasti, poslovi i zadaće Agencije iz područja zaštite osobnih podataka propisane su člancima 32. do 34. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Temeljem članka 32. Zakona o zaštiti osobnih podataka Agencija obavlja sljedeće poslove kao javne ovlasti:

- nadzire provođenje zaštite osobnih podataka;
- ukazuje na uočene zloupotrebe prikupljanja osobnih podataka;
- rješava povodom zahtjeva za utvrđivanje povrede prava zajamčenih ovim Zakonom;

- vodi središnji registar evidencija o zbirkama osobnih podataka i registar službenika za zaštitu osobnih podataka.

Prema članku 33. Zakona o zaštiti osobnih podataka, Agencija obavlja i sljedeće poslove:

- prati uređenje zaštite osobnih podataka u drugim zemljama i surađuje s tijelima nadležnim za nadzor nad zaštitom osobnih podataka u drugim zemljama,
- nadzire iznošenje osobnih podataka iz Republike Hrvatske,
- izrađuje metodološke preporuke za unaprjeđivanje zaštite osobnih podataka i dostavlja ih voditeljima zbirke osobnih podataka,
- daje savjete u svezi s uspostavom novih zbirke osobnih podataka, osobito u slučaju uvođenja nove informacijske tehnologije,
- daje mišljenja u slučaju sumnje smatra li se pojedini skup osobnih podataka zbirkom osobnih podataka u smislu Zakona,
- prati primjenu organizacijskih i tehničkih mjera za zaštitu podataka te predlaže poboljšanje tih mjera,
- daje prijedloge i preporuke za unaprjeđivanje zaštite osobnih podataka,
- surađuje s nadležnim državnim tijelima u izradi prijedloga propisa koji se odnose na zaštitu osobnih podataka,
- po primitku obavijesti voditelja zbirke osobnih podataka daje prethodno mišljenje o tome predstavljaju li određeni načini obrade osobnih podataka specifične rizike za prava i slobode ispitanika.

Ukoliko prilikom obavljanja nadzora utvrdi da su povrijeđene odredbe zakona kojima se uređuje obrada osobnih podataka, Agencija temeljem članka 34. Zakona o zaštiti osobnih podataka ima pravo upozoriti ili opomenuti voditelja zbirke osobnih podataka, primatelja i izvršitelja obrade na nezakonitosti u obradi osobnih podataka te rješenjem:

- narediti da se nepravilnosti uklone u određenom roku,
- privremeno zabraniti prikupljanje, obradu i korištenje osobnih podataka koji se prikupljaju, obrađuju ili koriste suprotno odredbama zakona,
- narediti brisanje osobnih podataka prikupljenih bez pravne osnove,
- zabraniti iznošenje osobnih podataka iz Republike Hrvatske ili davanje na korištenje osobnih podataka drugim primateljima, ako se osobni podaci iznose iz Republike Hrvatske ili se daju na korištenje drugim primateljima suprotno odredbama ovoga Zakona,
- zabraniti povjeravanje poslova prikupljanja i obrade osobnih podataka izvršiteljima obrade, ako izvršitelj obrade ne ispunjava uvjete u pogledu zaštite osobnih podataka, ili je povjeravanje navedenih poslova provedeno suprotno odredbama ovoga Zakona.

Sukladno stavku 2. članka 34. Zakona o zaštiti osobnih podataka protiv rješenja Agencije nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Osim navedenih mjera, Agencija može predložiti pokretanje postupka kaznene ili prekršajne odgovornosti pred nadležnim tijelom.

OPĆA UREDBA O ZAŠTITI PODATAKA

Nakon gotovo 4 godine opsežnih pregovora, Europski Parlament i Vijeće EU postigli su dogovor o novim EU pravilima o zaštiti podataka - Uredba o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka (Opća Uredba o zaštiti podataka)

- stupila je na snagu 24. svibnja 2016.,
a primjenjivat će se ~~izazvano u svim~~ državama članicama EU
od 25. svibnja 2018

Cilj Uredbe: pružiti kontrolu građanima nad njihovim osobnim podacima i stvoriti visoku i ~~ujednačenu~~ razinu zaštite podataka u Europskoj Uniji.

Zašto Opća Uredba?

-brz tehnološki razvoj u posljednja dva desetljeća stvorio je nove izazove za zaštitu osobnih podataka

-tehnološkim razvojem i novim načinima obrade osobnih podataka, postalo je nužno donošenje novog instrumenta koji će osigurati zaštitu prava i temeljnih sloboda pojedinaca u vezi s obradom njihovih osobnih podataka

-razvojem digitalnog doba, koje uključuje pojavu društvenih mreža i mobilnih aplikacija (pametni telefoni, društvene mreže, mobilne aplikacije i sl.), ubrzao se protok informacija koje sadrže i osobne podatke

-nastale promjene rezultirale su donošenjem novog propisa koji osigurava ~~ujednačeno i jednako~~ postupanje u svim državama članicama po pitanju zaštite osobnih podataka, što će za posljedicu imati ~~jednostavniju i jednaku~~ zaštitu prava svih pojedinaca u Europskoj uniji

BOLJA ZAŠTITA VAŠIH OSOBNIH PODATAKA

•Veći nadzor i stvarna kontrola nad osobnim podacima

•Lakši pristup svojim podacima -moći će se informirati na jasan i razumljiv način o tome kako i u koju svrhu se obrađuju njihovi podaci

•„Pravo na zaborav“ -kada ispitanik više ne želi da se njegovi osobni podaci obrađuju i uz uvjet da ne postoje zakoniti razlozi za njihovo zadržavanje, moći će zatražiti od poslovnih subjekata i drugih njihovo brisanje

•Pravo znati koliko dugo se osobni podaci čuvaju

•Pravo tražiti ispravljanje, brisanje ili podnijeti pritužbu
Pravo na prijenos osobnih podataka (eng. data portability) -čime se želi postići lakši prijenos osobnih podataka ukoliko korisnik želi promijeniti davatelja usluge

•Ispitanik ne smije biti predmet bilo kakvih mjera koje su proizašle na temelju profiliranja, analize ili predviđanja ucijenjenih automatskim sredstvima obrade (npr. procjena osobnih sklonosti, zdravlja, navika...)

Letak „Opća uredba o zaštiti podataka“ izrađen povodom obilježavanja Europskog dana zaštite osobnih podataka 2017

2. ZAHTJEVI ZA ZAŠTITU PRAVA I PRAVNA MIŠLJENJA

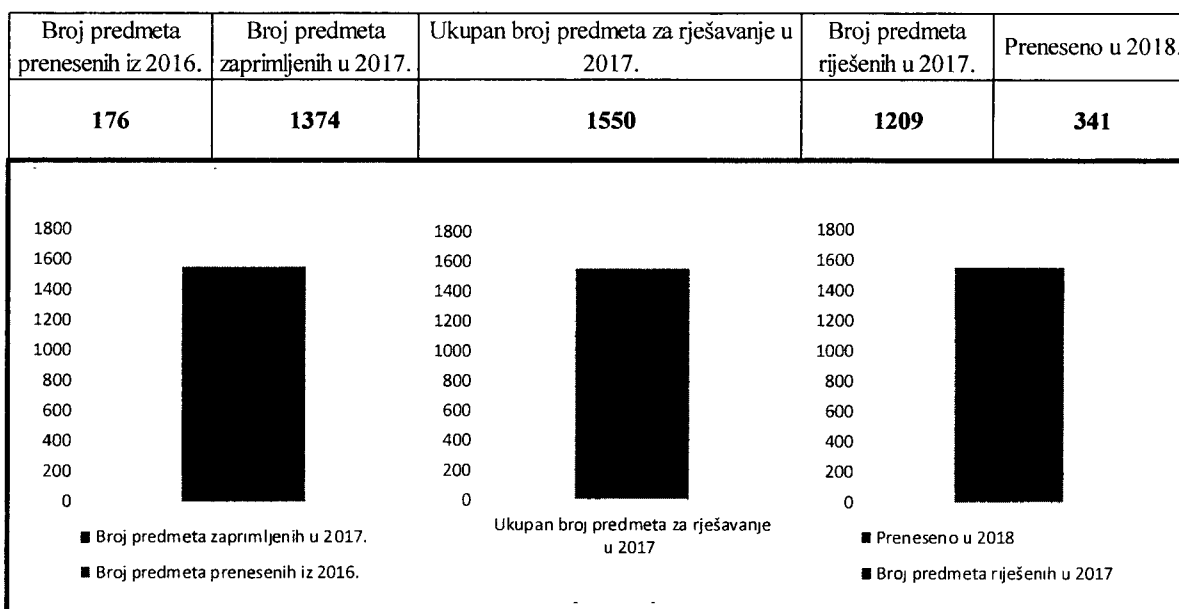
Tijekom 2017. godine zaprimljeno je u rad ukupno **1374 predmeta** koji su se odnosili na postupanja po zahtjevima za zaštitu prava u vezi povrede prava na zaštitu osobnih podataka, zatim na predstavke građana vezane za davanje pravnih mišljenja kao i odgovora na upite pravnih i fizičkih osoba u obradi osobnih podataka.

Iz 2016. godine ostalo je nezavršeno **176 predmeta** koji su preneseni za rješavanje u 2017. godinu, tako da je ukupni broj predmeta iz područja zahtjeva za zaštitu prava i pravna mišljenja koje je Agencija zaprimila na rješavanje u 2017. godini iznosio **1550**.

Od navedenoga broja predmeta u 2017. godini je riješeno ukupno **1209 predmeta**, a za rješavanje u 2018. godinu preneseno je **341 predmet**.

Detaljan prikaz vrste i broja zaprimljenih i riješenih predmeta u 2017. godini dan je u sljedećoj tablici i grafičkom prikazu:

Vrsta predmeta	Broj predmeta prenesenih iz 2016.	Broj predmeta zaprimljenih u 2017.	Ukupan broj predmeta za rješavanje u 2017.	Broj predmeta riješenih u 2017.	Preneseno u 2018.
Upravni postupci	24	139	163	136	27
Predstavke	99	385	484	347	137
Pravna mišljenja	53	841	894	717	177
Odgovori na upite	0	9	9	9	0
Ukupno	176	1374	1550	1209	341

2.1. POSTUPANJE PO ZAHTJEVIMA ZA ZAŠTITU PRAVA

2.1.1. Provođenje upravnog postupka po zahtjevima za zaštitu prava

Jedna od temeljnih zadaća Agencije odnosi se na postupanje po zahtjevima za zaštitu prava i provođenje upravnog postupka koja je regulirana člancima 24. i 32. Zakona o zaštiti osobnih podataka („Narodne novine“ br. 106/12 - pročišćeni tekst, dalje u tekstu: Zakon). Člankom 24. Zakona propisano je da Agencija po zahtjevima za zaštitu prava odlučuje rješenjem, a rješenje je upravni akt čije donošenje je regulirano Zakonom o općem upravnom postupku („Narodne novine“ br. 47/09). Stoga se na upravne postupke koji se vode pred Agencijom osim Zakona o zaštiti osobnih podataka primjenjuje i Zakon o općem upravnom postupku kao opći procesni zakon kojim su regulirana pravila postupanja u upravnim stvarima. Upravni postupak se temelji na osnovnim načelima koja proizlaze iz Zakona o općem upravnom postupku: načelo zakonitosti, načelo utvrđivanja materijalne istine, načelo razmjernosti u zaštiti prava stranaka i javnog interesa, načelo samostalnosti i slobodne ocjene dokaza, načelo pristupa podacima i zaštite podataka, načelo pomoći stranci kao i načelo učinkovitosti i ekonomičnosti postupka, te pravo stranke na pravni lijek koja se primjenjuju prilikom rješavanja o upravnoj stvari.

Važno je napomenuti da u upravnom postupku koji se vodi kod Agencije sudjeluju stranke s protivnim interesima te se iz tih razloga provodi ispitni postupak (članak 51. Zakona o općem upravnom postupku) radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su bitne za utvrđenje pravog stanja stvari. S obzirom da pravila upravnog postupka nalažu utvrđivanje svih relevantnih činjenica i okolnosti koje su bitne za točno i potpuno utvrđenje stanja stvari u postupku se koriste sva dokazna sredstva propisana zakonom, odnosno poduzimaju sve pravne radnje nužne za donošenje pravilne i zakonite odluke. S obzirom na prirodu/ narav mogućih povreda prava na zaštitu osobnih podataka za utvrđivanje točnog i potpunog činjeničnog stanja Agencija osim izjava/očitovanja stranaka koristi se i drugim dokaznim sredstvima, između

ostalog, najčešće su to nadzorne aktivnosti odnosno očevid kod voditelja zbirke osobnih podataka u svrhu utvrđivanja zakonite i poštene obrade osobnih podataka, odnosno pristup osobnim podacima i cjelokupnoj dokumentaciji koja se odnosi na obradu osobnih podataka kod voditelja zbirke osobnih podataka kao i kod izvršitelja obrade koji obrađuju osobne podatke po nalogu voditelja zbirke.

Prema svojem sadržaju zahtjevi za zaštitu prava u ovom izvještajnom razdoblju odnosili su se na sljedeće povrede prava:

- obrada osobnih podataka korištenjem modernih tehnologija odnosno postavljanjem videonadzornog sustava u zajedničkim prostorijama višestambenih zgrada (ulazi, hodnici, liftovi i dr.) koji čine suvlasničke dijelove nekretnine koje koriste zajednički svi suvlasnici višestambene zgrade,
- obrada osobnih podataka videonadzornim kamerama u poslovnim prostorijama poslodavaca u svrhu kontrole ulaska u poslovni prostor i nadziranja procesa rada u školskim ustanovama i tijelima javne vlasti,
- obrada biometrijskih podataka (otisak prsta i biometrija lica) u svrhu evidentiranja radnog vremena zaposlenika,
- obrada osobnih podataka u svrhu sklapanja lažnih pretplatničkih ugovora (krađa identiteta),
- netočno vođenje osobnih podataka o korisnicima komunalnih usluga u ovršnim postupcima u svrhu naplate usluga tj. obrada tuđeg OIB-a kod osoba istog imena i prezimena koji dovodi do netočne identifikacije dužnika i zamjene identiteta osoba, a što ima za posljedicu pokretanje ovršnog postupka protiv osoba koje nisu stvarni dužnici zbog čega takve osobe trpe i materijalnu štetu (blokada računa i naplata određenih dugovanja i troškova ovršnog postupka) bez zakonske osnove,
- davanje na korištenje osobnih podataka drugim korisnicima bez pravne osnove kao što su dostava podataka o suvlasnicima uključujući i njihov OIB potencijalnim upraviteljima zgrade u postupku prikupljanja ponuda za izbor novoga upravitelja višestambene zgrade),
- nepoduzimanje odgovarajućih mjera zaštite osobnih podataka koje banke vode o svojim klijentima (ugovor o kreditu, ugovor o tekućem računu) od neovlaštenog pristupa i uporabe koji su zbog propusta zaposlenika (ljudska pogreška) i neodgovarajućih mjera zaštite podataka postali dostupni neovlaštenim osobama izvan banke.

· Zahtjevi za zaštitu prava također su se odnosili i na:

- povredu privatnosti u natječajnim postupcima omogućavanjem uvida u osobne podatke svih sudionika natječajnog postupka od strane sudionika natječaja,
- objavu osobnih podataka u medijima,
- objavu osobnih podataka (OIB-a, broju bankovne kartice i načinu plaćanja računa) na oglasnoj ploči stambene zgrade,
- ustupanje osobnih podataka agencijama za naplatu potraživanja, omogućavanje uvida u osobne podatke dužnika banke (kreditna zaduženja i visini iznosa dugovanja) u postupcima koji su na temelju ugovora o cesiji ustupljeni agencijama za naplatu potraživanja,

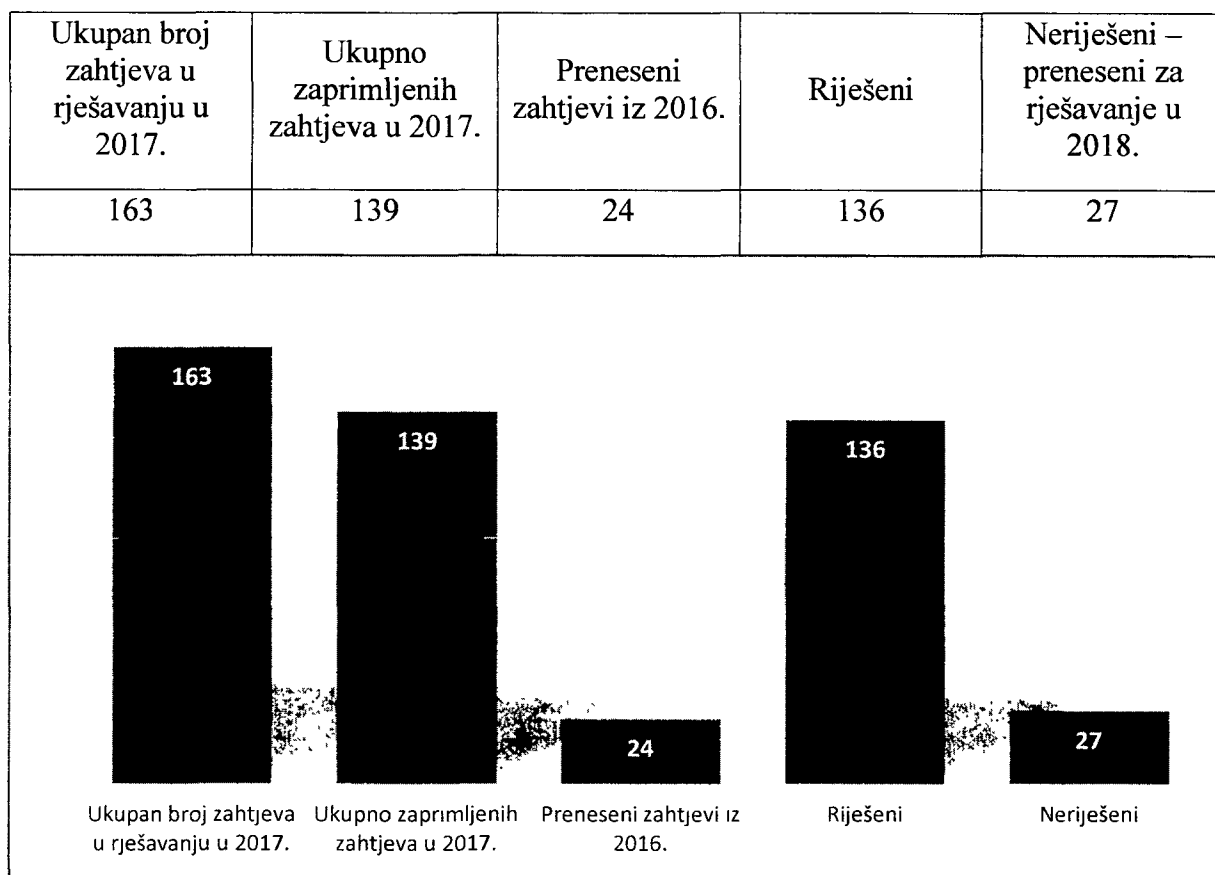
- obrada osobnih podataka članova obitelji dužnika od strane agencija za naplatu potraživanja, štoviše obrada osobnih podataka preminulog dužnika prije završenog postupka o nasljeđivanju,
- objavu osobnih podataka u medijima,
- dostavljanje osobnih podataka na korištenje drugim primateljima od strane poslodavaca i bivših poslodavaca odnosno davanje na korištenje osobnih podataka radnika protivno odredbama čl.29. Zakona o radu („NARODNE NOVINE“ 93/14, 127/17), točnije omogućavanje uvida u osobne podatke iz ugovora o radu drugim zaposlenicima koji po prirodi poslova koji obavljaju nisu ovlašteni raspolagati sa takvim podacima,
- dostavljanje podataka o prekršajnoj odgovornosti radnika poslodavcu koji nisu bili u izravnoj vezi s obavljanjem njegovih poslova i zadaća,
- dostavljanje podataka o kaznenom postupku od strane bivšeg poslodavca bez pravnog temelja i zakonite svrhe (podaci o zdravlju, podaci o kaznenim i prekršajnim postupcima) koji spadaju u posebnu kategoriju osobnih podataka tj. osjetljivi podaci koji zahtijevaju primjenu strožih pravila u prikupljanju i daljnjoj obradi te nalažu poduzimanje strožih mjera zaštite u odnosu na sve druge osobne podatke,
- davanje na korištenje podataka studenta od strane fakulteta drugim osobama u svrhu vođenja sudskog postupka bez naloga suda,
- korištenje tuđih osobnih podataka u svrhu sklapanja pretplatničkih ugovora o pružanju usluga u telekomunikacijskom sektoru (tzv. krađa identiteta),
- obrada netočnih osobnih podataka o dužnicima od strane ovrhovoditelja u ovršnim postupcima, osobito korištenjem OIB-a druge osobe koji dovodi do pogrešnog utvrđivanja identiteta dužnika te ima za posljedicu ovrhu protiv osoba koji nisu stvarni dužnici (zamjena identiteta).

Agencija je zaprimila i zahtjeve za zaštitu prava koji su se odnosili na povredu prava maloljetnih osoba i djece, kao najranjivije skupine u društvu, vezano za:

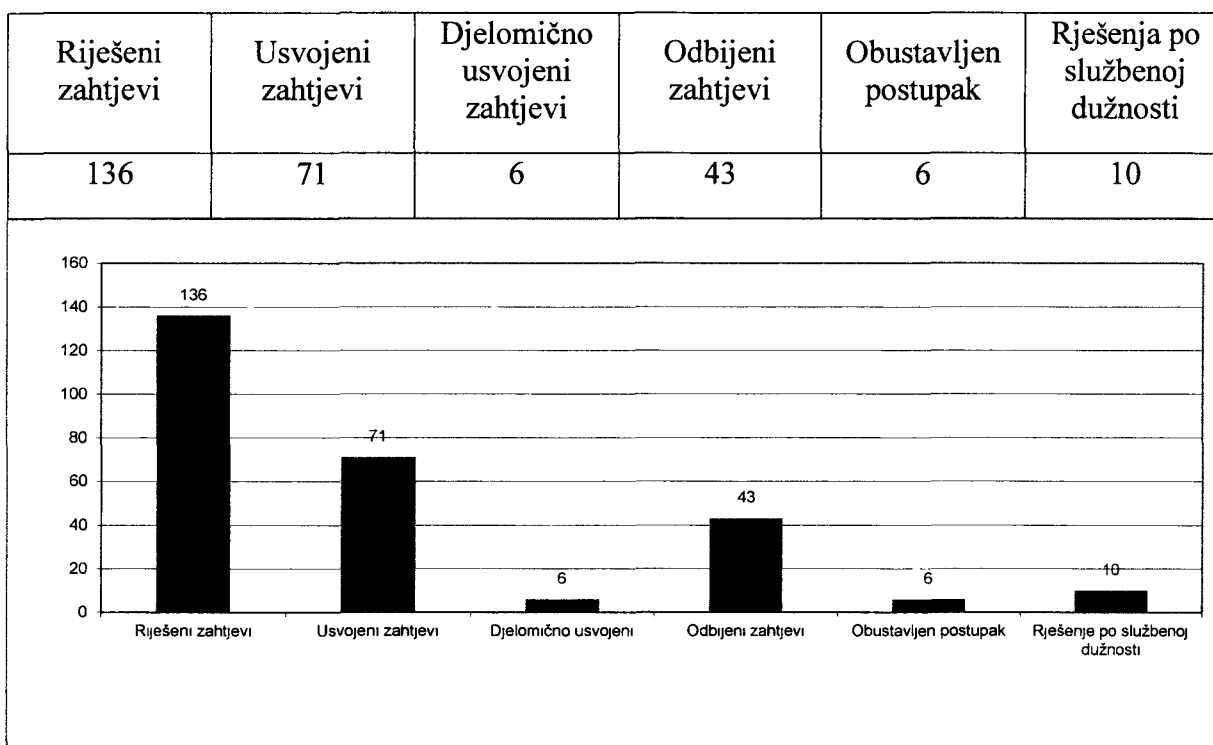
- objavu osobnih podataka na internetu objavom sportskih iskaznica od strane udruga-sportskih klubova sa svim osobnim podacima koje sadrži takva iskaznica (ime i prezime, datum i godina rođenja, OIB i privatna adresa, fotografija),
- objavu osobnih fotografija učenika na internetu i na društvenim mrežama (privatnom Facebook profilu) bez privole njihovih zakonskih zastupnika,
- objavu osobnih podataka djece na internetu u prekomjernom opsegu (podaci o cijepljenju) prilikom upisa djece u dječje vrtiće,
- prikupljanje osobnih podataka djece u svrhu sudjelovanja u kvizovima vezanim za edukaciju i događanja povodom Dana sigurnijeg interneta bez privole njihovih zakonskih zastupnika i dr.

2.1.2. Rješavanje upravnih predmeta u 2017. godini

U tabličnom prikazu u uvodnom dijelu ovog poglavlja prikazano je da je u 2017. godini zaprimljeno ukupno 139 zahtjeva za zaštitu prava, a iz 2016. godine preneseno u rješavanje 24 zahtjeva, tako da je u ovom izvještajnom razdoblju evidentirano ukupno u rješavanju 163 zahtjeva (predmeta). Tijekom 2017. godine po zahtjevima za zaštitu prava riješeno je 136 predmeta dok je 27 predmeta ostalo neriješeno i preneseno za rješavanje u 2018. godinu.

Od ukupnog broja upravnih predmeta u odnosu na način njihova rješavanja i donošenja odluke, prema tabličnom i grafičkom prikazu u nastavku, razvidno je kako je tijekom ovog izvještajnog razdoblja u korist stranaka riješeno 77 predmeta/zahtjeva, od čega 71 u cijelosti i 6 djelomično, dok je 43 zahtjeva odbijeno, a za svega 6 zahtjeva je obustavljen postupak iz procesnih razloga budući da je u tijeku postupka utvrđeno da više ne postoje pravne pretpostavke za daljnjim vođenjem postupka (stranke nisu postupile po nalogu Agencije za nadopunom zahtjeva ili se iz njihovog ponašanja dalo zaključiti da ne žele nastaviti postupak).

Osim toga Agencija je donosila i rješenja po službenoj dužnosti, tako je doneseno ukupno 10 rješenja.

Od ukupnog broja usvojenih zahtjeva utvrđeno je da su zahtjevi za zaštitu prava usvojeni u korist podnositelja najvećim dijelom što nisu bili ispunjeni zakonski uvjeti iz čl. 6. i 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka (postojanje pravnog temelja i zakonite svrhe za obradu osobnih podataka) bilo da je ista utemeljena na posebnom zakonu, privoli ili ugovornom odnosu u kojem je podnositelj zahtjeva jedna od ugovornih strana.

Najveći broj zahtjeva koji je riješen u korist podnositelja zahtjeva odnosio se na:

- postupke koji su se odnosili na obradu osobnih podataka videonadzornim sustavima,
- postupke vezane za obradu osobnih podataka u svrhu sklapanja pretplatničkih ugovora s teleoperaterima,
- postupke vezanim za obradu osobnih podataka radnika od strane poslodavaca i bivših poslodavaca i
- obradu osobnih podataka u natječajnim postupcima.

Odbijajuća rješenja odnosila su se najčešće na zahtjeve vezane za obradu osobnih podataka od strane medija, agencija za naplatu potraživanja te zahtjeve vezane za omogućavanjem prava uvida u osobne podatke s obzirom da u konkretnim slučajevima nisu utvrđene nepravilnosti u obradi osobnih podataka.

2.2. KARAKTERISTIČNI PRIMJERI IZ PRAKSE

2.2.1. Obrada osobnih podataka videonadzornim sustavima

U 2017. godini Agencija je zabilježila znatan porast zahtjeva koji su se odnosili na obradu osobnih podataka novim tehnologijama osobito videonadzornim sustavima. U vezi s time podneseno je preko 50 takvih zahtjeva koji su se odnosili na obradu osobnih podataka suvlasnika u višestambenim zgradama, u poslovnim prostorijama, zatim na obradu osobnih podataka na stambenim objektima u privatnom vlasništvu, obradu osobnih podataka videonadzornim kamerama na javnim površinama te zahtjeva za uvid u osobne podatke prikupljene videonadzornim kamerama.

S obzirom da videosnimka dobivena videonadzornom kamerom predstavlja osobni podatak fizičke osobe – ispitanika u smislu članka 2. Zakona jer se kamerom bilježe pokreti i obilježja putem kojih se osoba može identificirati, za obradu osobnih podataka videonadzornim sustavom/kamerama mora postojati odgovarajući pravni temelj propisan čl. 7. Zakona i zakonita svrha, osobito kada se snimak dobiven putem videonadzornog sustava pohranjuje te se isti može ponovno pregledavati i koristiti u svrhu koja nije prvotna svrha postavljanja videonadzornog sustava (sigurnost imovine - prostora i zaštita života i zdravlja osoba).

Primjer 1.

Podnositelj zahtjeva navodi kako su u trgovačkom lancu u svim poslovnicama postavljene nadzorne kamere koje čitavo vrijeme prate sve pokrete radnika tijekom obavljanja poslova, odnosno postavljene su tako da su radnici čitavo vrijeme tijekom rada u vidnom polju nadzornih uređaja, pri čemu podnositelj zahtjeva (povjerenik sindikata) nema saznanja da je poslodavac za takvo postupanje dobio suglasnost radničkog vijeća.

Zahtjev je ocijenjen osnovanim, te je doneseno privremeno rješenje, kojim je utvrđeno da je obrada osobnih podataka u ovom slučaju protivna člancima 6. i 7. Zakona. Agencija je privremeno zabranila obradu osobnih podataka do pribavljanja suglasnosti sindikalnog povjerenika za snimanje radnika videonadzornim uređajima na način da se čitavo vrijeme prate svi pokreti radnika tijekom obavljanja poslova. Isto tako naloženo je trgovačkom društvu da Pravilnikom o radu uredi (propíše) svrhu za obradu osobnih podataka videonadzornim uređajima, odnosno svrhu snimanja radnika na način da se čitavo vrijeme videonadzornim uređajima prate svi pokreti radnika tijekom obavljanja poslova.

Rješenje je doneseno kao privremeno do ispunjavanja gore naznačenih uvjeta.

Primjer 2.

Agencija je provela postupak po zahtjevu podnositelja zahtjeva za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka u vezi obrade osobnih podataka suvlasnika stambene zgrade putem postavljenog videonadzornog sustava u stambenoj zgradi koji je uz njegovu suglasnost postavio jedan od suvlasnika zgrade. U bitnome se navodi kako je vlasnik predmetnog stana zatražio suglasnost suvlasnika o postavljanju kamere na ulaz svoga stana, za što je podnositelj zahtjeva dao suglasnost misleći kako će kamera biti postavljena ispred ulaza u predmetni stan. Međutim, u postupku je utvrđeno kako su postavljene četiri kamere (na katu, na vanjskoj

galeriji-ulazu, u samom ulazu gdje su sandučići i na stepeništu stražnjeg ulaza u zgradu) te da za obradu osobnih podataka ne postoji suglasnost svih suvlasnika kao pravni temelj.

Rješenjem Agencije zabranjena je obrada osobnih podataka korisniku stana u stambenoj zgradi postavljenim videonadzornim sustavom bez privole ili drugog odgovarajućeg pravnog temelja za obradu osobnih podataka suvlasnika stambene zgrade u odnosu na tri kamere koje se nalaze u prizemlju zajedničkih prostorija predmetne stambene zgrade i to: glavnog ulaza u zgradu, ulaznog prostora gdje se nalaze poštanski sandučići te stražnjeg ulaza u zgradu.

U odnosu na kameru koja se nalazi ispred ulaza u stan vlasnika stana naloženo je prilagodavanje kuta snimanja na način da isti zahvaća samo ulazna vrata stana ali ne i zajednički prostor stambene zgrade, odnosno ulaz u lift.

S obzirom da se zabrana odnosila zbog nepostojanja valjanog pravnog temelja za obradu osobnih podataka rješenje je doneseno kao privremeno do dostave dokaza o postojanju da su se stekli zakonski uvjeti za obradu osobnih podataka videonadzornim sustavom, određen je rok od 30 dana za dostavu dokaza o pribavljenom pravnom temelju. Naime, imajući u vidu odredbe Zakona o zaštiti osobnih podataka te odredbe posebnog zakona - Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14) navodimo kako je za postavljanje videonadzornog sustava u stambenu zgradu potrebna suglasnost svih suvlasnika stambene zgrade osim ako međuvlasničkim ugovorom nije propisano postojanje drugog odgovarajućeg pravnog temelja za uvođenje videonadzornog sustava u zajedničke prostorije stambene zgrade.

Primjer 3.

Agencija je postupala po zahtjevu za utvrđivanje povrede prava u kojem se suvlasnici višestambene zgrade pritužuju na obradu njihovih osobnih podataka korištenjem videonadzornog sustava koji je ugrađen u vrata stana (špijunka), koji kutom snimanja obuhvaća zajedničke prostorije (hodnik zgrade), čime se narušava privatnost drugih suvlasnika ali i privatnost svih drugih osoba koje se kreću u prostoru koji je u dohvat kuta snimanja predmetne kamere.

U konkretnom primjeru se radi o prikupljanju i obradi osobnih podataka putem videokamere koja osim što reproducira sliku u realnom vremenu također istu i pohranjuje, a u dohvat kuta snimanja kamere su i zajedničke prostorije koje koriste i drugi suvlasnici, osobito vlasnici stana na istom katu na kojemu se nalazi stan. S obzirom da za takvu obradu podataka nisu prikupljene privole svih suvlasnika, a isto neće biti niti moguće, jer se Agenciji kao nadležnom tijelu pritužio podnositelj zahtjeva koji stanuje na istom katu zabranjena je obrada osobnih podataka putem predmetnog videonadzornog sustava osobito pohrana osobnih podataka bez pravnog temelja (članak 7. Zakona).

Nakon provedenog postupka naloženo je vlasniku stana prilagoditi videonadzorni sustav odnosno kameru koja se nalazi na vratima (špijunka) stana na način da ista ne pohranjuje sliku koju proizvodi predmetna kamera, odnosno da u dohvat snimanja kamere bude samo slika koju proizvodi kamera u realnom vremenu, sve uzimajući u obzir kut snimanja predmetne kamere u čijem dohvat su i zajedničke prostorije koje su u vlasništvu svih suvlasnika predmetne stambene zgrade. Opisanim načinom obrade osobnih podataka u konkretnom primjeru dolazi do zadiranja u privatnost podnositelja zahtjeva te ostalih suvlasnika koji se zateknu u zajedničkim prostorijama (stepenište i hodnik).

Primjer 4.

Podnositelj zahtjeva tražio je zaštitu svojih prava navodeći kako je njegov susjed na svojoj kući ugradio videonadzorne kamere koje su prema navodima podnositelja zahtjeva postavljene tako da se snima prostor koji je u njegovom vlasništvu i vlasništvu njegove obitelji, a time se prikupljaju i njegovi osobni podaci.

Zahtjev je odbijen uz obrazloženje da je u izravnom nadzoru utvrđeno da položaj kamera/kut njihovog snimanja nije usmjeren na privatni prostor podnositelja zahtjeva. Budući da su predmetne videonadzorne kamere (koje su po svojim tehničkim karakteristikama i svojstvima fiksne) postavljene na način da kut snimanja istih nije podešen da snimaju prostor koji je u vlasništvu podnositelja zahtjeva odnosno utvrđeno je da se opisanim videonadzorom ne obrađuju osobni podaci podnositelja zahtjeva niti članova njegove obitelji.

2.2.2. Obrada osobnih podataka u svrhu sklapanja pretplatničkih ugovora u telekomunikacijskom sektoru

Agencija je tijekom 2017. godine i dalje zaprimala zahtjeve za zaštitu prava vezano za nezakonitu obradu osobnih podataka u telekomunikacijskom sektoru koji su se odnosili na sklapanje pretplatničkih ugovora o pružanju usluga od strane teleoperatera u kojima se građani pritužuju kako nisu korisnici usluga za koje se obrađuju njihovi osobni podaci odnosno da nisu zatražili sklapanje ugovora za koje se traži ispunjenje financijskih obveza od strane teleoperatera ili agencija za naplatu potraživanja.

Tijekom izvještajnog razdoblja zaprimljeno je 40 zahtjeva u kojima se ukazivalo na sklapanje pretplatničkih ugovora korištenjem tuđih osobnih podataka na način da su osobni podaci postali dostupni na nezakonit način (prikupljeni iz izgubljenih osobnih dokumenata, korištenjem lažnih/krivotvorenih dokumenata i sl.). Predmetni zahtjevi najčešće su se odnosili na ugovore koji su sklopljeni na daljinu korištenjem novih tehnologija (internet) i izvan poslovnih prostorija.

Do zlouporabe osobnih podataka dolazi iz razloga što teleoperateri kao voditelji zbirke osobnih podataka u vrijeme sklapanja ugovora ili njihovi ugovorni izvršitelji obrade koji prikupljaju podatke prilikom isporuke mobilnih uređaja nisu poduzeli odgovarajuće mjere zaštite propisane čl. 18. Zakona koje su nužne u svrhu utvrđivanja nedvojbenog identiteta osoba koje zatraže sklapanje ugovora i pružanje usluge (identifikacija ugovaratelja usluge se ne provodi uvidom u osobne isprave prilikom sklapanja ugovora, a niti prilikom isporuke uređaja, ne provjerava se da li su podaci nužni za utvrđivanje identiteta počinitelja točni i potpuni) što pruža mogućnost raznim zlouporabama osobnih podataka.

Nadzornim aktivnostima koje je provela Agencija u velikom broju slučajeva utvrđene su nepravilnosti u obradi osobnih podataka prije svega prikupljeni osobni podaci za sklapanje ugovora nisu točni i potpuni pa samim time nisu adekvatni za utvrđivanje nedvojbenog identiteta stvarnih korisnika usluga. Najčešće nepravilnosti odnosile su se na netočne podatke o datumu ili godini rođenja, broju važeće osobne iskaznice odnosno korištenju nevažećih (krivotvorenih) osobnih iskaznica, netočnih podataka o adresi prebivališta i adresi za dostavu uređaja. Također zbog nepoštivanja propisanih procedura dostave teleoperateri ne posjeduju niti dokaze o izvršenoj provjeri identiteta osobe kojoj je uređaj isporučen. Da se radi o sumnji na zlouporabu osobnih podataka pokazuju i činjenice/dokazi kako je na ime jedne osobe u vrlo

kratkim vremenskim razmacima sklopljeno više ugovora kod jednog ili više teleoperatera (najčešće su ugovori sklopljeni kod tri veća teleoperatera u Republici Hrvatskoj).

Zbog utvrđenih povreda u obradi osobnih podataka Agencija je sukladno svojim ovlastima donijela rješenja kojima je zabranila daljnju obradu njihovih osobnih podataka do utvrđenja nedvojbenog identiteta stvarnog potpisnika ugovora/naručitelja usluge. Takvim nalogom Agencija je teleoperaterima, kao voditeljima zbirke osobnih podataka, zabranila daljnje raspolaganje osobnim podacima podnositelja zahtjeva u svrhu naplate spornih potraživanja.

U većini slučajeva nakon poduzetih aktivnosti od strane Agencije teleoperateri su otpisali sporna potraživanja i odustali od daljnjih postupaka naplate. U slučajevima u kojima teleoperateri nisu postupili po nalogu iz rješenja Agencija je sukladno ovlastima iz Zakona o zaštiti osobnih podataka kao ovlašteni tužitelj pokrenula prekršajne postupke pred nadležnim prekršajnim sudovima kako bi i na taj način građanima pružila odgovarajuću zaštitu u obradi njihovih osobnih podataka. U navedenim slučajevima Prekršajni sudovi su utvrdili povredu prekršajnih odredbi iz čl. 36. Zakona o zaštiti osobnih podataka i donijeli pravorijek kojim su oglasili krivim i izrekli novčane sankcije zbog nezakonite obrade osobnih podataka koja je bila protivna citiranim odredbama Zakona.

S obzirom da se opisanim radnjama tj. zluporabom osobnih podataka ostvaruju i bitna obilježja kaznenih djela činjenično i pravno opisanih u Kaznenom zakonu RH („Narodne novine“ broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, kazneno djelo Nedožvoljena uporaba osobnih podataka, Prijevара, Krivotvorenje isprave i sl.) važno je naglasiti da se ovim slučajevima bave i druga nadležna tijela (Policija i Državno odvjetništvo), u cilju utvrđivanja stvarnih počinitelja kaznenih djela.

Međutim, pored velikog broja zahtjeva koje je usvojila Agencija postoje i slučajevi kada zahtjev nije usvojen iz razloga što se radilo o obradi osobnih podataka pravne osobe i sklapanju ugovora na ime pravne osobe čiji podaci ne uživaju zaštitu po Zakonu o zaštiti osobnih podataka. Isto u nekoliko slučajeva zahtjevi su odbijeni iz razloga jer je utvrđeno da su svi osobni podaci točni budući nisu utvrđene nesukladnosti u obradi osobnih podataka koje bi upućivale na moguću povredu prava, a Agencija nema ovlasti odlučivati o valjanosti pravnog posla (isticanje mane volje ili grafološka vještačenja u nadležnosti su ovlaštenih tijela).

Primjer 1.

Agenciji se obratio podnositelj sa zahtjevom za zaštitu prava u kojem u bitnom navodi kako je njemu nepoznata osoba krivotvorila njegovu osobnu iskaznicu i sklopila pretplatničke ugovore sa teleoperaterom. U vezi s time podnositelj zahtjeva navodi kako ga teleoperater tereti za dugovanja s osnove dva pretplatnička ugovora i prodaje uređaja te kako je cjelokupnu situaciju prijavio policiji. Podnositelj zahtjeva ističe kako se vidi da je njegova osobna iskaznica krivotvorena, odnosno kako fotografija na osobnoj iskaznici ne pripada njemu te je dostavio dokaz da je prijavio sumnju na počinjenje kaznenog djela policiji.

U provedenom postupku utvrđeno je da teleoperater kao voditelj zbirke osobnih podataka i ugovorni izvršitelj obrade osobnih podataka prilikom obrade osobnih podataka podnositelja zahtjeva nisu postupali sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka. Usporedbom podataka u važećoj osobnoj iskaznici podnositelja zahtjeva te osobnih podataka sadržanih u osobnoj iskaznici temeljem koje je sklopljen Zahtjev za zasnivanje pretplatničkog odnosa za pretplatničke brojeve na ime podnositelja zahtjeva utvrđeno je da podaci nisu istovjetni, odnosno da broj osobne iskaznice kao i adresa stanovanja podnositelja zahtjeva nije

podudarna sa podacima navedenim u važećoj osobnoj iskaznici podnositelja zahtjeva koju je kao dokaz dostavio Agenciji.

Agencija je utvrdila povredu prava iz razloga što je evidentno da su osobni podaci podnositelja zahtjeva obrađivani protivno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka te je zabranila svaku daljnju obradu osobnih podataka u svrhu naplate dugovanja po zahtjevima za zasnivanje pretplatničkog odnosa.

2.2.3. Obrada osobnih podataka od strane agencija za naplatu potraživanja

Tijekom 2017. godine Agencija za zaštitu osobnih podataka zaprimila je svega nekoliko zahtjeva koji su se odnosili na naplatu potraživanja u svrhu ispunjenja određenih obveza koje su nastale na temelju ugovornih odnosa s kreditnim institucijama (bankama, kartičarskim kućama i teleoperaterima), a koje su sukladno odredbama Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine“, broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15) ugovorom o ustupanju tražbine od strane postojećeg s vjerovnika prenesene na novoga vjerovnika. Kao poseban propis koji se primjenjuje na predmetne slučajeve treba navesti članak 80. Zakon o obveznim odnosima regulirao ustup potraživanja kao pravni posao u kojem se tražbina s jednog vjerovnika može prenijeti na drugog vjerovnika. Za ustup tražbine nije potreban pristanak dužnika, već je ustupitelj tražbine dužan obavijestiti dužnika o ustupanju (čl. 82. istog Zakona). U tom smislu opisana obrada podataka je zakonita iz razloga što je utemeljena na posebnom zakonu i što je podnositelj zahtjeva o istome bio prethodno informiran. Vezano za obradu osobnih podataka ustup (prijenos/cesija) tražbine pretpostavlja i dostavljanje osobnih podataka o dužniku kako bi se mogla izvršiti naplata potraživanja, odnosno provedba instituta cesije nije moguća bez prosljeđivanja osobnih podataka dužnika.

Također, sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka obrada osobnih podataka je moguća i u slučaju ako se poslovi obrade osobnih podataka od strane voditelja zbirke povjere izvršitelju obrade osobnih podataka temeljem ugovora o nalogu (članak 10. Zakona o zaštiti osobnih podataka). U tom slučaju se radi o obradi osobnih podataka u ime i za račun voditelja zbirke osobnih podataka za čiju obradu nije potrebno informiranje dužnika niti njegova privola kao pravni temelj.

Primjer 1.

Agenciji se obratio podnositelj zahtjeva koji navodi kako je zaprimio telefonski poziv od društva/agencije za naplatu potraživanja i kako je došao do saznanja da je banka s kojom je u ugovornom odnosu po kreditu sklopila ugovor o prijenosu spornog potraživanja na novog vjerovnika.

Provedenim postupkom je utvrđeno kako su banka kao prodavatelj i društvo za naplatu potraživanja kao stjecatelj sklopili Ugovor o kupoprodaji plasmana, kojim je banka (cedent), prenijelo svoja dospjela i nenaplaćena potraživanja novom vjerovniku (cesionaru), a sve sukladno Zakonu o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj: 35/05, 41/08, 125/11), koji u smislu čl. 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka kao posebni zakon predstavlja pravni temelj za obradu podataka. Dakle, u slučaju provedbe instituta cesije za prikupljanje i obradu podataka nije potrebna privola ispitanika budući da isto dozvoljava Zakon o obveznim odnosima kao posebni zakon.

U konkretnom slučaju riječ je o institutu cesije kojom se potraživanja prenose na drugu pravnu osobu, a prikupljanje i obradu podataka regulira Zakon o obveznim odnosima, te isti predstavlja pravni temelj za obradu osobnih podataka. Također, dostavom obavijesti o prijenosu potraživanja banka kao vjerovnik postupila je sukladno odredbi članka 82. Zakona o obveznim odnosima, kao i sukladno odredbi članka 9. stavka 1. Zakona o zaštiti osobnih podataka budući je podnositelja zahtjeva informiralo o svrsi obrade njegovih osobnih podataka, te o korisnicima (primateljima) istih.

Agencija je rješenjem odbila zahtjev budući da je utvrđeno da su osobni podaci podnositelja zahtjeva obrađivani sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka, te da opisanim postupanjima nije došlo do povrede prava na zaštitu osobnih podataka podnositelja zahtjeva.

Primjer 2.

Podnositeljica u zahtjevu za zaštitu prava navodi kako ju je agencija za naplatu potraživanja kontaktirala putem mobilnog telefona, pri čemu je u razgovoru sa zaposlenikom podnositeljica zahtjeva došla do saznanja da se za sporno potraživanje navodno tereti njen pokojni suprug. Međutim, kako navodi podnositeljica zahtjeva, nakon smrti njenog supruga još uvijek nije doneseno rješenje o nasljeđivanju te navedeno društvo nema nikakvu pravnu osnovu za prikupljanje njenih osobnih podataka na ime duga njenog pokojnog supruga. Osim toga, podnositeljica zahtjeva napominje da je moguća situacija da se odrekne nasljedstva u korist drugih nasljednika sa čime navedeno društvo nema nikakve veze, odnosno navedeno društvo ni u kojem slučaju nema osnove za prikupljanje njenih osobnih podataka.

Budući da je u ovoj pravnoj stvari utvrđeno kako je podnositeljica zahtjeva pokojnikova supruga za koju nisu pribavljeni relevantni dokazi da je i njegova nasljednica, nedvojbeno je kako ista ne može biti niti stvarni dužnik kojega bi agencija za naplatu potraživanja imala pravo kontaktirati vezano uz sporno potraživanje.

Slijedom svega iznesenog, navedenom obradom osobnih podataka podnositeljice zahtjeva, odnosno njenim telefonskim kontaktiranjem od strane agencije za naplatu potraživanja a sve bez zakonite (opravdane) svrhe i pravnog temelja došlo je do povrede članaka 6. i 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka na štetu podnositeljice zahtjeva. Stoga je zahtjev podnositeljice usvojen.

Primjer 3.

Agencija je provela postupak po zahtjevu za zaštitu prava koji se odnosio na slanje opomene - poziv na plaćanje od strane agencije (društva) za naplatu potraživanja zbog dugovanja na ime pružanja usluga teleoperatera. U zahtjevu navodi da se radi o nepostojećem dugu za koji je društvo utvrdilo da je iznos plaćen te stoga nije jasno iz kojih razloga su obrađivani njegovi osobni podaci u svrhu slanja opomene – poziva na plaćanje.

Na temelju utvrđenih činjenica i prikupljenih dokaza u ovoj upravnoj stvari utvrđeno je kako agencija za naplatu potraživanja obrađuje osobne podatke fizičkih osoba dužnika na temelju ugovora o nalogu u ime i za račun nalogodavca obavlja poslove naplate dospjelih nenaplaćenih potraživanja. Sukladno čl. 10. Zakona o zaštiti osobnih podataka voditelj zbirke osobnih podataka može pojedine poslove u vezi s obradom osobnih podataka povjeriti drugoj fizičkoj ili pravnoj osobi (izvršitelju obrade) koja u ime i za račun voditelja zbirke obavlja određene poslove. Navedeni pravni posao podrazumijeva i dostavljanje osobnih podataka, s obzirom da provedba ugovora o nalogu nije moguća bez prosljeđivanja osobnih podataka. U

tom smislu je obrada podataka zakonita iz razloga što je utemeljena na ugovornoj obvezi između voditelja zbirke i izvršitelja obrade.

Zahtjev je odbijen budući je utvrđeno da za obradu osobnih podataka podnositelja zahtjeva postoji valjan pravni temelj te da se podaci obrađuju u svrhu koja je podudarna sa svrhom prikupljanja. Vezano za svrhu obrade i osporavanje pravne osnove za obradu osobnih podataka (naplata spornog dugovanja) podnositelj zahtjeva nije dostavio nikakve materijalne dokaze iz kojih bi bilo vidljivo da su prestali razlozi za obradu osobnih podataka (dokaz da je sporni dug po pretplatničkom ugovoru podmiren), a utvrđivanje visine duga i eventualnih prigovora u vezi sa protekom rokova naplate potraživanja nije u nadležnosti Agencije.

2.2.4. Nepoduzimanje odgovarajućih mjera zaštite osobnih podataka u bankarskom sektoru

Obrada osobnih podataka u bankarskom sektoru pored Zakona o zaštiti osobnih podataka propisana je i drugim posebnim propisima (Zakonom o kreditnim institucijama, „Narodne novine“ broj 159/13, 19/15, 102/15, 15/18), i drugim propisima iz financijskog sektora. Sukladno Zakonu o kreditnim institucijama postoji obveza čuvanja bankarske tajne koja se odnosi na članove tijela kreditne institucije, na dioničare ali i na radnike i druge osobe koje zbog prirode poslova koje obavljaju s kreditnim institucijama ili za kreditne institucije imaju pristup osobnim podacima ne smiju podatke iskoristiti protiv interesa kreditne institucije ili njihovih klijenata, a niti omogućiti trećim osobama pristup takvim podacima.

Isto tako, sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka, osobni podaci se moraju obrađivati samo u svrhu s kojom je ispitanik upoznat, odnosno u svrhu koja je podudarna sa svrhom prikupljanja uz postojanje odgovarajućeg pravnog temelja propisanog u zakonu. U svrhu osiguranja povjerljivosti u obradi osobnih podataka Zakon o zaštiti osobnih podataka nalaže poduzimanje odgovarajućih mjera zaštite od slučajne ili namjerne zlouporabe, uništenja, gubitka, neovlaštenih promjena ili dostupa.

Primjer 1.

Agencija je temeljem obraćanja građanina došla do saznanja da je isti primio poziv nepoznate osobe koja mu je priopćila da je pronašla fascikl sa dokumentima (uključujući i preslike osobnih identifikacijskih dokumenata) više klijenata banke među kojima su bili i njegovi dokumenti koji sadrže osobne podatke.

U konkretnom primjeru utvrđeno je da je do povrede prava došlo zbog propusta banke koja nije poduzela odgovarajuće mjere zaštite osobnih podataka kako to nalaže Zakon o zaštiti osobnih podataka u svrhu povjerljivosti u obradi osobnih podataka. U provedenom postupku utvrđeno je da je učinjen grubi propust u zaštiti osobnih podataka na način da je bivša djelatnica banke dokumentaciju klijenata banke iz poslovnog fascikla priključila dokumentima privatnog fascikla te su na taj način dokumenti više klijenata banke (preslike njihovih osobnih iskaznica i drugi dokumenti) koji sadrže veliki opseg osobnih podataka izneseni izvan poslovnice banke.

Za učinjene propuste od strane bivše djelatnice banke odgovoran je voditelj zbirke osobnih podataka (u konkretnom primjeru banka) koja je po prirodi i logici stvari bila dužna u svakoj prilici i u svakom trenutku voditi računa o poduzimanju svih potrebnih mjera zaštite osobnih podataka iz članka 18. Zakona, pa tako i kadrovskih mjera zaštite da bi se spriječila

nedozvoljena obrada/pristup osobnim podacima te kako bi se spriječile moguće zlouporabe. Osobni podaci klijenata banke ne smiju biti dostupni širokom (neovlaštenom) krugu osoba u kojim slučajevima može doći do nesagledivih posljedica, krađe identiteta i drugih zlouporaba osobnih podataka, a također putem osobnih podataka sa identifikacijskih dokumenata moguće je pristupiti i drugim zaštićenim osobnim podacima financijske naravi koji su vezani uz otplatu kredita, stanje na računima i dr.

S time u vezi ističemo kako je banka (kao voditelj zbirke osobnih podataka svojih klijenata) koja obrađuje veliki opseg osobnih podataka dužna imati naročito razvijenu svijest o nužnosti zaštite osobnih podataka i provedbi svih relevantnih standarda i odredbi zaštite osobnih podataka propisanih Zakonom o zaštiti osobnih podataka. Banka je dužna (posebice kao „jača“ ugovorna strana u odnosu na klijente) postupati odgovorno, savjesno, pošteno i pouzdano te u svakom trenutku jamčiti osiguranje povjerljivosti osobnih podataka svojih klijenata.

Mjere zaštite osobnih podataka također podrazumijevaju i provođenje temeljitih i sustavnih edukacija djelatnika banke koji po prirodi posla koji obavljaju dolaze u doticaj te imaju pristup osobnim podacima klijenata a sve kako bi djelatnici banke bili u najvećoj mogućoj mjeri osviješteni o nužnosti zaštite osobnih podataka, te kako bi se propusti u njihovom radu sveli na najmanju moguću mjeru i kako bi se spriječile zlouporabe osobnih podataka. Isto tako mjere zaštite podrazumijevaju i poboljšanje načina i uvjeta rada zaposlenika banke.

Zaključno, neprovođenjem odgovarajućih mjera zaštite, prije svega tehničkih i organizacijskih ali i kadrovskih mjera zaštite osobnih podataka, banka je u konkretnom Primjeru povrijedila odredbe članaka 6., 7. i 18. Zakona o zaštiti osobnih podataka na štetu više klijenata.

Agencija je donijela rješenje kojim je utvrdila da je obradom osobnih podataka klijenata banke na način da je njihova dokumentacija, uključujući preslike osobnih identifikacijskih dokumenata učinjena dostupnom i iznesena izvan banke, došlo do povrede Zakona o zaštiti osobnih podataka. Zbog navedenog propusta banci je naloženo poduzimanje odgovarajućih mjera zaštite osobnih podataka klijenata sukladno članku 18. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

2.2.5. Obrada osobnih podataka od strane medija

Agencija je zapimala zahtjeve za zaštitu prava vezano za obradu osobnih podataka u elektroničkim medijima (internet-portali, radiotelevizija). Stajalište je Agencije za zaštitu osobnih podataka koja svoje uporište nalazi u zakonskim odredbama posebnog zakona da se posebnim zakonima prije svega Zakonu o medijima („Narodne novine“ broj 59/04, 84/11, 81/13) i njihovim instrumentima može odgovarajuće zaštititi povreda prava na privatnost fizičkih osoba. Osobito bitno je istaknuti kako nije u nadležnosti i tehničkoj mogućnosti Agencije za zaštitu osobnih podataka provjeravati da li su informacije koje su objavljene u medijima točne i potpune, osobito što posebni propisi, Zakon o medijima i Zakon o elektroničkim medijima („Narodne novine“ broj 153/09, 84/11, 94/13, 136/13), svojim instrumentima pružaju adekvatnu zaštitu osobnosti pojedincima. Zakon o medijima propisuje procedure postupanja tj. pravna sredstva i proceduru ostvarivanja prava na zaštitu privatnosti, dostojanstva ugleda i časti (prava osobnosti) koja je šira u odnosu na pravo na zaštitu osobnih podataka.

Agencija u svojem postupanju prije svega uzima u obzir da Zakon o medijima izrijekom štiti privatnost, dostojanstvo ugled i čast djece i zabranjuje objavljivanje informacija kojima se otkriva identitet djeteta kao i pravo na zaštitu identiteta svjedoka i oštećenika kaznenih djela čiji se identitet ne smije otkriti bez njihova pristanka/privole. Stoga su dosadašnja postupanja Agencije bila usredotočena na pružanje zaštite samo posebno osjetljivim skupinama iz čl. 16. st. 2. Zakona o medijima.

Primjer 1.

Podnositelj se obratio Agenciji sa zahtjevom za zaštitu prava u kojem navodi kako su bez njegove privole na internetskom portalu objavljeni njegovi osobni podaci kao svjedoka u kaznenom postupku.

Agencija ne spori pravo medijima da informiraju javnost o određenim događajima (u ovom slučaju o vođenju konkretnog sudskog postupka). Međutim, informiranje javnosti u konkretnom primjeru moglo se postići i manje invazivnom metodom, na način da se zaštiti identitet podnositelja zahtjeva kao svjedoka u postupku te identitet drugih svjedoka u postupku, odnosno na način da se ne objavljuju osobni podaci o podnositelju zahtjeva i drugim svjedocima u predmetnom sudskom postupku. U konkretnom primjeru bilo je nužno postupati sa dužnom pažnjom i obazrivo, te u svrhu zaštite identiteta anonimizirati osobne podatke, posebice imajući u vidu da su isti objavljeni u opsegu koji sadrži tzv. posebno osjetljive osobne podatke (podaci o zdravlju) koji zahtijevaju stroži pristup prilikom njihove obrade. Osobito treba voditi računa da se takvi osobni podaci ne otkrivaju trećoj osobi/javnosti bez privole osobe na koju se takvi osobni podaci odnose.

Stoga Agencija ne nalazi zakonitu (opravdanu) svrhu niti pravni temelj da se osobni podaci podnositelja zahtjeva, kao i osobni podaci drugih svjedoka u predmetnom kaznenom postupku objave u spornom članku budući da članak 16. stavak 2. Zakona o medijima izrijekom jamči pravo na zaštitu identiteta svjedoka kaznenih djela te bez njihovog znanja i pristanka ne smiju otkriti njihov identitet.

Slijedom svega navedenog, Agencija je nedvojbeno utvrdila kako su u opisanom primjeru povrijeđene odredbe članaka 6., 7. i 8. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Zahtjev podnositelja je usvojen.

2.2.6. Davanje na korištenje osobnih podataka trećoj strani

Davanje na korištenje osobnih podataka drugim korisnicima regulirano je čl. 11. Zakona o zaštiti osobnih podataka na način da je isto dopušteno na temelju pisanog zahtjeva koji mora sadržavati svrhu i pravni temelj za korištenje osobnih podataka te vrstu osobnih podataka čija se dostava traži. Voditelj zbirke osobnih podataka ovlašten je dostaviti osobne podatke kada utvrdi da su ispunjeni zakonski uvjeti za dostavu odnosno kada utvrdi da su podaci potrebni radi obavljanja zakonom utvrđene djelatnosti primatelja. Zabranjeno je davanje osobnih podataka na korištenje drugim primateljima za čiju obradu nisu ovlašteni te ako je svrha za koju se osobni podaci traže suprotna svrsi u koju su podaci prikupljeni.

Primjer 1.

Agencija je postupila po zahtjevu za zaštitu prava u kojem se navodi da je fakultet na zahtjev zaposlenice izdao Potvrdu o postignutom uspjehu tijekom školovanja studenta (podaci o broju izlazaka na pojedini ispit, postignutom uspjehu, koje ispite je tijekom studiranja položio a koje nije, odnosno o nazivu nepoloženih kolegija te o ispisu s fakulteta). Fakultet je izdao potvrdu na zahtjev treće osobe, kako se navodi za potrebe sudskog postupka s kojim podnositelj zahtjeva (student) nema veze budući se postupak vodi protiv neke druge osobe. Podaci podnositelja zahtjeva dani su na korištenje trećoj osobi bez naloga suda i bez privole.

U provedenom postupku u ovoj upravnoj stvari utvrđeno je da je fakultet, kao voditelj zbirke osobnih podataka studenata, dostavio osobne podatke podnositelja zahtjeva bez njegove privole kao i bez pisanog naloga suda, s obzirom da u konkretnom primjeru za disponiranje navedenim podacima, koji spadaju u privatnu sferu podnositelja zahtjeva, nije utvrđeno postojanje pravne osnove u Zakonu o zaštiti osobnih podataka, odnosno da na temelju prikupljenih dokaza i saznanja druga osoba nije imala pravo tražiti i dobiti osobne podatke o podnositelju zahtjeva od navedenog voditelja zbirke osobnih podataka.

U konkretnom primjeru ne postoji poseban zakon koji bi omogućavao dostavu podataka kao i pravo drugog primatelja da traži i dobije njegove podatke koje bi pretežilo u odnosu na pravo na zaštitu osobnih podataka (podnositelj zahtjeva u sudskom postupku za koji je druga osoba tražila i dobila njegove podatke nije sudionik tog postupka u bilo kojem svojstvu). Druga osoba je kao oštećenik u sudskom postupku imala druge mogućnosti za dokazivanje (primjerice: predložiti podnositelja za svjedoka ili zatražiti dostavu podataka od fakulteta na temelju naloga suda) ili u krajnjem slučaju za dostavu podataka mogla je zatražiti privolu podnositelja zahtjeva, a sve sukladno čl. 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Agencija je u ovoj upravnoj stvari utvrdila grubo kršenje prava na štetu podnositelja zahtjeva te je iz tih razloga usvojila zahtjev kao osnovan.

2.2.7. Zamjena identiteta osoba u postupcima ovrhe na novčanim tražbinama

Primjer 1.

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka u kojem je navedeno da je u postupku naplate dugovanja za isporučenu el. energiju došlo do povrede prava zbog zamjene identiteta osoba istog prezimena ali različitih imena koje su živjele na istoj adresi. Kao dokaz svojim navodima podnositelj je uz zahtjev za zaštitu prava priložio i kopiju svoje osobne iskaznice, tužbu radi naplate spornog potraživanja te dopis voditelja zbirke iz kojeg je razvidno kako isti navode da u svojim bazama/zbirkama nemaju evidentiranog podnositelja zahtjeva kao kupca električne energije.

U provedenom postupku utvrđeno je da je učinjena povreda prava na način da su osobni podaci podnositelja zahtjeva korišteni u postupku naplate dospjelih potraživanja bez zakonske osnove. Utvrđeno je da voditelj zbirke ne vodi točne i potpune podatke o korisnicima usluga, niti je poduzeo odgovarajuće mjere zaštite kako bi se podaci zaštitili od neovlaštenih promjena. S obzirom da se potraživanje za koje je pokrenut ovršni postupak u svrhu naplate nije odnosilo na podnositelja zahtjeva (nije stvarni dužnik), utvrđeno je da za obradu njegovih osobnih podataka nema pravne osnove i zakonite svrhe, te da je ovakav način obrade osobnih podataka

protivan čl. 6. 7, 18. i 20. Zakona o zaštiti osobnih podataka. Prilikom obrade osobnih podataka voditelj zbirke nije poduzeo sve mjere opreza i dužnu pažnju (nije provjerio točnost podataka), osobito kod osoba istog prezimena za koje je utvrđeno da su imale prebivalište na istoj adresi, što je dovelo do pogrešnog utvrđivanja identiteta osobe stvarnom dužniku.

Agencija je rješenjem zabranila obradu osobnih podataka podnositelja zahtjeva, a voditelju zbirke naložila ispravljanje netočnih podataka te ga obvezala na poduzimanje odgovarajućih mjera zaštite od neovlaštenih promjena ili dostupa podacima sukladno članku 18. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

2.2.8. Obrada osobnih podataka radnika

U 2017. godini Agencija je rješavala i zahtjeve koji su se odnosili na obradu osobnih podataka radnika od strane njihovih poslodavaca, štoviše i bivših poslodavaca.

Zaštita privatnosti radnika a time i pravo na obradu osobnih podataka regulirano je Zakonom o radu („Narodne novine“ broj 93/14) koji u smislu čl. 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka kao poseban zakon predstavlja pravni temelj za obradu podataka. Sukladno čl. 29. Zakona osobni podaci radnika smiju se prikupljati, obrađivati, koristiti i dostavljati trećim osobama samo ako je to određeno Zakonom o radu ili drugim zakonom ili ako je to potrebno radi ostvarivanja prava i obveza iz radnog odnosa, odnosno u vezi s radnim odnosom. Ako je osobne podatke potrebno prikupljati, obrađivati, koristiti ili dostavljati trećim osobama radi ostvarivanja prava i obveza iz radnoga odnosa, odnosno u vezi s radnim odnosom, poslodavac mora unaprijed pravilnikom o radu odrediti koje će podatke u tu svrhu prikupljati, obrađivati, koristiti ili dostavljati trećim osobama.

Primjer 1.

Podnositelji zahtjeva obratili su se Agenciji i zatražili zaštitu prava navodeći kako su od strane poslodavca (trgovačkog društva) kao voditelja zbirke osobnih podataka njihovi osobni podaci, među kojima i podaci o vođenju kaznenog postupka, dostavljeni na korištenje drugim primateljima bez pravnog temelja i zakonite svrhe iz članka 6., 8. i 11. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

U postupku je utvrđeno da je poslodavac kao voditelj zbirke osobnih podataka prosljedio/dao na korištenje osobne podatke o kaznenom postupku podnositelja zahtjeva većem broju primatelja protivno članku 6., 8. i 11. Zakona o zaštiti osobnih podataka. Činjenica da je protiv određenih osoba, u konkretnom primjeru podnositelja zahtjeva, pokrenut postupak pred nadležnim sudom zbog počinjenja određenog kaznenog djela ne predstavlja pravnu osnovu za disponiranjem takvim podacima i davanjem na korištenje drugim fizičkim ili pravnim osobama već prekomjerno zadiranje u privatnost podnositelja zahtjeva. S obzirom da se radi o osobnim podacima koji spadaju u posebno osjetljivu kategoriju osobnih podataka koje uživaju posebnu zaštitu voditelj zbirke osobnih podataka je bio dužan poduzeti odgovarajuće mjere zaštite razmjerne naravi kako osobni podaci podnositelja zahtjeva ne bi postali dostupni drugim primateljima, osobito vodeći brigu o opsegu osobnih podataka koji se otkrivaju.

Uzimajući u obzir da se radi o osjetljivim osobnim podacima čija obrada je dopuštena samo pod kontrolom nadležnih tijela, odnosno da se raspolaganje takvim podacima može zatražiti samo od strane nadležnih tijela u točno određenu svrhu i uz postojanje pravnog temelja

iz Zakona o zaštiti osobnih podataka utvrđeno je da poslodavac obrađivao osobne podatke nezakonito. U konkretnom primjeru radi se o posebnoj kategoriji osobnih podataka koji se mogu obrađivati i dalje prosljeđivati samo iznimno u slučajevima kako je to regulirano u članku 8. Zakona o zaštiti osobnih podataka Agencija je utvrdila povredu prava i usvojila zahtjeve podnositelja kao osnovane te zabranila poslodavcu daljnje disponiranje takvim podacima.

Primjer 2.

Agenciji za zaštitu osobnih podataka obratio se podnositelj sa zahtjevom za zaštitu prava u kojem navodi kako je povreda prava nastala činom elektronske dostave njegovih osobnih podataka (Ugovora o radu na neodređeno vrijeme) na službene e-mail adrese 17 upravitelja podružnica i 8 rukovoditelja odjela kod njegovog poslodavca, a sve u svrhu davanja informacija o obavljanju određenih poslova i zadaća za radno mjesto na koje je raspoređen.

Agencija je provela postupak i utvrdila kako je zahtjev za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka djelomično osnovan u dijelu koji se odnosi na opseg dostavljenih podataka iz Ugovora o radu. Utvrđeno je da su podaci dostavljeni u prekomjernom opsegu (privatna adresa stanovanja, datum i godina rođenja, OIB) u odnosu na svrhu.

U preostalom dijelu koji se odnosi na davanje informacija o obavljanju poslova i radnih zadaća podnositelja zahtjeva zahtjev je odbijen kao neosnovan.

Agencija za zaštitu osobnih podataka poslodavcu kao voditelju zbirke osobnih podataka o radnicima zabranila je svaku daljnju obradu osobnih podataka podnositelja zahtjeva u opsegu koji nije nužan i bitan za ispunjenje zakonom utvrđene svrhe.

Primjer 3.

Agencija je provela postupak po zahtjevu zaposlenice za utvrđivanje povrede prava vezano za raspolaganje s osobnim podacima prikupljenim na sudskom ročištu, a koji su se odnosili na izjave sa svjedočenja i davanja iskaza svjedoka koje je predložila podnositeljica zahtjeva.

Nakon provedenog postupka te prikupljene dokumentacije utvrđeno je da je obradom osobnih podataka, posebice podataka o zdravlju podnositeljice zahtjeva od strane njegovog poslodavca na način da su isti učinjeni dostupnima u prekomjernom opsegu (podaci o njezinom zdravlju, podaci o terapiji i liječenju) većem broju osoba kod poslodavca grubo narušeno njezino dostojanstvo.

Utvrdeno je kako nisu poduzete odgovarajuće mjere zaštite od strane poslodavca te kako osobe kojima je omogućen uvid u takve podatke nisu potpisale izjave o povjerljivosti obrade osobnih podataka. Agencija je zabranila obradu osobnih podataka u prekomjernom opsegu bez postojanja pravnog temelja i zakonite svrhe, odnosno protivno odredbama članka 6. i 7. i 8. Zakona o zaštiti osobnih podataka te naložila poduzimanje odgovarajućih tehničkih, kadrovskih i organizacijskih mjera zaštite osobnih podataka, a sve kako bi osobni podaci bili zaštićeni od slučajnih ili namjernih zlouporaba, neovlaštenih dostupa trećim osobama sukladno članku 18. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

2.2.9. Obrada osobnih podataka u natječajnim postupcima

Primjer 1.

Podnositelj se obratio Agenciji sa zahtjevom za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka u kojem navodi da se putem portala prijavio na natječaj za radno mjesto određenog društva te je zaprimio povratnu e-poruku od direktora navedenog društva sa informacijom o razgovoru za navedeno radno mjesto. Nadalje navodi da u zaprimljenoj e-poruci postoji nezaštićena poveznica na profil društva gdje je moguće vidjeti osobne podatke svih prijavljenih kandidata za navedeni natječaj, slijedom čega je povrijeđena privatnost svih osoba koje su se javile na natječaj za posao. U prilogu svojeg zahtjeva podnositelj je dostavio i dokaze kojima potkrepljuje svoje navode. Agencija je provela nadzor u društvu koje je vlasnik portala i društvo koje je objavilo oglas za posao.

Na temelju provedenih nadzora kod predmetnih voditelja zbirke osobnih podataka i prikupljenih dokaza nepobitno je da je podnositelj zahtjeva u elektroničkoj poruci koju je dobio od potencijalnog poslodavca mogao pristupiti prijavama ostalih kandidata koji su se javili na natječaj za posao kod istog poslodavca, a koje sadrže dokumente tj. osobne podatke svih drugih kandidata. Bitno je istaknuti da su u opisanim postupanjem učinjeni dostupnim osobni podaci kandidata natječajnog postupka na način da su kandidati kojima je poslodavac koristeći opciju „Odgovorite kandidatu“ poslao odgovor tj. poruku kojom je omogućio svim kandidatima koji su se javili na konkretan oglas uvid u osobne podatke svih osoba koji su se javili na konkretan oglas i koji su postali dostupni širem krugu osoba nego je što je bilo potrebno i zakonski osnovano (bez bilo kakve pravne osnove i zakonite svrhe) u vrijeme kad je natječajni postupak bio u tijeku.

Opisanim postupanjem povrijeđeno je pravo kandidata na njihovu privatnost budući da društvo u čijem je vlasništvu portal/domena postupalo protivno čl. 18. Zakona o zaštiti osobnih podataka koji propisuje da je voditelj zbirke osobnih podataka dužan poduzeti sve tehničke mjere zaštite osobnih podataka koje su potrebne da bi se osobni podaci zaštitili od slučajnog gubitka ili uništenja, nedopuštenog pristupa, promjene ili objavljivanja i svake druge zlouporabe, što u konkretnom primjeru nije učinjeno.

Zahtjev je usvojen budući je u konkretnom primjeru došlo do nezakonite obrade (činjenja dostupnim) osobnih podataka svih kandidata koji su se javili na natječaj i međusobnog otkrivanja podataka bez zakonskog utemeljenja. Zbog učinjenog propusta Agencija je naložila voditelju zbirke osobnih podataka da u obradi osobnih podataka poduzima odgovarajuće mjere zaštite osobnih podataka koje su potrebne kako bi se osobni podaci zaštitili od nedopuštenog pristupa, nedopuštene promjene i svake druge zlouporabe, kako to nalaže Zakon o zaštiti osobnih podataka.

2.2.10. Obrada osobnih podataka u svrhu marketinga

Voditelj zbirke osobnih podataka dužan je ispitanika unaprijed obavijestiti o namjeravanoj obradi osobnih podataka u svrhe marketinga i o pravu da se takvoj obradi može usprotiviti. Ukoliko se ispitanik usprotivi obradi u tom se slučaju njegovi osobni podaci ne smiju obrađivati u navedenu svrhu (čl. 21. Zakona). Dakle, obrada osobnih podataka u svrhe marketinga bila bi dopuštena ako je nužna u svrhu zakonitog interesa voditelja zbirke ili treće

strane kojoj se podaci otkrivaju, osim ako prevladavaju interesi zaštite privatnosti i ostalih ljudskih prava i temeljnih sloboda ili ako postoji privola osobe o čijim se podacima radi.

Primjer 1.

Podnositelj zahtjeva traži zaštitu navodeći kako je jedno osiguravajuće društvo obrađivalo njegove osobne podatke u svrhu marketinga (kontaktiralo ga vezano za istek police osiguranja od automobilske odgovornosti) bez njegove privole, dok mu je drugo osiguravajuće društvo na kućnu adresu dostavilo personaliziranu ponudu pismo/poziv u istu svrhu iako za takvu obradu nije imalo njegovu privolu.

Zahtjev je usvojen iz razloga što osiguravajuće društvo nije raspolagalo sa osobnim podacima podnositelja zahtjeva na zakonit način, (njegovi podaci ne nalaze se u postojećim zbirkama navedenih društva) budući da podnositelj zahtjeva nije s njima u poslovnom odnosu, nije njihov osiguranik, a isto tako društva nisu imala dokaze da je podnositelj zahtjeva dao privolu za obradu njegovih osobnih podataka u navedenu svrhu.

Primjer 2.

Agenciji se obratio podnositelj vezano za obradu njegovih osobnih podataka u svrhu marketinga. Podnositelj u zahtjevu u bitnome navodi kako je na kućnu adresu stanovanja zaprimio promidžbeno pismo potpisano sa imenom i prezimenom kandidata za gradonačelnika na lokalnim izborima te naslovljeno na njegovo ime i prezime a sve bez njegove privole i mogućnosti da se za obustavu primanja marketinških materijala.

U postupku koji je provela Agencija utvrđena je povreda prava obradom osobnih podataka na način da su osobni podaci obrađivani bez njegove privole u marketinške svrhe došlo do povrede članaka 6., 7. i 21. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

S obzirom da su osobni podaci prikupljeni i dalje obrađivani bez postojanja pravnog temelja te budući da nije ostavljena mogućnost da se može usprotiviti obradi podataka u slučaju izostanka privole naloženo je brisanje osobnih podataka podnositelja zahtjeva.

2.2.11. Postupanje Agencije po službenoj dužnosti

Sukladno čl. 32. Zakona o zaštiti osobnih podataka st. 1. t. 4. i st. 3. Agencija za zaštitu osobnih podataka nadzire provođenje zaštite osobnih podataka i po službenoj dužnosti. Vezano za zakonsku ovlast postupanja po službenoj dužnosti Agencija je nakon saznanja za određene povrede prava po službenoj dužnosti provela postupak radi zaštite prava i donijela 10 rješenja. U ovom izvještajnom razdoblju rješenja po službenoj dužnosti odnosila su se na povredu prava djece u obradi njihovih osobnih podataka, na obradu osobnih podataka od strane tijela javne vlasti u natječajnim postupcima bez pravne osnove, davanje na korištenje osobnih podataka drugim korisnicima bez pravne osnove, obradu osobnih podataka u svrhu marketinga i sl.

Primjer 1.

Agencija za zaštitu osobnih podataka došla je do saznanja o obradi (objavi) osobnih podataka na web stranici Srednje škole na kojoj je objavljena Odluka o imenovanju ravnatelja koja pored osobnih podataka kandidata sadrži i osobne podatke ostalih kandidata (ime i prezime, adresa prebivališta i mjesto stanovanja) koji su se javili na natječaj, a nisu izabrani.

Nakon što je Agencija pokrenula postupak utvrđivanja zakonitosti javne objave osobnih podataka škola je uklonila (zacrnila) osobne podatke ostalih kandidata koji su se javili na natječaj (ime i prezime, adresa prebivališta, mjesto stanovanja) te adresu prebivališta i mjesto stanovanja izabranog kandidata. Zakonom o pravu na pristup informacijama (čl.10 st.1.toč.10. i 12.) propisana je obveza tijela javne vlasti da na internetskim stranicama na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku, između ostalog, objavljuju obavijesti o raspisanim natječajima, dokumentaciju potrebnu za sudjelovanje u natječajnom postupku te obavijest o ishodu natječajnog postupka.

Stoga pravni temelj za objavu Odluke o imenovanju ravnatelja Škole nalazimo u citiranom članku Zakona o pravu na pristup informacijama ali u opsegu koji je bitan za ispunjenje zakonom utvrđene svrhe (ime i prezime izabranog kandidata i njegove stručne kvalifikacije i radno iskustvo) za koje preteži javni interes u odnosu na pravo na zaštitu privatnosti kako bi se ostvarila transparentnost provedbe javnog natječaja.

Utvrđeno je kako se javnom objavom osobnih podataka (imena i prezimena, adrese prebivališta i mjesta stanovanja) u prekomjernom opsegu u Odluci o imenovanju ravnatelja došlo do povrede odredbi članka 6. ,7. i 18. Zakona o zaštiti osobnih podataka. Naloženo je školi kao voditelju zbirke poduzimanje odgovarajućih mjera zaštite prilikom objave osobnih podataka sadržanim u dokumentima i aktima koji se odnose na zapošljavanje i zasnivanje radnog odnosa, a sve sukladno čl.18. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Stajalište je Agencije, koje je već iznijeto u mnogim mišljenjima, da škole kao voditelji zbirke osobnih podataka moraju voditi brigu o opsegu osobnih podataka koji se objavljuju sukladno čl. 6. st.3. Zakona o zaštiti osobnih podataka te da uz primjenu načela razmjernosti mogu objaviti samo one podatke koji su nužni za ispunjenje svrhe. Naime, u konkretnom primjeru postoji zakonska obveza objave samo bitnih podataka tj. nužnog opsega podataka: ime i prezime izabranog kandidata i mjesto stanovanja te njegovu stručnu spremu odnosno stručne kompetencije iz natječaja, dok je osobne podatke ostalih sudionika u postupku koji nisu izabrani bilo nužno zaštititi od daljnje obrade sukladno čl.18. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Primjer 2.

Agencija je provela postupak po službenoj dužnosti nakon anonimne prijave vezane za obradu osobnih podataka kod voditelja zbirke osobnih podataka u kojoj se ukazivalo na iznošenje osobnih podataka o radnicima izvan Republike Hrvatske, te na nezakonitu uporabu osobnih podataka radnika u protokolima elektroničke pošte nakon prestanka radnog odnosa. U provedenom postupku utvrđeno je da se u matično društvo izvan Republike Hrvatske dostavljaju samo osobni podaci iz ugovora o radu koji se sklapaju sa direktorima/članovima uprave društva, da se takvi podaci dostavljaju na temelju dane privole i u svrhu ispunjenja ugovornih obveza u kojima su oni jedna od ugovornih strana, a podaci se dostavljaju na temelju pribavljene prethodne suglasnosti.

Nadalje, vezano za obradu osobnih podataka korištenjem protokola elektroničke adrese radnika čiji je radni odnos prestao kod voditelja zbirke predstavnici predmetnog voditelja zbirke osobnih podataka izjavili su da elektronička adresa radnika sadrži osobne podatke radnika koji je zaposlen u društvu, da se smatra službenom elektroničkom adresom i podliježe službenim protokolima o korištenju iste, a po prestanku radnog odnosa radnika (posebice onih u prodaji) ista ostaje aktivna oko tri mjeseca odnosno dok ne prestane na nju stizati službena elektronička pošta. Međutim, utvrđeno je da društvo nema izrađene pisane procedure/interne akte/ politike za ovlaštenja pristupa podacima/upute za korištenje elektroničke pošte/dodjelu zaporki.

Zbog učinjenog propusta u poduzimanju odgovarajućih mjera zaštite Agencija je rješenjem naložila voditelju zbirke poduzimanje odgovarajućih organizacijskih mjera zaštite prije svega donošenje pisanih procedura i politika (internih akata) iz čl.18. Zakona o zaštiti osobnih podataka, u svrhu osiguranja sigurnosti i povjerljivosti obrade osobnih podataka.

Primjer 3.

Agencija je na temelju saznanja koja su ukazivala na nezakonitu obradu osobnih podataka provela nadzor kod voditelja zbirke osobnih podataka vezano uz obradu osobnih podataka u svrhu marketinga/ promidžbenih aktivnosti korištenjem osobnih podataka njihovih korisnika usluga (osobito djece).

U postupku je utvrđeno je da navedeno društvo kao voditelj zbirke nije ispunilo svoje zakonske obveze iz čl.14., 16. i 18.a. Zakona o zaštiti osobnih podataka. Izvršenim uvidom u Središnji registar evidencija o zbirkama osobnih podataka i Registar službenika za zaštitu osobnih podataka utvrđeno je da navedeno društvo nije ispunilo obvezu iz čl.18a. Zakona o zaštiti osobnih podataka te da je djelomično ispunilo obvezu iz čl.14. i 16.

Uvidom u Središnji registar utvrđeno je da je navedeno društvo dostavilo evidenciju o zbirci osobnih podataka gostiju međutim temeljem provedenog nadzora u društvu utvrđeno je da se prikupljaju fotografije u promidžbene svrhe, kao i snimke prikupljene videonadzornim sustavom, što predstavlja obradu osobnih podataka u smislu čl. 2. Zakona o zaštiti osobnih podataka te postoji i obveza dostave evidencije o takvim zbirkama osobnih podataka Agenciji sukladno čl.16. st.1. Zakona o zaštiti osobnih podataka. Osim toga utvrđeno je da voditelj zbirke osobnih podataka nije ispunio obveze iz Zakona o zaštiti osobnih podataka točnije da nije dostavio odluku o imenovanju službenika za zaštitu osobnih podataka na što je bio upozoren u tijeku nadzora čime je postupio protivno odredbama 14. stavka 1. ,16. stavka 1. i 18.a navedenog Zakona.

2.2.12. Objava osobnih podataka djece na internetu

Primjer 1.

Agencija je provela postupak po prijedlogu treće strane (pravobraniteljice za djecu i ravnatelj škole) vezano za objavu osobnih podataka (fotografija) maloljetne djece (učenika) na privatnom profilu društvene mreže *Facebook*.

U provedenom postupku utvrđeno je da se radi o objavi osobnih podataka bez pravnog temelja i zakonite svrhe odnosno da su fotografije djece objavljene protivno članku 6. i 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka. U postupku je kao odlučna cijenjena činjenica da nije dokazano postojanje privole zakonskih zastupnika maloljetne djece za objavu fotografija, kao i činjenica da nakon ukazivanja na nezakonito postupanje od strane Agencije za zaštitu osobnih podataka (da je iste potrebno ukloniti) fotografije nisu uklonjene. Naloženo je uklanjanje fotografija maloljetne djece sa privatnog profila društvene mreže *Facebook* koje su objavljene bez pravnog temelja, u konkretnom primjeru bez privole zakonskih zastupnika maloljetne djece.

Zabranjena je svaka daljnja objava osobnih podataka na društvenoj mreži Facebook, osobito fotografija maloljetne djece ako za isto nema prethodno pribavljene privole njihovih zakonskih zastupnika.

Isto tako u konkretnom primjeru potrebno je naglasiti kako vlasnik Facebook profila nije posjećivao navedene škole na temelju službenog poziva škola za njegovom posjetom, nego je samoinicijativno dolazio u prostore i okolicu škola gdje se fotografirao sa učenicima i nakon toga njihove fotografije javno objavljivao na internetu.

Agencija za zaštitu osobnih podataka je stajališta da se osobni podaci maloljetne djece ne bi trebali objavljivati na navedeni način, bez izričite privole roditelja ili njihovih zakonskih zastupnika. Potrebno je obazrivo pristupiti javnoj objavi osobnih podataka maloljetne djece iz razloga što isti postanu javno dostupni širokom krugu osoba, a što može dovesti do mogućih zlouporaba i neovlaštenog korištenja osobnih podataka.

Naime, u konkretnom primjeru se radi o osobnim podacima maloljetnika/djece koji se smiju prikupljati i obrađivati uz posebne mjere zaštite. S obzirom da se radi o najranjivijoj skupini koja nije svjesna posljedica, stajalište je ove Agencije da se osobni podaci djece u navedenom opsegu nikako ne bi trebali javno objavljivati, osobito koristiti za samopromociju pojedinaca putem društvenih mreža bez postojanja odgovarajućeg pravnog temelja odnosno privole zakonskih zastupnika.

2.3. UPRAVNI SPOROVI

U 2017. godini od ukupno 136 rješenja koje je donijela Agencija podneseno je 13 upravnih tužbi od strane nezadovoljnih stranaka u postupku sukladno Zakonu o upravnim sporovima („Narodne novine“ broj 20/10, 143/12, 152/14, 94/16, 29/17), a u svrhu preispitivanja zakonitosti rješenja. Predmeti u kojima su pokrenuti upravni sporovi odnosili su se na slučajeve objave podataka u medijima, obradu osobnih podataka od strane poslodavaca u prekomjernom opsegu i bez pravnog temelja, davanje na korištenje osobnih podataka drugim korisnicima protivno zakonu, te obradi osobnih podataka videonadzornim sustavom u zajedničkim prostorijama suvlasnika.

Primjer 1.

Agencija je donijela rješenje kojim je zahtjev za zaštitu prava djelomično osnovan. Utvrđeno je da je zahtjev osnovan u dijelu u kojem je društvo koje se bavi detektivskom djelatnošću obrađivalo osobne podatke podnositelja zahtjeva na način da je dostavilo izvješća o njegovom praćenju i promatranju za vrijeme radnog vremena zaposleniku drugog društva, a ne stvarnom naručitelju detektivskih usluga odnosno poslodavcu kod kojega je podnositelj zahtjeva bio zaposlen.

Zahtjev je odbijen u dijelu u kojem je poslodavac dostavio osobne podatke podnositelja zahtjeva u svrhu praćenja njegovih aktivnosti za vrijeme radnog vremena u dijelu u kojem je društvo koje se bavi detektivskom djelatnošću dalje obrađivalo dostavljene osobne podatke temeljem posebne punomoći stranke, odnosno na temelju punomoći i sklopljenog ugovora.

Vezano uz dio rješenja u kojem se zahtjev odbija, podnositelj zahtjeva podnio je upravnu tužbu. Agencija je u odgovoru na tužbu navela kako je u provedenom postupku utvrđeno da su osobni podaci podnositelja zahtjeva od strane poslodavca dostavljeni društvu za obavljanje detektivske djelatnosti sukladno Zakonu o privatnim detektivima („Narodne novine“ broj 24/09) te da je u provedenom postupku utvrđeno da je poslodavac kao stvarni naručitelj

detektivskih usluga osobne dostavio podatke drugom voditelju zbirke bez posredovanja treće strane.

Postupak pred Upravnim sudom je u tijeku.

Primjer 2.

Agencija je donijela rješenje kojim je zahtjev za zaštitu prava odbijen kao neosnovan te utvrdila da je njegov poslodavac zakonito prosljeđio njegove osobne podatke sadržane u njegovom životopisu potencijalnom poslodavcu. Za prosljeđivanje životopisa postoji pravni temelj u Zakonu o radu u kojem se navodi da je poslodavac dužan izraditi program zbrinjavanja viška radnika koji, između ostaloga, mora sadržavati i mogućnost pronalaženja zaposlenja kod drugog poslodavca. Isto tako, dostava životopisa bila je u interesu samog podnositelja zahtjeva, odnosno u vezi s radnim odnosom sukladno članku 34. Zakona o radu. U postupku su cijenjeni prikupljeni dokazi, posebice izjave svjedoka (predsjednika Radničkog vijeća i direktora ljudskih potencijala) iz kojih proizlazi da je podnositelj zahtjeva bio upoznat sa svrhom dostave njegova životopisa drugom društvu te da je pristao na prosljeđivanje životopisa u istu svrhu.

Protiv rješenja Agencije podnesena je upravna tužba, upravni spor je u tijeku.

Primjer 3.

Agencija je donijela Rješenje kojim je zahtjev za zaštitu prava za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka osnovan te je utvrđeno kako je objavom osobnih podataka na oglasnoj ploči višestambene zgrade u prekomjernom opsegu, točnije objavom podataka o njezinom osobnom identifikacijskom broju (OIB), broju bankovne kartice, te podataka o načinu plaćanja računa bankovnom karticom došlo do povrede odredbi članka 6. i 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Protiv navedenog Rješenja objavitelj osobnih podataka podnio je upravnu tužbu pred Naslovnim tijelom radi poništavanja rješenja, zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja te pogrešne primjene materijalnih propisa.

Upravni spor pred upravnim sudom u Zagrebu je u tijeku.

Primjer 4.

Agencija za zaštitu osobnih podataka donijela je Rješenje kojim je zahtjev za zaštitu prava, za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka osnovan te je utvrđeno da je poslodavac kao voditelj zbirke obrađivao osobne podatke svojeg zaposlenika (posebice podatke o njegovom zdravlju) na način da su takvi podaci koji su prikupljeni na sudskom ročištu postali dostupnima u prekomjernom opsegu drugim tijelima poslodavca bez da za isto postoji pravna osnova u Zakonu o zaštiti osobnih podataka. Ako je osobne podatke potrebno prikupljati, obrađivati, koristiti i dostavljati trećim osobama radi ostvarivanja prava i obveza iz radnog odnosa, odnosno u vezi s radnim odnosom, poslodavac mora unaprijed pravilnikom o radu odrediti koje će podatke u tu svrhu prikupljati, obrađivati, koristiti ili dostavljati trećim osobama.

Uvažavajući eventualne opravdane okolnosti voditelja zbirke kako je takvo postupanje u opisanom primjeru bilo nužno za pružanje informacija o tijeku postupka, ističemo kako je voditelj zbirke u smislu članka 6. i 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka te članka 29. Zakona o radu bio dužan Pravilnikom o radu, odnosno drugim odgovarajućim internim aktom detaljno razraditi slučajeve u kojima bi takva obrada osobnih podataka bila naročito opravdana, a time i

zakonitim (u opisanom primjeru informiranje drugih tijela o vođenju sudskog postupka). Naime, voditelj zbirke u postupku koji je prethodio donošenju rješenja Agencije nije dokazao da je imao zakonsku obvezu dostavljati osobne podatke u opsegu u kojem je to učinio članovima drugih nadzornih tijela niti da je podnositeljica zahtjeva pristala na otkrivanje njezinih osobnih podataka u navedenom opsegu. Dakle, nije bilo dokazano da su ispunjeni uvjeti propisani Zakonom o zaštiti osobnih podataka ili drugih posebnih zakona za dostavu osobnih podataka u navedenom opsegu koje je sadržavao zapisnik sa sudskog ročišta.

Protiv citiranog Rješenja voditelj zbirke podnio je tužbu pred Upravnim sudom, postupak je u tijeku.

Primjer 5.

Agencija za zaštitu osobnih podataka donijela je Rješenje, za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka, da je zahtjev za zaštitu prava djelomično osnovan u dijelu koji se odnosi na dostavljanje osobnih podataka iz Ugovora o radu na neodređeno vrijeme, koji je proslijeđen/dostavljen u prekomjernom opsegu na službene e-adrese određenih zaposlenih osoba voditelja zbirke, a sve protivno odredbama 6., 7. i 18. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Citiranim Rješenjem zabranjena je voditelju zbirke svaka daljnja obrada osobnih podataka koja se odnosi na podnositelja zahtjeva u prekomjernom opsegu protivno odredbama članka 6. i 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Protiv Rješenja voditelj zbirke podnio je upravnu tužbu pred Upravnim sudom, upravni spor je u tijeku.

2.4. POSTUPANJE PO PREDSTAVKAMA GRAĐANA I TREĆIH OSOBA

Agencija je tijekom 2017. godine zaprimila 385 predstavki od strane građana i trećih osoba, a iz 2016. godine ostalo je neriješeno 99 predstavki, tako da ukupan broj predstavki u rješavanju tijekom 2017. iznosio 484. Od toga je riješeno 347 predstavki, a 137 je preneseno u 2018. godinu.

Navedene predstavke po sadržaju se ne mogu okvalificirati kao zahtjevi za zaštitu prava zato što iz podnesaka nije razvidno da se radi o povredi prava podnositelja predstavke, bilo da nije navedena konkretna povreda prava ili nije razvidno od koga su eventualno učinjene takve povrede. Razloge ovakvom načinu postupanja, između ostalog, nalazimo i u činjenici da su građani ukazivali na određene nepravilnosti u pojedinim sektorima kao i u činjenici da su se Agenciji obraćali putem elektroničke pošte anonimno, te su na taj način izbjegavali dostaviti svoje osobne podatke što često predstavlja prepreku za daljnje postupanje (utvrđivanja identiteta pošiljatelja zahtjeva) ili dostavljanja akata za nadopunom osobnom dostavom. Isto tako građani često ne žele otkriti o kojim se voditeljima zbirki radi pa takvi podnesci nemaju dovoljno parametara za postupanje.

U navedenim primjerima Agencija nije bila u mogućnosti provesti postupak već je u tim slučajevima komunicirala s građanima elektroničkom poštom u formi pismena/odgovora i uputa o mogućem daljnjem postupanju tek nakon podnošenja zahtjeva za zaštitu prava sukladno članku 24. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Analizirajući strukturu/sadržaj zaprimljenih predstavlki građana u 2017. godini može se zaključiti da se veći broj odnosio na obradu osobnih podataka od strane banaka odnosno prikupljanje osobnih podataka korisnika usluga banke putem upitnika za klijente u svrhu utvrđivanja dubinske analize klijenata po Zakonu o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma („Narodne novine“ broj 87/08, 25/12), Zakon o administrativnoj suradnji u području poreza („Narodne novine“ broj 115/16, 130/17), primjerice: podataka o dvojnomo državljanstvu, podaci o politički izloženim osobama.

Predstavke su se odnosile i na obradu podataka o članovima kućanstva osobito uzdržavanim članovima obitelji, bračnom drugu i sl. Vezano za obradu osobnih podataka od strane banaka u ovom izvještajnom razdoblju Agencija je zaprimila veći broj zahtjeva koji su se odnosili na prikupljanje osobnih podataka od strane građana putem upitnika/obrazaca kojima se prikupljaju osobni podaci u svrhu provođenja dubinske analize klijenata. tako i od strane Društva za zaštitu potrošača vezano za prikupljanje i daljnju obradu osobnih podataka građana u svrhu provođenja dubinske analize za klijente-fizičke osobe od strane kreditnih institucija.

Agencija je kao mjerodavno tijelo u području nadzora nad zaštitom osobnih podataka, sukladno ovlastima danim Zakonom o zaštiti osobnih podataka održala inicijalni radni sastanak s predstavnicima kreditnih/financijskih institucija, Hrvatske udruge banaka kao krovne institucije svih banaka članica te Ministarstva financija, Ureda za sprječavanje pranja novca i predstavnicima Hrvatske narodne banke kao mjerodavnih nadzornih tijela u izvršavanju zadaća kreditnih institucija.

Tema radnog sastanka je bila razmatranje i izvršavanje obveza kreditnih institucija koje proizlaze iz pozitivnih propisa RH koji reguliraju poslovanje u Financijskom sektoru (prije svega Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma te drugih relevantnih propisa) te propisa iz područja zaštite osobnih podataka (Zakon o zaštiti osobnih podataka i Uredba (EU) 2016/679 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46 EZ, dalje u tekstu Opća uredba o zaštiti podataka (GDPR) od 27. travnja 2016.) koja je stupila na snagu 25. svibnja 2016.g. te razmatranje sadržaja obrasca Upitnika o prikupljanju osobnih podataka i usklađivanje istoga sa svim propisima čijim obvezama podliježu kreditne institucije, a tako i odredbama i načelima Zakona o zaštiti osobnih podataka i Opće uredbe o zaštiti podataka.

Cilj sastanka je bio ukazati na uočene nepravilnosti, točnije neusklađenosti u pogledu prikupljanja i daljnje obrade, nužnog i određenog opsega i kategorije (vrste) osobnih podataka građana (klijenata banke) od strane kreditnih institucija osobito putem obrasca Upitnik za provođenje dubinske analize za klijente-fizičke osobe te o načinu informiranja klijenta banke o njihovim pravima koja proizlaze iz odredbi i načela Zakona o zaštiti osobnih podataka i Opće uredbe o zaštiti podataka te osvješćivanje o važnosti zaštite osobnih podataka fizičkih osoba, točnije ostvarivanje i jačanje prava ispitanika kao klijenta financijskih/kreditnih institucija u cilju zakonitog i transparentnog prikupljanja i daljnje obrade osobnih podataka građana.

S druge strane cilj Agencije je bio ukazati na obveze kreditnih institucija o nužnosti poštivanja pravnog okvira zaštite osobnih podataka građana prilikom ostvarivanja njihovih zakonskih obveza kojima podliježu temeljem posebnih propisa. Jedna od temeljnih zadaća Agencije prilikom održavanja navedenog sastanka bilo je ukazivanje na obvezu postizanja pravične ravnoteže i primjenu načela razmjernosti u obradi osobnih podataka, a sve u svrhu zaštite prava građana sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka i drugih provedbenih propisa.

Na sastanku je dogovoreno da će kreditne institucije/banke u koordinaciji sa Hrvatskom udrugom banaka izraditi nove obrasce koji će biti usklađeni sa propisima o zaštiti osobnih podataka i drugim posebnim propisima te da će navedene obrasce dostaviti Agenciji za zaštitu osobnih podataka na uvid.

Isto tako ukazano je na važnost primjene Opće uredbe o zaštiti podataka koja će biti u punoj primjeni izravno u svim državama članicama od 25. svibnja 2018. godine te je istaknuto kako je jedan od glavnih ciljeva Uredbe omogućavanje kontrole građanima nad njihovim podacima te osiguravanje ujednačenog i jednoobraznog postupanja po pitanju zaštite osobnih podataka, a što za posljedicu ima jednostavniju i jednaku zaštitu prava svih pojedinaca na području EU.

Nadalje, predstavke su se odnosile i na obradu osobnih podataka u svrhu marketinga općenito (neželjena elektronička pošta, telefonski pozivi, SMS poruke) te političkog marketinga u vrijeme provođenja izbora, na davanje na korištenje osobnih podataka agencijama za naplatu potraživanja bilo da se radilo o ustupu potraživanja (ustup dospjelih nenaplaćenih potraživanja – cesija). Vezano za pritužbe građana koje su se odnosile na način rada i postupanje društava za naplatu potraživanja, a samim time i na obradu njihovih osobnih podataka, osobito na način njihovog komuniciranja s građanima (učestali telefonski pozivi) Agencija je sukladno svojim ovlastima davala preporuke za rad i postupanje koje bi bilo u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka i drugim pozitivnim propisima. Preporuke su se odnosile osobito na potrebu poštivanja privatnosti svake fizičke osobe što podrazumijeva kontaktiranje isključivo dužnika a ne drugih osoba (članova njihove obitelji koji mogu biti i maloljetne osobe, susjedi i dr.). Ukazali smo na nužnost educiranja zaposlenika u ophođenju s građanima, na etičan i obazriv način postupanja poštujući uvriježene obrasce ponašanja u vidu vremena kontaktiranja i kontakata samo određenih osoba (dužnika) u svrhu ispunjenja obveze, kako navedeno postupanje ne bi predstavljalo uznemiravanje prema građanima.

S druge strane Agencija je djelovala i savjetodavno prema podnositeljima predstavki da se o načinu plaćanja i uspostavi komunikacije pokušaju osobno dogovoriti s novim vjerovnikom (agencijom za naplatu potraživanja).

U navedenim primjerima Agencija je davala odgovore podnositeljima u kojima je pojašnjavala pod kojim uvjetima iz Zakona o zaštiti osobnih podataka je dopuštena obrada osobnih podataka te o pravima koja proizlaze iz navedenih zakonskih odredbi i ukazivala da svoju zaštitu mogu ostvariti podnošenjem zahtjeva sukladno čl. 24. Zakona o zaštiti osobnih podataka ili je s obzirom na dostavljene informacije davala upute da se za postupanje obrate drugim nadležnim tijelima (primjerice: policiji, državnom odvjetništvu).

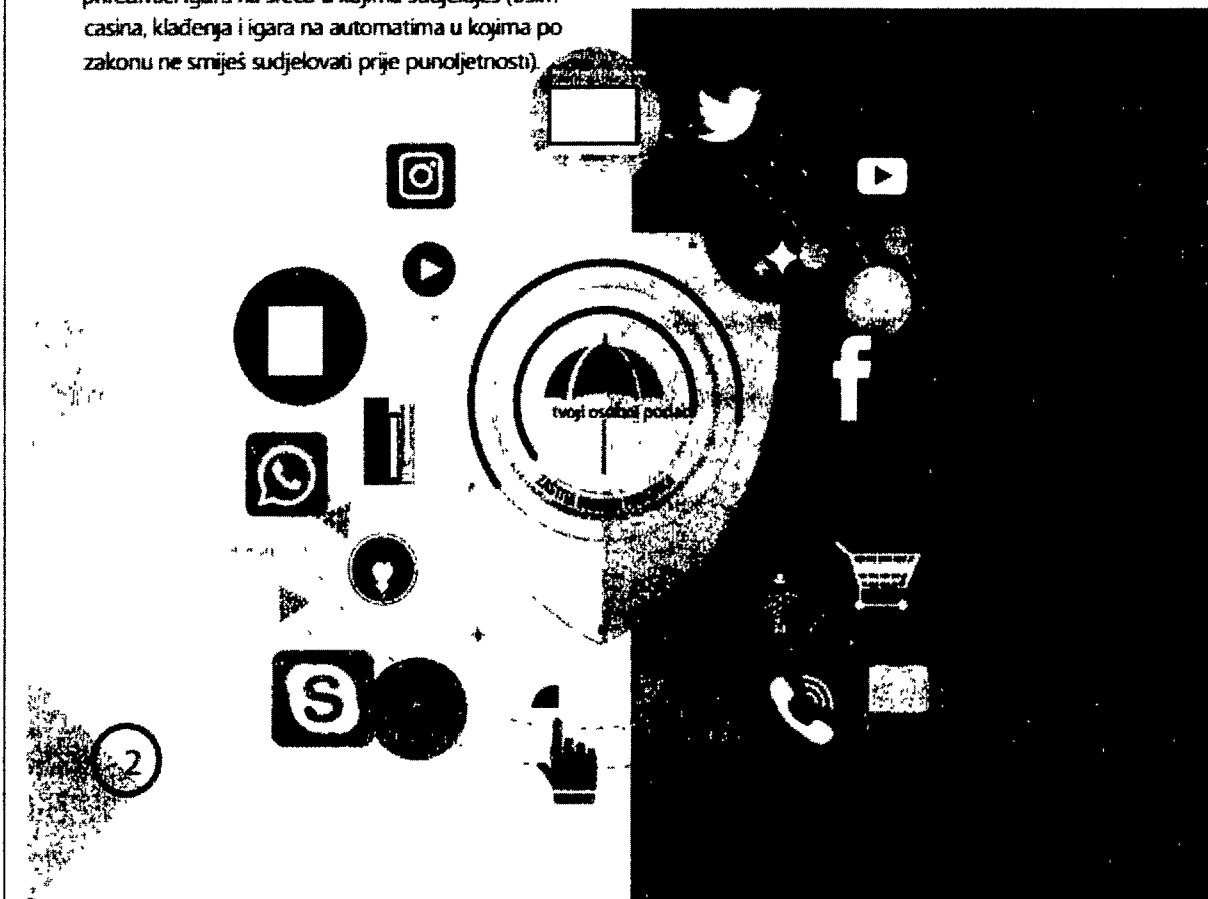
Isto tako u slučajevima kada je utvrdila da postoje uvjeti iz članka 33. st. 1. podstavka 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka Agencija je izdavala i preporuke za unapređenje zaštite osobnih podataka voditeljima zbirke osobnih podataka sve kako bi ukazala na obvezujuća postupanja i primjenu odredbi Zakona o zaštiti osobnih podataka (poduzimanje odgovarajućih mjera zaštite osobnih podataka). Vezano uz navedene predstavke Agencija je komunicirala sa podnositeljima predstavki na način da je davala mišljenja pod kojim uvjetima je obrada osobnih podataka dopuštena u navedene svrhe.

? Tko smije prikupljati osobne podatke

Tvoje osobne podatke smiju prikupljati, a time i ulaziti u dio tvoje privatne sfere u svrhu ostvarivanja tvojih prava, odnosno vođenja odgovarajućih evidencija sljedeće osobe i institucije:

- škola koju redovito pohađaš
- druge škole koje pohađaš izvan redovite škole
- druge institucije (npr. matični uredi, centri za socijalnu skrb)
- knjižnice,
- tvoj liječnik
- sportski i slični klubovi u kojima si član
- priređivači igara na sreću u kojima sudjeluješ (osim casina, kladjenja i igara na automatima u kojima po zakonu ne smiješ sudjelovati prije punoljetnosti).

U slučaju sumnje u zlouporabu tvojih osobnih podataka, odnosno u slučaju da se takva zlouporaba već dogodila savjetujemo ti da reagiraš i da se obratiš roditeljima koji mogu Agenciji za zaštitu osobnih podataka podnijeti pisani zahtjev za zaštitu tvojih prava.

Brošura „Privatnost djece i mladih u svijetu modernih tehnologija (interneta i društvenih mreža)“ izdana povodom obilježavanja Europskog dana zaštite osobnih podataka 2017 i stručnog skupa „Prevencija i intervencija: zaštita osobnih podataka djece“.

2.5. ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA NA INTERNETU I DRUŠTVENIM MREŽAMA

Agencija je u 2017. godini zaprimila veći broj predstavki koje su se odnosile i na objavu osobnih podataka na internetu te na javnu dostupnost osobnih podataka upisivanjem imena i prezimena na internetskim tražilicama (osobito Google), štoviše objavu osobnih podataka (fotografija) djece na privatnim Facebook profilima. Agencija je također zaprimila predstavke građana vezano za objavljivanje osobnih podataka, odnosno otvaranje lažnih profila na društvenim mrežama (Instagram, Facebook, Gigley). S tim u vezi Agencija je građanima davala detaljne upute kako prijaviti lažan profil na Facebooku, Instagramu odnosno uputila je građane kako zatražiti uklanjanje osobnih podataka s društvenih mreža te video zapisa primjerice sa YouTube-a. Vezano uz objavu osobnih podataka na društvenim mrežama Agencija je na svojoj web stranici otvorila izravne poveznice putem kojih se građani mogu obratiti društvenim mrežama i zatražiti uklanjanje svojih osobnih podataka, odnosno Agencija je na svojem webu slikom i tekstom građanima dala detaljna pojašnjenja i mogućnost izravnog korištenja javno dostupnih poveznica za ostvarivanje svojih prava.

Isto tako Agencija je na temelju presude Suda pravde Europske unije (C-131/12 od 13. svibnja 2014.) objavila i upute vezane za podnošenje zahtjeva za uklanjanje rezultata pretraživanja sa internetske tražilice Google, vezano uz tzv. „pravo na zaborav“ temeljem kojeg osobe mogu zatražiti od Internet tražilica uklanjanje određenih rezultata pretrage koji uključuju njihova imena, kada pravo na privatnost tih ljudi nadmaši interes rezultata pretrage u kojima se oni pojavljuju.

Agencija je također postupala po prijavama koje su se odnosile na objavu osobnih podataka maloljetnih osoba na blogu, fotografiranja i snimanje djece u promotivne/marketingne svrhe na način da su osobni podaci korišteni u svrhu kreiranja lažnih profila, štoviše i lažnih profila djeteta.

2.6. PREKRŠAJNI POSTUPCI

Sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka Agencija ima ovlast upozoriti ili opomenuti voditelje zbirke na nezakonitosti u obradi osobnih podataka i narediti rješenjem da se utvrđene nepravilnosti uklone. Pored navedenog Agencija može predložiti pokretanje prekršajnog ili kaznenog postupka pred nadležnim tijelom. Zakonom o zaštiti osobnih podataka (čl. 36. Zakona) propisano je prekršajno kažnjavanje za prekršajna djela taksativno navedena u citiranom članku, a sukladno odredbama Prekršajnog zakona („Narodne novine“ broj 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17) Agencija za zaštitu osobnih podataka kao ovlašteni tužitelj ima ovlast pokretanja prekršajnog postupka pred nadležnim prekršajnim sudom zbog grubog kršenja Zakona o zaštiti osobnih podataka, osobito zbog nepoštivanja naloženih zabrana od strane Agencije koje su utvrđene u provedenim postupcima.

Iznos novčanih kazni za počinjene prekršaje propisan je u rasponu od 20.000,00 do 40.000,00 kn za pravne osobe i u rasponu od 5.000,00 do 10.000,00 kn za odgovorne osobe u pravnoj osobi. Izricanje novčanih kazni u nadležnosti je prekršajnih sudova, a kriteriji za izricanje novčanih kazni također su propisani Prekršajnim zakonom.

Sukladno Prekršajnom zakonu ovlašteni tužitelj (Agencija) prije podnošenja optužnog prijedloga pred ovlaštenim sudom dužna je utvrditi točnu adresu prebivališta i boravišta počinitelja odnosno sjedišta počinitelja i uručiti mu pisanu obavijest na jeziku koji razumije. Stoga možemo kazati da prije pokretanja prekršajnog postupka Agencija mora ispuniti formalne pravne pretpostavke (uručiti obavijest o pokretanju postupka). Tako je tijekom 2017. godine Agencija izradila šest obavijesti o pokretanju prekršajnog postupka prema vođiteljima zbirke (pravnim osobama i odgovornim osobama u pravnoj osobi). S obzirom da Prekršajni zakon propisuje proceduru dostavljanja obavijesti u formalnom smislu tj. osobnu dostavu svakom okrivljeniku u praksi često nije moguće ispoštovati navedenu proceduru, a time niti ispuniti pravne pretpostavke za pokretanje prekršajnog postupka.

Temeljem dostavljenih obavijesti u ovom izvještajnom razdoblju Agencija je podnijela dva optužna prijedloga protiv vođitelja zbirke pred nadležnim prekršajnim sudovima i to zbog nepostupanja po nalogu Agencije koji se odnosio na zabranu daljnje obrade osobnih podataka podnositelja zahtjeva za zaštitu prava u svrhu postupka naplate spornog potraživanja od strane vođitelja zbirke temeljem pretplatničkog ugovora te zbog dostavljanja na korištenje osobnih podataka radnika od strane detektivske agencije bez pravne osnove trećoj strani, odnosno zbog grubog kršenja Zakona o zaštiti osobnih podataka, osobito zbog nepoštivanja naloženih zabrana u obradi osobnih podataka koje su utvrđene u provedenim upravnim postupcima od strane Agencije.

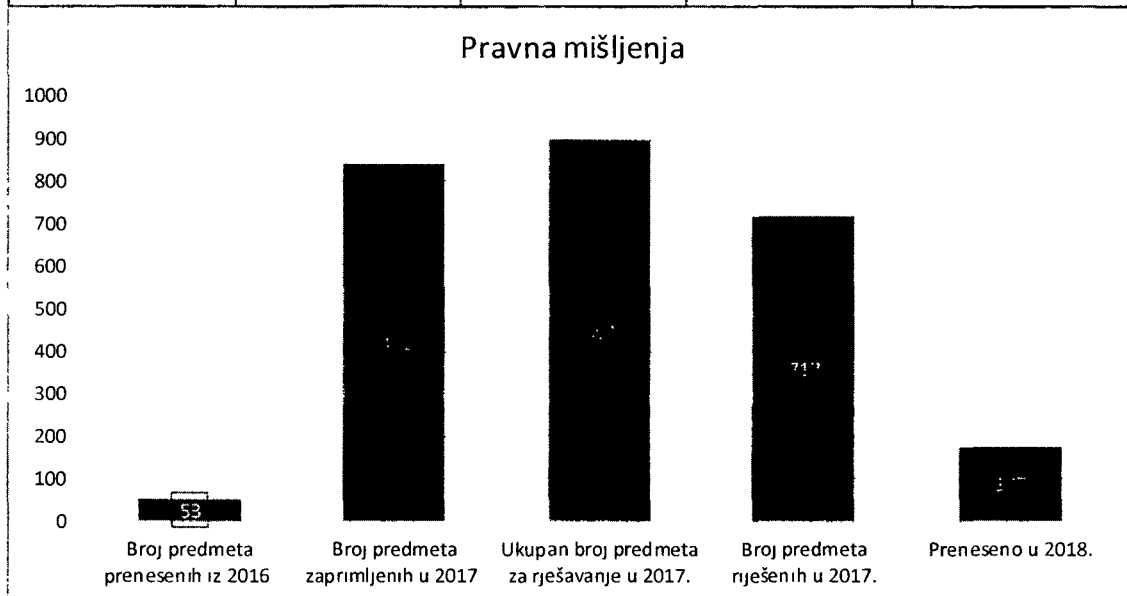
Osim navedenog, vezano uz vođenje prekršajnih postupaka, Agencija je uložila i dvije žalbe u postupcima protiv prvostupanjskih odluka u kojima su donesena rješenja o oslobađanju počinitelja od optužbe.

2.7. POSTUPANJE PO ZAPRIMLJENIM UPITIMA OD STRANE GRAĐANA, PRAVNIH OSOBA I JAVNOPRAVNIH TIJELA – DAVANJE PRAVNIH MIŠLJENJA

U skladu sa člankom 33. Zakona o zaštiti osobnih podataka u nadležnosti ove Agencije je i davanje pravnih mišljenja vezanih za obradu osobnih podataka i postupanja vođitelja zbirke osobnih podataka u primjeni Zakona o zaštiti osobnih podataka. U ovom izvještajnom razdoblju Agencija je evidentirala **841** upit za davanjem pravnih mišljenja. Iz 2016. godine ostalo je neriješeno **53** predmeta koji su preneseni u 2017. godinu tako da je u ovom izvještajnom razdoblju evidentirano ukupno **894** predmeta za rješavanje, što je povećanje od 32 % u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupnog broja zaprimljenih predmeta tijekom 2017. godine riješeno je **717** predmeta dok su **177** predmeta ostala neriješena i prenesena za rješavanje u 2018. godinu.

Važno je napomenuti kako su se Agenciji, pored građana i pravnih subjekata iz realnog sektora, obraćala državna tijela (ministarstva, državne upravne organizacije, agencije i druga tijela javne vlasti koja u svojem djelokrugu rada prikupljaju i obrađuju osobne podatke.

Broj predmeta prenesenih iz 2016.	Broj predmeta zaprimljenih u 2017.	Ukupan broj predmeta za rješavanje u 2017.	Broj predmeta riješenih u 2017.	Preneseno u 2018.
53	841	894	717	177

- Između ostalih Ministarstvo znanosti i obrazovanja zatražilo je mišljenje Agencije na sporazume o razmjeni osobnih podataka sa drugim korisnicima u sustavu razmjene podataka; zatim vezano za davanje na korištenje osobnih podataka o školovanju učenika Centru za socijalnu skrb; u vezi davanja osobnih podataka sveučilišnih znanstvenih djelatnika (asistenata i doktoranata) zaposlenih na javnim visokim učilištima u svrhu znanstvenih istraživanja; u vezi davanja na korištenje osobnih podataka iz ugovora o djelu; zahtjev za davanjem mišljenja na prijedlog sporazuma o razmjeni osobnih podataka učenika u svrhu priznavanja prava na povlaštene cijene prijevoza; davanje podataka iz e-Matice učenika u svrhu provedbe natječaja za upis studenata u studentske domove; mišljenje u vezi javne objave osobnih podataka zaposlenika na društvenim mrežama i medijima.
- Ministarstvo poljoprivrede zatražilo je mišljenje u vezi nadzora privatnosti radnika na radnom mjestu i tumačenja obveza koje proizlaze iz propisa o zaštiti osobnih podataka u radnim odnosima.
- Ministarstvo unutarnjih poslova obraćalo se u vezi davanja mišljenja o objavljivanju osobnih podataka maloljetnih učenika od strane saborskog zastupnika; objavljivanju fotografija policijskih službenika na društvenim mrežama; mišljenje u vezi dostupnosti podataka iz OIB sustava; zatim u vezi davanja osobnih podataka maloljetnika na zahtjev voditelja projekata.
- Ministarstvo pravosuđa zatražilo je mišljenje u vezi davanja osobnih podataka na temelju zahtjeva za pristup informacijama i opsegu dostupnosti osobnih podataka po

takvom zahtjevu; zatim mišljenje u vezi objave rješenja o prijmu u državnu službu na web stranicama Ministarstva uprave.

- Ministarstvo uprave zatražilo je mišljenje na nacrt sporazuma o razmijeni podataka u svrhu ostvarivanja prava uvida u podatke iz državnih matica, mišljenje o poduzimanju mjera zaštite osobnih podataka u registru birača od neovlaštenih dostupa i mogućih zlouporaba.
- Ministarstvo financija-Porezna uprava u vezi davanja na korištenje osobnih podataka o službenicima ministarstva po zahtjevu za pristup informacijama; u vezi objave osobnih podataka u web aplikaciji ministarstva; tumačenje izjave o povjerljivosti u obradi osobnih podataka.
- Ministarstvo zdravstva obraćalo se u vezi davanja mišljenja na pristup podacima po Zakonu o pravu na pristup informacijama te u vezi prava na uvid u osobne podatke koji se nalaze u spisu predmeta.
- Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova europske unije obraćalo se u vezi davanja osobnih podataka po zahtjevu na pristup informacijama,
- Ministarstvo kulture zatražilo je mišljenje u vezi davanja podataka po zahtjevu za pristup informacijama na temelju javnog poziva za imenovanje člana Vijeća za el. medije.
- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture zatražilo je tumačenje u vezi prava na zaštitu osobnih podataka i prava na pristup informacijama (objava osobnih podataka o dodjeli stipendija).
- Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja u vezi pristupa informacijama i dostupnosti osobnih podataka građana koji su ostvarili pravo na obnovu i pravo na novčanu naknadu.

Agencija je zaprimila upite za pravnim mišljenjima i drugih tijela javne vlasti:

- Ured za opće poslove Hrvatskoga sabora i Vlade RH u vezi davanja mišljenja za objavu rješenja o prijmu u državnu službu,
- Pravobraniteljica za djecu vezano za obradu osobnih podataka u svrhu upisa u evidenciju vojnih obveznika.
- Agencija za znanost i visoko obrazovanje u vezi javnih objava mišljenja Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju,
- Agencija za plaćanje u poljoprivredi vezano za ustupanje osobnih podataka o OPG-ovima za potrebe ovršnog postupka,
- Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU (SAFU) vezano za dostavu osobnih podataka o bivšem zaposleniku,
- Hrvatska agencija za okoliš i prirodu u vezi traženja na uvid osobnih dokumenata iz dosjea zaposlenika.
- Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije zatražio je mišljenje vezano za uvid u platne liste zaposlenika od strane sindikata,

- Hrvatski zavod za toksikologiju i antidoping vezano za obvezu imenovanja osobe za nadzor nad prikupljanjem i korištenjem osobnih podataka zaposlenika, zatim u vezi davanja na korištenje osobnih podataka radnika (podaci o plaćama) predsjedniku radničkog vijeća
- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u vezi dostavljanja osobnih podataka osiguranika punomoćnicima po zaposlenju (voditeljima regionalnih ureda) u svrhu pokretanja ovršnih postupaka,
- Županijska lučka uprava Crikvenica u vezi objave osobnih podataka na web-u podnositelja zahtjeva za dodjelu vezova u lukama, jedinice lokalne uprave i samouprave (gradovi) u vezi davanja osobnih podataka o zaposlenicima po zahtjevu za pristup informacijama ili u vezi davanja osobnih podataka općinskim vijećnicima.
- Hrvatski državni arhiv zatražio je mišljenje vezano za zaštitu osobnih podataka u arhivskom gradivu.
- Hrvatske vode u vezi dostave osobnih podataka iz ugovora o radu radnika zaposlenih na projektima.

Agenciji su se obraćale i ustanove (škole, fakulteti, zdravstvene ustanove, centri za socijalnu skrb, dječji vrtići, domovi za starije i nemoćne osobe, knjižnice, jedinice lokalne i regionalne uprave i samouprave, komunalna društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, udruge građana i civilnog društva, odvjetnička društva, sindikati kao i sami građani.

Upiti građana i drugih pravnih osoba za davanjem mišljenja odnosili su se na objavu osobnih podataka na internetu, objavu podataka o upisu djece u dječji vrtić, obradu osobnih podataka od strane udruga građana, pristup informacijama imenovanju vijeća roditelja u školama, o korištenju OIB-a od strane zdravstvenih ustanova, prikupljanju OIB-a u svrhu upisa u knjižnicu, objava ugovora direktora trgovačkih poduzeća u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, tumačenja zakonskih normi u vezi postojanja pravnog temelja za obradu osobnih fotografija radnika, davanje podataka o školovanju i statusu studenata njihovim zakonskim zastupnicima, davanje na korištenje osobnih podataka o putnicima u vozilu, dostava životopisa i pravo uvida u osobne podatke kandidata prijavljenih na natječaj. Zatim veći broj upita odnosio se na davanje mišljenja u vezi zakonskih pretpostavki za postavljanje videonadzora u višestambenim objektima ili na radnom mjestu, davanje osobnih podataka u svrhu upisa u registar „Ne zovi „.

Osim toga Agencija je zaprimila značajan broj upita vezanih za Opću uredbu o zaštiti podataka (GDPR) koja je donesena od strane Europskog parlamenta i Vijeća dana 27. travnja 2016. godine i koja će po svojoj pravnoj snazi biti u punoj primjeni i u hrvatskom nacionalnom zakonodavstvu bez dodatnih interpretacija s danom 25. svibnja 2018. godine.

2.7.1. Objava osobnih podataka putem registra birača – Ministarstvo uprave

U konkretnom primjeru je u primjeni Zakon o registru birača („Narodne novine“ broj 144/12, 105/15) kao poseban zakon, kojim je uređen ustroj, sadržaj i način vođenja registra birača pa je tako, između ostalog, navedeno da se registar vodi u obliku jedinstvene elektroničke baze podataka osoba koje imaju biračko pravo (članak 5. navedenog Zakona).

Navedenim zakonom je isto tako, određeno da svaki građanin ima pravo pregledavati svoj upis u registar birača, tražiti njegovu dopunu ili ispravak tijekom cijele godine, a u vrijeme raspisanih izbora odnosno referenduma najkasnije 10 dana prije dana određenog za održavanje izbora. Nakon raspisivanja izbora odnosno referenduma uvid u podatke upisane u registar birača koji se odnose na osobno ime i adresu birača bit će dostupan građanima u uredima do zatvaranja baze podataka, uz nadzor službene osobe (članak 24. i 25. Zakon o registru birača).

Nadalje, pristupom Internet adrese registra birača Ministarstva uprave - https://biraci.gov.hr/RegistarBiraca/index-hr_HR.html?tabID=5, razvidno je da je građanima omogućen uvid u registar birača, u svrhu provjere točnosti, istinitosti i ažurnosti isključivo njihovih osobnih podataka i to putem identifikatora MBG-a ili OIB-a, prezimena i kontrolnog broja. Potrebno je napomenuti da je svrha postojanja registra provjera osobnih podataka fizičkih osoba/grāđana koji imaju biračko pravo i koji su u njega upisani uz primjenu odgovarajućih mjera zaštite u svrhu identifikacije osobe koja provjerava svoje osobne podatke i upis u registar.

Nastavno na širu primjenu OIB-a, analogijom svaka osoba koja ima nečije osobne podatke u opsegu: ime i prezime, OIB/MBG može pristupiti i izvršiti neposredan uvid u osobne podatke koji se nalaze u registru birača. Uvidom u registar birača koji je javno dostupan putem gore navedenog URL-a (https://biraci.gov.hr/RegistarBiraca/index-hr_HR.html?tabID=5) razvidno je da isti sadrži velik opseg osobnih podataka podijeljen u nekoliko kategorija: osobni podaci (OIB, MBG, ime i prezime, datum rođenja, spol, nacionalnost, osobna iskaznica), prebivalište (ulica, naselje, grad, država), mjesna samouprava (gradska četvrt, mjesni odbor) te nadležni ured.

Slijedom iznesenog, proizlazi da se prvobitna svrha primjene javno dostupnog registra korištenjem korisničkog imena i lozinke u vidu OIB-a/MBG-a s ciljem provjere osobnih podataka sadržanih u registru za svakog pojedinca, može koristiti i u druge svrhe, a time se ne osigurava odgovarajuća zaštita podataka koji bi trebali biti dostupni samo svakom biraču ponaosob i omogućiti mu uvid samo u njegove osobne podatke, sve više predstavlja opasnost za moguću zlouporabu osobnih podataka koji su navedeni u registru birača, osobito uzimajući u obzir izraziti opseg podataka koji je u njemu javno dostupan.

Potrebno je, isto tako, napomenuti da Zakon o registru birača nije predvidio da elektronički registar birača bude javno dostupan putem interneta te samim time dovodi u pitanje postojanje pravnog temelja i zakonite svrhe za obradu osobnih podataka birača na navedeni način. Međutim, s obzirom da je u konkretnom primjeru voditelj zbirke osobnih podataka o biračima tijelo javne vlasti (središnje tijelo – Ministarstvo uprave) u primjeni je Zakon o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“ broj 25/13, 85/15), kao poseban zakon. U članku 10. stavak 5. navedenog Zakona je određeno da su tijela javne vlasti obvezna na internetskim stranicama na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku objavljivati, između ostalog, registre i baze podataka ili informacije o registrima i bazama podataka iz njihove nadležnosti i načinu pristupa i ponovne uporabe.

Slijedom navedenog Agencija smatra da u odnosu na javnu dostupnost velikog opsega osobnih podataka putem registra birača radi zaštite od mogućih zlouporaba nužno je poduzimanje dodatnih mjera zaštite koje omogućavaju sigurniji pristup podacima u navedenom opsegu. Stoga bi u konkretnom primjeru bilo oportuno, uzimajući u obzir činjenicu da promjene koje su potrebne iziskuju određene procese (financijske ili druge naravi), pristup bazi podataka dodatno zaštititi na način da bi se dosadašnjim načinom pristupa podacima (ulazak putem korištenja OIB-a, prezimena i kontrolnog broja) koji se nalaze u registru potrebno ograničiti na pristup isključivo nužnom opsegu podataka koji je potreban u svrhu ispunjenja zakonom utvrđene svrhe. Navedeno bi podrazumijevalo uvid primjerice samo u sljedeće kategorije:

mjesna samouprava (cijeli opseg podataka naveden u toj kategoriji) i nadležni ured (cijeli opseg podataka naveden u toj kategoriji), dok bi ostali osobni podaci eventualno mogli biti dostupni poduzimanjem dodatnih mjera zaštite koji podrazumijeva mogućnost pristupa takvim podacima uporabom većeg opsega osobnih podataka te dodjeljivanjem korisničkih imena i zaporki i/ili korištenjem NIAS sustava (Nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustav) sve u svrhu zaštite ostalih osobnih podataka (OIB, MBG, datum rođenja, nacionalnost, spol, osobna iskaznica, ulica, naselje grad, država) koji se prikupljaju i obrađuju putem registra birača.

2.7.2. Objava osobnih podataka putem aplikacije Upit o plaćanjima iz Državnog proračuna po dobavljačima – Ministarstvo financija, Državna riznica

Agencija je zaprimila upit vezan uz javnu objavu osobnih podataka korisnika/dobavljača koji zaprimaju uplate sa jedinstvenog računa Državne riznice. S obzirom na obraćanje u odnosu na omogućavanje pretraživanja aplikacije po nazivu odnosno imenu i prezimenu, Agencija je dala svoje mišljenje u odnosu na navedeno.

Razvidno da postojeću aplikaciju (Ministarstvo financija) puštanjem u uporabu dio aplikacije koja se odnosi na obradu osobnih podataka fizičkih osoba kojima su isplaćena određena sredstva s jedinstvenog računa Državne riznice potrebno je uzeti u obzir činjenicu da se sredstva isplaćuju po raznim osnovama bilo da su fizičke osobe dobavljači, korisnici državnih poticaja, subvencija ili pak građani kojima se isplaćuje socijalna naknada, stipendija, druge vrste pomoći i sl. Stoga je u konkretnom primjeru Ministarstvo financija, Državna riznica kao voditelj zbirke osobnih podataka dužna voditi brigu o opsegu osobnih podataka koji bi sukladno posebnom zakonu (Zakon o pravu na pristup informacijama) trebali biti javno dostupni. U opisanom primjeru s aspekta pravnog okvira zaštite osobnih podataka bilo bi dopušteno u javnom interesu učiniti javno dostupnom informaciju, bez provođenja testa razmjernosti (sukladno članku 16. stavak 3. Zakona o pravu na pristup informacijama) u odnosu na fizičke osobe kojima su isplaćena sredstva za pružanje određene usluge, temeljem ugovorene ili propisane obveze ili ako osobe ostvaruju pravo na određenu naknadu u sklopu obavljanja svoje gospodarske djelatnosti (primjerice subvencije, poticaji koji se isplaćuju poljoprivrednicima, obrtnicima i sl.).

Nadalje, u odnosu na činjenje javno dostupnim informacijama koje u sebi sadrže osobne podatke, a odnose se prvenstveno na korisnike državnog proračuna koji su zaposlenici tijela javne vlasti, korisnici socijalnih naknada po raznim osnovama, kao i primatelji stipendija smatramo da je u svrhu transparentnosti trošenja sredstava iz državnog proračuna dovoljno iste prikazivati u ukupno utrošenom/isplaćenom iznosu po pojedinim stavkama državnog tijela, primjerice ukupan iznos isplaćenih plaća, doprinosa, božićnica, stipendija, socijalne pomoći i sl. bez navođenja imena i prezimena svakog korisnika. Tako primjerice navođenje svakog zaposlenika u državnom i javnom sektoru i sredstva koja su mu isplaćena po pojedinim stavkama za njegov rad više ne bi predstavljala nužnu informaciju kojoj je svrha transparentnost rada pojedinog tijela, nego zadiranje u privatnost pojedinca.

Osobito bitnim je potrebno napomenuti kako je voditelj zbirke osobnih podataka, u konkretnom primjeru Ministarstvo financija, Državna riznica dužna primjenjujući načelo razmjernosti voditi brigu o opsegu osobnih podataka koje će učiniti javno dostupnim. Sa stajališta zaštite osobnih podataka svakako je potrebno nedvojbeno moći utvrditi identitet osobe

kojoj su isplaćena sredstva te pri tome koristiti osim imena i prezimena bar još jedan identifikator.

Slijedom navedenog, Agencija za zaštitu osobnih podataka smatra da u odnosu na javnu dostupnost opsega osobnih podataka putem predmetne aplikacije radi zaštite od mogućih zlouporaba dopušteno je omogućiti pristup osobnim podacima isključivo u nužnom opsegu podataka koji je potreban u svrhu ispunjenja zakonom utvrđene svrhe.

Sa stajališta zakonskog okvira Zakona o zaštiti osobnih podataka preporuka je Agencije da se omogući uvid samo u nužan opseg osobnih podataka korisnika proračuna koji bi omogućavao identifikaciju, osobito korisnika istog imena i prezimena. S obzirom da objava/dostupnost osobnih podataka u opsegu: ime i prezime i OIB predstavlja potencijalnu opasnost za moguću zlouporabu i korištenje osobnih podataka u druge svrhe od one za koju su isti javno dostupni, Agencija daje preporuku da se umjesto OIB-a kao nedvojbenog identifikatora koristi neki drugi nasumično izvedeni broj ili drugo prikladno obilježje specifično za svakog pojedinca.

PRIVATNOST I PRAVO NA ZAŠTITU

PRIVATNOSTI jedno je od temeljnih ljudskih prava i sloboda svakog čovjeka.

Zaštita osobnih podataka u Republici Hrvatskoj je ustavna kategorija i osigurana je svakoj fizičkoj osobi u Republici Hrvatskoj.

Svrha zaštite osobnih podataka je zaštita privatnog života i ostalih ljudskih prava i temeljnih sloboda u prikupljanju, obradi i korištenju osobnih podataka.

OSOBNİ PODATAK JE svaka informacija koja se odnosi na identificiranu fizičku osobu ili fizičku osobu koja se može identificirati na temelju obilježja i informacija koja su specifična za njezin identitet.

OSOBNİ PODACI SU primjerice: ime, prezime, adresa fizičke osobe, broj telefona, e-mail adresa, osobna fotografija, OIB (osobni identifikacijski broj), podaci o obrazovanju, podaci o plaći, podaci o računima u banci i kreditnom zaduženju, biometrijski podaci (otisak prsta, snimka šarenice oka).

ZAKON RAZLIKUJE I POSEBNE KATEGORIJE

OSOBNİH PODATAKA: podaci o zdravlju i spolnom životu, rasnom ili etničkom podrijetlu, politička stajališta, vjerska ili druga uvjerenja, podaci o kaznenom ili prekršajnom postupku, sindikalna članstva. Posebne kategorije osobnih podataka jesu tzv. osjetljivi podaci koji uživaju posebnu zaštitu u odnosu na druge podatke i mogu se obrađivati samo iznimno uz uvjete propisane Zakonom o zaštiti osobnih podataka.

Osim toga kod obrade posebnih kategorija osobnih podataka propisuju se i posebni (mehanizmi zaštite) tj. tehničke i kadrovske mjere zaštite i uvjeti pohranjivanja, osiguranja i zaštite te prijenosa podataka kako bi se podaci dodatno zaštitili od mogućih zlouporaba ili gubitka podataka.

Ako su bez Vašeg prethodnog pristanka (privole) i informiranosti (na adekvatan i razumljiv način) Vaši osobni podaci:

- objavljeni su na oglasnoj ploči
- objavljeni su na internetu
- korišteni su u primanju marketinških i promidžbenih poruka i dostavljeni na Vašu kućnu adresu, e-mail ili mobilni
- nakaze se u opomenama pred ovrhu i potraživanjima dugovanja za telekomunikacijske usluge i uređaje, a da prethodno niste sklopili ugovor

RADI BOLJE ZAŠTITE OSOBNİH PODATAKA SAVJETUJEMO VAM DA:

- ne dijelite olako svoje osobne podatke,
- ne dijelite osobne podatke drugih osoba ukoliko nemate pristanak za njihovo dijeljenje,
- ne bacate u koš za smeće račune, isprise, prijepise i slične papire na kojima se nalaze Vaši osobni podaci,
- ne objavljujete na internetu i društvenim mrežama osobne podatke djece i maloljetnika,
- ne pristajete na povoljniju kupnju proizvoda i usluga ukoliko Vas se uvjetuje da ste zauzvrat dužni dati svoje osobne podatke.

Vaši osobni podaci dostupni su na internetu i društvenim mrežama? Imate profil na društvenoj mreži a nikada se niste otvoriili svoj profil? Putem internetskih tražilica o Vama su dostupni podaci koje niste sami objavili, niste dali pristanak za njihovu objavu ili završila svrha njihove objave i njihova dostupnost više nema smisla?

Posjetite web stranicu Agencije za zaštitu osobnih podataka i pogledajte upute/zahtjeve za uklanjanje osobnih podataka s interneta i društvenih mreža:

<http://azop.hr/zahtjevi-za-uklanjanje-osobnih-podataka/>

Letak "Privatnost- zaštita osobnih podataka građana" izrađen povodom obilježavanja Europskog dana zaštite osobnih podataka 2017

3. NADZORNE AKTIVNOSTI

U ovisnosti o primijenjenom načinu provedbe nadzora i nadzornih aktivnosti u području zaštite osobnih podataka nadzori mogu biti izravni (pribavljanje dokaza i nedvojbeno utvrđenje činjenica o obradi osobnih podataka i/ili provođenju zaštite istih izravno na licu mjesta kod voditelja zbirke osobnih podataka ili izvršitelja obrade) i neizravni (pribavljanje očitovanja voditelja zbirke osobnih podataka u odnosu na pravni temelj i ostale elemente određene obrade osobnih podataka ili činjenica koje su povezane s konkretnom obradom osobnih podataka pa i kroz pretrage javno dostupnih registara ili informacija dostupnih putem interneta i drugih izvora).

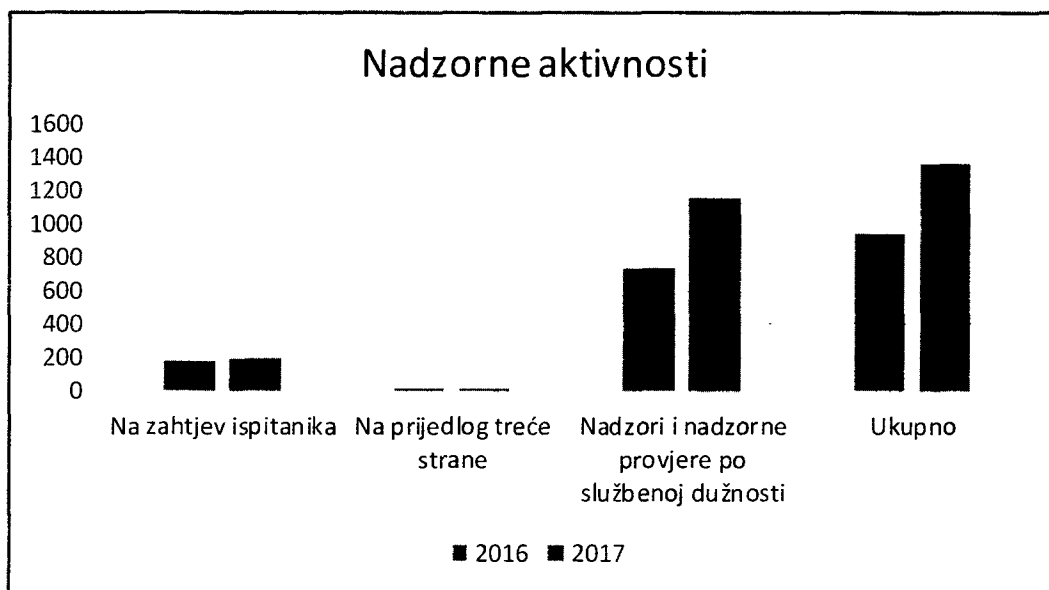
Provedbom nadzora tj. ukupnih nadzornih aktivnosti u pravilu su obuhvaćene i pravna i informatička (informacijska tj. tehnička) komponenta suvremene obrade osobnih podataka budući da nije moguće na adekvatan način istu promatrati samo kroz jednu od tih sastavnica. Tijekom nadzornih aktivnosti utvrđuju se sve činjenice o konkretnoj obradi osobnih podataka te se analizom utvrđenog razlučuje što jest a što nije sukladno zakonodavnom okviru zaštite osobnih podataka, pri čemu je također važno i prepoznati nove pojavnosti kako kršenja prava na zaštitu osobnih podataka tako i ugroze sigurnosti istih kako bi se moglo proaktivno pristupiti preventivnom djelovanju uključivo i kroz izradu i izdavanje preporuka za unaprjeđenje zaštite osobnih podataka ili ciljano educiranje zainteresiranih javnosti.

Osim navedenog, ukoliko se analizom dostupnih informacija (tisak, mediji, internet sadržaji, pogovor i dr.) ili drugih raspoloživih činjenica dođe do zaključka da je potrebno izvršiti nadzor po službenoj dužnosti u odnosu na nekog konkretnog voditelja zbirke osobnih podataka, u odnosu na određeni sektor odnosno vrstu djelatnosti ili obrade osobnih podataka po određenom tehnološkom principu ili primjenom određene tehnologije, a zbog postojanja sumnje ili vjerojatnosti da se radi o nesukladnosti odredbama zakonodavnog okvira zaštite osobnih podataka, tada se planira i provodi određeni pojedinačni ili grupni (sektorski) nadzor po službenoj dužnosti ili propitne nadzorne aktivnosti.

3.1. NADZOR PROVOĐENJA ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA

Agencija nadzire provođenje zaštite osobnih podataka na zahtjev ispitanika, na prijedlog treće strane ili po službenoj dužnosti.

Nadzorne aktivnosti	2016	2017
<i>Na zahtjev ispitanika</i>	184	196
<i>Na prijedlog treće strane</i>	22	10
<i>Nadzori i nadzorne provjere po službenoj dužnosti</i>	736	1.152
Ukupno	942	1.358

Razvidno je kako je u 2017. godini ukupno provedeno 1358 nadzora nad obradom osobnih podataka (od čega 196 na zahtjev ispitanika, 10 na prijedlog treće strane, te 1152 nadzora i neizravnih nadzornih provjera obavljeno po službenoj dužnosti), što je za 44% više u odnosu na 2016. godinu kada je obavljeno ukupno 942 nadzora.

Nastavno na izložene pokazatelje povećanje ukupnog broja nadzora (uključivo i znatno povećanje nadzora i nadzornih provjera po službenoj dužnosti) moguće je imajući u vidu ukupnost pojačanih aktivnosti i dodatnih napora glede provedbe ciljanih nadzora po službenoj dužnosti u 2017. godini gdje je posljedično povećan broj iskazanih primjedbi i naloženog otklanjanja nedostataka ili nepravilnosti u odnosu na 2016. godinu razložiti da to povećanje u većem dijelu proporcionalno prati i osnovno povećanje ukupnog broja nadzora. Stoga navedeno posljedično ukazuje da aktivnostima na polju informiranja i senzibiliziranja javnosti te povećanja svjesnosti o području zaštite osobnih podataka i privatnosti svakako treba pridodavati i povećanje odgovornosti i aktivnosti voditelja zbirke osobnih podataka i izvršitelja obrade glede njihovih obveza u odnosu na zaštitu osobnih podataka te poticanje primjene dobre prakse i proaktivnog djelovanja.

Unutar nadzornih postupanja i nadzornih aktivnosti koje provodi Agencija kao nacionalno nadzorno tijelo u području zaštite osobnih podataka u načelu su u određenom na te konkretne situacije primjenjivom opsegu sadržani uz elemente odnosne na pravnu komponentu prikupljanja i daljnje obrade osobnih podataka (dakle zakonitost glede pravnog utemeljenja, postojanja odgovarajuće svrhe, prikladnosti opsega tj. sadržaja osobnih podataka konkretnoj svrsi obrade, vremena čuvanja osobnih podataka, adekvatnosti informiranja ispitanika i dostupnosti informacija kao i mogućnosti ostvarenja prava ispitanika i dr.) i elementi odnosni na fizičku, tehničku i organizacijsku komponentu zaštite osobnih podataka kako bi kao što je i propisano odredbama članka 18. Zakona o zaštiti osobnih podataka osobni podaci u zbirkama osobnih podataka bili odgovarajuće zaštićeni od slučajne ili namjerne zlouporabe, uništenja, gubitka, neovlaštenih promjena ili dostupa.

Dakle, pri provedbi nadzornih aktivnosti Agencija vodi računa i provjerava u kojoj mjeri je voditelj zbirke osobnih podataka i/ili izvršitelj obrade osobnih podataka poduzeo tehničke, kadrovske i organizacijske mjere zaštite osobnih podataka koje su potrebne da bi se osobni podaci zaštitili od slučajnog gubitka ili uništenja i od nedopuštenog pristupa, nedopuštene promjene, nedopuštenog objavljivanja i svake druge zlouporabe te glede utvrđenja obveza osoba koje su zaposlene u obradi podataka, na potpisivanje izjave o povjerljivosti. Pri navedenome kako je i predviđeno Zakonom o zaštiti osobnih podataka, mjere zaštite moraju biti razmjerne naravi djelatnosti voditelja zbirke osobnih podataka, odnosno primatelja, i sadržaju zbirke osobnih podataka.

Unutar fizičkih i tehničkih mjera zaštite obrade osobnih podataka između ostaloga se primjerice provjerava sljedeće:

- fizička i tehnička sigurnost/zaštita osobnih podataka kod voditelja zbirke osobnih podataka i/ili izvršitelja obrade osobnih podataka (uključivo pristup i ulaz u prostorije, pristup/akreditacija i korištenje informacijskog sustava od strane ovlaštenih osoba, obrada i zaštita osobnih podataka glede video nadzornog sustava, funkcioniranje i zaštita informatičke i komunikacijske opreme koja se koristi za obradu osobnih podataka, čuvanje i zaštita te arhiviranje/zbrinjavanje spisa/predmeta i druge dokumentacije i zapisa koji sadrže osobne podatke i dr.);

- provedeno ili planirano opremanje sigurnosnom i dr. opremom (npr. protuprovalna vrata i prozori te sigurnosni ormari/sefovi i sl. za pohranu, zaštitne brave te sustavi zaključavanja sa sustavima evidencije ulaza, prolaza ili pristupa, alarmni sustavi glede prisutnosti u prostoru ili pokušaja nasilnog ulaska, vatrodojava i dimni alarmi kao i raspoloživa sredstva i/ili sustavi gašenja požara i dr.);

- tzv. „*business continuity*“ tj. načini postupanja odnosno na prikupljanje/obradu i zaštitu osobnih podataka kod problema sa funkcioniranjem informacijskih i/ili komunikacijskih sustava te napajanja energijom;

- postupanja u slučaju kvara ili zamjene informatičke opreme (koja se koristi za obradu osobnih podataka);

- postojanje i funkcioniranje službe fizičke i tehničke zaštite unutar vlastitog ustroja voditelja zbirke/izvršitelja obrade ili angažmana pružatelja usluge iz područja privatne zaštite.

3.1.1. Karakteristični primjeri iz nadzorne prakse provođenja zaštite osobnih podataka

Pri provedbi nadzornih aktivnosti glede zaštite osobnih podataka kod voditelja zbirke osobnih podataka i izvršitelja obrade službenici Agencije susreću se sa različitim situacijama i pojavnostima koje se kreću od primjera potpuno sukladnog postupanja i dobre prakse te visoke educiranosti i osviještenosti osoba zaduženih i/ili involviranih u obradu osobnih podataka do oblika nesukladnog postupanja (kako u pravnom tako i u tehničko-tehnološkom pogledu) i nedovoljne educiranosti i osviještenosti a ponekad čak i sa značajnim nerazumijevanjem temeljnog zakonodavnog okvira i obveza u području zaštite osobnih podataka od osoba zaduženih i/ili involviranih u obradu osobnih podataka. Stoga Agencija sukladno utvrđenom činjeničnom stanju i okolnostima već tijekom samog provođenja nadzora i nadzornih aktivnosti ali i daljnjim nadležnim postupanjem po obavljenom nadzoru nastoji što efikasnije otkloniti postojeće nepravilnosti a danim uputama, preporukama i savjetima zaštitu osobnih podataka poboljšati i unaprijediti. U nastavku je radi jasnijeg uvida prikazano nekoliko odabranih, karakterističnih primjera iz nadzorne prakse Agencije:

a) Nadzor u sektoru tijela javne vlasti, kod voditelja zbirke osobnih podataka: Ministarstvo financija/Porezna uprava, Zagreb.

Na temelju zahtjeva za zaštitu prava ispitanice vezano uz informacijski sustav Porezne uprave Ministarstva Financija i dostupnost u njemu sadržanih osobnih podataka poreznih obveznika (fizičkih osoba) zaposlenicima Porezne uprave (u konkretnom slučaju utemeljenost/sukladnost pristupa/korištenja osobnih podataka predmetne ispitanice ostvaren od strane djelatnika Porezne uprave - Područni ured Split) vezano uz sumnju na neovlaštenu obradu osobnih podataka obavljen je nadzor kod voditelja zbirke osobnih podataka Ministarstvo financija/Porezna uprava, Zagreb.

Tijekom provedbe izravnih nadzornih aktivnosti izvršen je uvid i u informacijski sustav Porezne uprave, propise vezane uz ovlaštenje za pristup djelatnika određenim aplikacijama, procedure koje se odnose na informacijsku sigurnost, sustav kontrole opravdanosti uporabe istog sustava i sadržanih (osobnih) podataka (u konkretnom slučaju utemeljenost pristupa/korištenja osobnih podataka fizičkih osoba/građana od strane djelatnika Porezne uprave - Područni ured Split).

Predmetni voditelj zbirke osobnih podataka je prema traženju djelatnika Agencije obavio analizu razine pristupa unutar informacijskog sustava za djelatnika s obzirom na radno mjesto i pridodana ovlaštenja te zapise o (ne)ovlaštenom pristupu podacima ispitanice prema čemu je utvrđeno kako uvid/obrada osobnih podataka ispitanice od strane djelatnika Porezne uprave - Područni ured Split u nekoliko slučajeva nisu bili poslovno opravdani (uz utvrđene daljnje nepravilnosti - korištenje osobnih podataka ispitanice u privatne svrhe/žalbeni postupak pred tijelom javne vlasti). Slijedom navedenog provedba postupka glede radno pravne odgovornosti djelatnika Porezne uprave - Područnog ureda Split je u nadležnosti Porezne uprave Ministarstva Financija.

Unutar predmetnog nadzora voditelju zbirke osobnih podataka Porezne uprave Ministarstva Financija ukazano je na uputnost dodatnog educiranja djelatnika Porezne uprave te provedbu proaktivne interne periodične provjere opravdanosti korištenja informacijskog sustava od strane djelatnika Porezne uprave.

b) Nadzor u sektoru tijela javne vlasti, kod voditelja zbirke osobnih podataka: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje - Središnja služba, Zagreb.

Na temelju zahtjeva za zaštitu prava ispitanika vezano uz informacijski sustav i dostupnost u njemu sadržanih osobnih podataka osiguranika (fizičkih osoba) zaposlenicima HZMO-a u ispostavi Ludbreg (u konkretnom slučaju utemeljenost/sukladnost pristupa/korištenja osobnih podataka ispitanice i ispitanika/podnositelja zahtjeva) te mogućeg otkrivanja/dostavljanja neovlaštenim osobama/trećoj strani, proveden je nadzor nad obradom i provođenjem zaštite osobnih podataka kod navedenog voditelja zbirke osobnih podataka.

Provedenim nadzorom među inim utvrđeno je da je HZMO zaprimio elektroničku poruku ispitanice sa pritužbom u kojoj navodi da je zaposlenica Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u Ludbregu zatražila od službenika koji je zaposlen u ispostavi HZMO

u Ludbregu da potraži podatke za nju i za drugog ispitanika. Predstavnici predmetnog voditelja zbirke osobnih podataka napravili su analizu logova za naznačeni vremenski period glede upita/unosa/izmjena/ispisa iz sustava na ime osiguranih osoba ispitanice i ispitanika/podnositelja zahtjeva te su utvrdili da za osiguranu osobu ispitanicu u predmetnom periodu nije bilo nikakvih upita/unos/izmjena/ispisa u sustavu HZMO-e, a za osiguranu osobu ispitanika nije napravljen niti jedan upit iz Područne službe u Varaždinu odnosno Ispostave Ludbreg u predmetnom periodu, a uvid u osobni broj ispitanika obavili su zaposlenici iz Područne službe u Zagrebu postupajući po zahtjevu istog ispitanika i svi pristupi su pogledani te su od strane predstavnika predmetnog voditelja zbirke osobnih objašnjeni poslovno opravdanim.

Također kroz provedbu predmetnog nadzora utvrđeno je da ovlašteni zaposlenici za pristup elektroničkoj bazi osiguranih osoba HZMO trebaju koristiti jedinstveno korisničko ime i zaporku te se svaki pristup upit/izmjene/unosi/ispis evidentiraju log zapisima (nadnevak, sat, korisničko ime, mjesto) informatičkog sustava HZMO te je moguće izvršiti identifikaciju korisnika koji je pristupio/izmijenio/unio podatke u el. bazu osiguranih osoba HZMO.

Nadalje su predstavnici voditelja zbirke osobnih podataka u tijeku provođenja nadzora istaknuli (za što je napravljen i izravni uvid u aplikaciju u računalu) da prilikom pristupa elektroničkoj bazi podataka na samom početku se na ekranu svakog ovlaštenog zaposlenika pojavljuje poruka cit.: „UPOZORENJE! INFORMACIJSKI SUSTAV KOJEM PRISTUPATE SADRŽI ZAKONOM ZAŠTIĆENE PODATKE. VAŠE KORISNIČKO IME, VRIJEME, MJESTO I PREDMET RADA SE BILJEŽI. ZLOUPORABA SE KAŽNJAVA.“

Posebice vezano uz zaštitu informacijskog sustava i tajnost podataka predstavnici predmetnog voditelja zbirke osobnih podataka priložili su interni akt Pravilnik o zaštiti informacijskog sustava i tajnosti podataka HZMO koji je javno objavljen na Internet stranici HZMO. Također, HZMO Središnje služba, Sektor informatike izradio je UPUTE ZA RAD S APLIKACIJOM SERVISNI CENTAR što ima za cilj da zaposlenik na jednom mjestu između ostalog prijavljuje zahtjeve: odnosne na rad s informatičkom opremom, zaboravljene lozinke, prijavu zahtjeva za dodjelu/ukidanje ovlaštenja, pregled osobnih podataka i dr.

U predmetnom nadzoru nisu iskazane primjedbe budući da nije utvrđeno nesukladnosti sa aspekta zakonodavnog okvira zaštite osobnih podataka.

c) Nadzor u sektoru lokalne i područne (regionalne) samouprave, kod voditelja zbirke osobnih podataka: grad

Na temelju informacija iz napisa u tiskanim i Internet medijima proveden je od strane Agencije nadzor po službenoj dužnosti kod voditelja zbirke osobnih podataka grad vezano uz prikupljanje osobnih podataka podnositelja zahtjeva (roditelja/posvojitelja/skrbnika/udomitelja učenika) putem obrasca „*Zahtjev za sufinanciranje nabave osnovnog kompleta školskih udžbenika za učenicu/ka drugog, trećeg i četvrtog razreda osnovne škole*“, a u svrhu ostvarenja prava na sufinanciranje osnovnog kompleta udžbenika, za koji je postojala osnovana sumnja da je došlo do prekomjernog prikupljanja osobnih podataka podnositelja predmetnog Zahtjeva.

Provedenim nadzorom utvrđeno je između ostalog da je od strane grada kao voditelja zbirke osobnih podataka prikupljanjem osobnih podataka podnositelja zahtjeva (roditelja/posvojitelja/skrbnika/udomitelja učenika) putem obrasca „*Zahtjev za sufinanciranje nabave osnovnog kompleta školskih udžbenika za učenicu/ka drugog, trećeg i četvrtog razreda osnovne škole*“, a u svrhu ostvarenja prava na sufinanciranje osnovnog kompleta udžbenika došlo do prekomjernog prikupljanja osobnih podataka podnositelja predmetnog Zahtjeva, na način da se prikupljanjem preslika bankovnih kartica tekućeg ili žiro računa podnositelja istog Zahtjeva, osim prikupljanja podatka o imenu i prezimenu te broju tekućeg ili žiro računa podnositelja Zahtjeva prikupilo i podatke u prekomjernom opsegu koji nije nužan za ostvarenje predmetne svrhe, prikupljanjem podataka kao što su primjerice: broj kartice tekućeg ili žiro računa, rok valjanosti iste kartice te kontrolni brojevi/oznake, a kojim načinom (i sadržajem) obrade osobnih podataka podnositelja „*Zahtjeva za sufinanciranje nabave osnovnog kompleta školskih udžbenika za učenicu/ka drugog, trećeg i četvrtog razreda osnovne škole*“ je od strane voditelja zbirke osobnih podataka, došlo do povrede odredbe članka 6. stavka 3. Zakona o zaštiti osobnih podataka, te je korištenjem i čuvanjem tako prikupljenih preslika bankovnih kartica tekućeg ili žiro računa podnositelja predmetnih Zahtjeva (roditelja/posvojitelja/skrbnika/udomitelja učenika) u papirnatom obliku, osim prikupljanja osobnih podataka podnositelja Zahtjeva u prekomjernom opsegu koji nije nužan za ostvarenje predmetne svrhe, istovremeno time nepotrebno povećan rizik od mogućih zlouporaba istih podataka (iz prikupljenih preslika bankovnih kartica tekućeg ili žiro računa podnositelja Zahtjeva).

Agencija je slijedom navedenih utvrđenja i prikupljenih činjenica po službenoj dužnosti donijela rješenje koje je upućeno predmetnom voditelju zbirki osobnih podataka a kojim je zabranjena daljnja obrada (uključujući i korištenje ili arhiviranje) osobnih podataka podnositelja „*Zahtjeva za sufinanciranje nabave osnovnog kompleta školskih udžbenika za učenicu/ka drugog, trećeg i četvrtog razreda osnovne škole*“, prikupljanjem preslika bankovnih kartica tekućeg ili žiro računa podnositelja Zahtjeva koje preslike sadrže podatke (osim imena i prezimena te broja računa) koji su prekomjerni u odnosu na predmetnu svrhu; naloženo izvršiti brisanje/uklanjanje tj. fizičko uništavanje prikupljenih preslika bankovnih kartica tekućeg ili žiro računa podnositelja „*Zahtjeva za sufinanciranje nabave osnovnog kompleta školskih udžbenika za učenicu/ka drugog, trećeg i četvrtog razreda osnovne škole*“ koje preslike sadrže podatke (osim imena i prezimena te broja računa) koji su prekomjerni u odnosu na predmetnu svrhu; naloženo izvršiti usklađivanje sadržaja obrasca „*Zahtjev za sufinanciranje nabave osnovnog kompleta školskih udžbenika za učenicu/ka drugog, trećeg i četvrtog razreda osnovne škole*“ na način da se u obrascu navedenog Zahtjeva opseg prikupljenih podataka, posebice prikupljanje preslike bankovnih kartica tekućeg ili žiro računa, svede samo na opseg koji je nužan za postizanje svrhe prikupljanja podataka, odnosno sufinanciranje nabavke osnovnog kompleta školskih udžbenika za učenicu/ka drugog, trećeg i četvrtog razreda osnovne škole (zaključno sa provedbom uplate predviđenih sredstava na tekući ili žiro račun podnositelja Zahtjeva kojem je sufinanciranje odobreno).

d) Nadzor u sektoru lokalne i područne (regionalne) samouprave, kod voditelja zbirki osobnih podataka: općina

Na temelju zahtjeva za zaštitu prava ispitanica glede prikupljanja i obrade osobnih podataka od strane općine kao poslodavca/bivšeg poslodavca (konkretno vezano uz navodno prosljeđivanje osobnih podataka i medicinske dokumentacije mještanima općine), obavljen je

nadzor kod voditelja zbirke osobnih podataka općina u odnosu na prikupljanje i obradu osobnih podataka zaposlenika/bivših zaposlenika.

Nadzorom nad obradom i provođenjem zaštite osobnih podataka kod navedenog voditelja zbirke osobnih podataka, a posebice glede prikupljanja i obrade osobnih podataka zaposlenika/bivših zaposlenika, utvrđeno je kako je pretežiti dio dokumentacije čija preslika je učinjena dostupnom mještanima općine uz dopis upućen mještanima općine u ime načelnika općine ili nastala u općini ili je od strane drugih institucija/pošiljatelja dostavljena/upućena općini.

Također, predmetnim nadzorom nije utvrđeno da bi načelnik općine zatražio odnosno dobilo privolu predmetnih ispitanica za disponiranje odnosno prosljeđivanje njihovih osobnih podataka trećoj strani.

Dakle, bez valjanog pravnog temelja prikupljanje i bilo koja daljnja obrada osobnih podataka zaposlenika (uključivo i učinjenje dostupnim trećoj strani tj. neovlaštenim osobama) je nesukladno zakonodavnom okviru zaštite osobnih podataka. Tijekom ovog nadzora predmetnom voditelju zbirke osobnih podataka je ukazano i na obveze postupanja sukladno člancima 14. i 16. Zakona o zaštiti osobnih podataka, tj. dostave evidencije o svim zbirkama osobnih podataka koje vodi (npr. matična knjiga radnika, evidencija o zbirci korisnika komunalnih usluga, evidencija o zbirci osobnih podataka korisnika stipendije, i dr.) koje trebaju biti dostavljene Agenciji u svrhu objedinjavanja u Središnjem registru zbirke osobnih podataka (<http://registar.azop.hr>).

e) Nadzor u sektoru zdravstva, kod voditelja zbirke osobnih podataka: Specijalna bolnica

Na temelju prijedloga treće strane odnosno obavijesti (Ministarstvo rada i mirovinskog sustava/Inspektorat rada/Područni ured Rijeka) vezano uz sumnju na neovlaštenu obradu osobnih podataka prikupljenih sustavom kontrole evidencije radnog vremena djelatnika bolnice putem biometrijskog uređaja, obavljen je nadzor kod voditelja zbirke osobnih podataka Specijalna bolnica.

U tijeku nadzora izvršen je uvid u način rada biometrijskog uređaja (otisak prsta/sken lica/šifra uz ID broj djelatnika), aplikaciju evidencije prisutnosti na radnom mjestu, akte vezane uz ovlaštenje za pristup aplikaciji i bazi podataka od strane djelatnika bolnice/izvršitelja obrade osobnih podataka, sadržaj Ugovora o poslovnoj suradnji sa izvršiteljem obrade osobnih podataka, i dr.

Provedenim nadzorom utvrđeno je kako je donesena Odluka o načinu vođenja evidencije radnog vremena koja je bila istaknuta na oglasnoj ploči bolnice te su također djelatnici bolnice prije uvođenja navedenog sustava (kontrole evidencije radnog vremena djelatnika bolnice korištenjem biometrijskog sustava) bili usmeno obaviješteni o istom te putem Intraneta bolnice (da je takav način (biometrijska metoda) uveden u svrhu kontrole nazočnosti djelatnika na radnom mjestu i da je isključivo na dobrovoljnoj bazi odnosno ukoliko ne žele dati otisak prsta/fotografiju lica prijavu svoje nazočnosti na radnom mjestu mogu izvršiti upisom ID broja djelatnika/šifru djelatnika na elektroničkom uređaju na ulazu u zgradu bolnice), no voditelj zbirke osobnih podataka nije zatražio niti raspolaže s dokumentiranim (pisanim) privolama/suglasnosti o izboru načina prijave u sustav kontrole evidencije radnog

vremena (moguće/ponuđene alternative budući da ne postoji dodatna evidencija prisutnosti na radnom mjestu djelatnika u papirnatom obliku niti u obliku kartice) u kojem smislu je upućen na postupanje sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka i drugih odnosnih propisa te je voditelju zbirke osobnih podataka ukazano i na potrebu provjere i odgovarajućeg ažuriranja dostavljenih (kao i novih) evidencija o zbirkama osobnih podataka u Središnji registar koji sukladno zakonu vodi Agencija za zaštitu osobnih podataka.

f) Nadzor u sektoru financija (kreditne institucije), kod voditelja zbirke osobnih podataka: banka d.d.

Na temelju zahtjeva za zaštitu prava ispitanika vezano uz dostupnost preslika dokumenata klijenata banke trećim osobama, obavljen je nadzor kod voditelja zbirke osobnih podataka banka d.d. (konkretna poslovnica banke).

Pri provedbi izravnih nadzornih aktivnosti izvršen je uvid u mapu sa dokumentima (koja sadrži dokumente sa osobnim podacima više klijenata banke) a koja je pronađena ostavljena/zagubljena izvan prostorija banke. Navedeni ispitanik pronašao je mapu s dokumentima (također klijent iste banke) te istu dostavio u poslovnicu banke o čemu su djelatnici banke sačinili primopredajni zapisnik.

Tijekom nadzora utvrđeno je kako je bivša djelatnica predmetne poslovnice banke učinila propust u radu prilikom završetka/usklađenja/kompletiranja poslova vezano uz usluge klijenata banke (u tijeku otkaznog roka) te je ista omaškom na radnom mjestu dokumentaciju klijenata banke iz poslovne mape priključila dokumentima privatne mape te su na taj način dokumenti klijenata banke izneseni izvan poslovnice banke.

U tijeku ovog nadzora predmetni voditelj zbirke osobnih podataka priložio je evidenciju edukacija o sigurnosti (uključivo i zaštitu osobnih podataka) koja se redovito organizira/provodi u banci a koju edukaciju obavezno prolaze svi djelatnici poslovnice koji u svom djelokrugu poslovanja rade u obradi osobnih podataka (a koje edukacije je prošla i bivša zaposlenica do prekida radnog odnosa) te su priložene potpisane izjave djelatnika „*Izjave o prihvatu kodeksa profesionalnog postupanja*“. Stoga, glede predmetnog postupanja proizlazi da se primarno radi o incidentnom događaju na razini osobe-službenice koja nije postupala sukladno propisanim procedurama a ne o nepostojanju pravila i procedura tj. edukacije o sukladnom obnašanju poslova i postupanju sa osobnim podacima klijenata na strani banke kao voditelja zbirke osobnih podataka, no to ne otklanja odgovornost banke kao voditelja zbirke osobnih podataka za predmetni incidentni događaj i posljedice u odnosu na povjerljivost osobnih podataka klijenata banke u kojem smislu je i dalje postupano prema banci.

g) Nadzor u sektoru gospodarstva (komunalne usluge i opskrba energijom), kod voditelja zbirke osobnih podataka: HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o, Elektra Zagreb

Na temelju zahtjeva za zaštitu prava ispitanice vezano uz obradu i prikupljanje osobnih podataka a glede navoda da je prilikom obrade njezinih osobnih podataka od strane društava HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o. došlo do zamjene identiteta sa drugom osobom

istog imena i prezimena, proveden je nadzor kod voditelja zbirke osobnih podataka HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o, Elektra Zagreb.

Provedbom nadzora i izravnim nadzornim postupanjem u bazi podataka klijenata/korisnika usluga (kupaca) izvršena je provjera putem OIB-a ispitanice/podnositeljice zahtjeva te je utvrđeno kako ista nije u bazi podataka kupaca voditelja zbirke osobnih podataka HEP- Operator distribucijskog sustava d.o.o.. Međutim, tijekom provođenja nadzora priloženi su te dani na uvid Radni nalozi u kojima je u izvještaju navedeno kako je vlasnik stana pokojni te kako je nova korisnica stana prema izjavi sina pokojnog vlasnika stana supruga sina pokojnog vlasnika a koja faktično ima isto (korijenski slično) ime i isto prezime kao ispitanica/podnositeljica zahtjeva, te je također navedeno da je vlasnik stana pokojni i prema izjavi snahe sina pokojnog vlasnika stana.

Uvidom u korespondenciju između ispitanice podnositeljice zahtjeva i predmetnog voditelja zbirke osobnih podataka utvrđeno je kako je ista zatražila službenu potvrdu da nije evidentirana kao potrošač električne energije na predmetnoj adresi, te kako je voditelj zbirke osobnih podataka HEP obavijestio ispitanicu kako nije evidentirana kao kupac električne energije. Prema izjavi predstavnika predmetnog voditelja zbirke osobnih podataka ukoliko korisnici/kupci HEP-ove električne energije u zakonom propisanom roku ne podmire dugovanja, podaci o dužniku prosljeđuju se Odvjetničkom uredu radi utuženja, što je u ovom slučaju i učinjeno.

Uvidom u korespondenciju između jednog od angažiranih odvjetničkih ureda i djelatnika HEP-a utvrđeno je kako se to utuženje odnosi na osobu (korijenski sličnog) imena i istog prezimena kao ispitanica/podnositeljica zahtjeva, a ne na predmetnu ispitanicu/podnositeljicu zahtjeva, dok je iz zahtjeva koji je podnijela ispitanica/podnositeljica zahtjeva, kao i iz tužbe drugog odvjetničkog ureda razvidno kako je za potrošnju električne energije evidentirana i utužena po šifri stana za koji postoji dugovanje (a za koji je navedena kao korisnica osoba (korijenski sličnog) imena i istog prezimena kao ispitanica/podnositeljica zahtjeva) upravo ispitanica/podnositeljica zahtjeva.

U ovom konkretnom predmetu evidentno je da je došlo do neutemeljene i pogrešne obrade osobnih podataka ispitanice/podnositeljice zahtjeva uslijed netočne identifikacije nositelja obveza za troškove isporuke električne energije a temeljem nepotpune temeljne dokumentacije i nedostatnog mehanizma provjere podataka od strane voditelja zbirke osobnih podataka.

h) Nadzor u sektoru gospodarstva, kod voditelja zbirke osobnih podataka: dioničko društvo (d.d.)

Na temelju zahtjeva za zaštitu prava ispitanika vezano uz obradu/prosljeđivanje osobnih podataka od strane poslodavca trećim osobama radi izdavanja obrasca *Potvrda za pristupanje dugu* (personalizirani kupon za jednokratnu kupovinu) obavljen je nadzor kod voditelja zbirke osobnih podataka dioničkog društva (d.d.).

Pri provedbi nadzora izvršen je uvid u Ugovor o poslovnoj suradnji sa izvršiteljem obrade osobnih podataka, sadržaj tablice sa vrstama osobnih podataka koji su dostavljeni izvršitelju obrade osobnih podataka, sadržaj obrasca predmetnog kupona, i dr.

Tijekom provođenja nadzora i uvidom u predočenu dokumentaciju utvrđeno je kako voditelj zbirke osobnih podataka nema potpisane suglasnosti/privole zaposlenika vezano uz predmetno prosljeđivanje osobnih podataka, nema donesen interni akt koji se odnosi na tehničke/kadrovske/organizacijske mjere zaštite osobnih podataka/informacijsku sigurnost (s obzirom da isto dioničko društvo ima velik broj zaposlenika i korisnika usluga) te također djelatnici voditelja zbirke osobnih podataka koji u svom djelokrugu poslovanja rade u obradi osobnih podataka nemaju dodatno potpisane Izjave o povjerljivosti.

Voditelju zbirke osobnih podataka ukazano je među inim na uputnost donošenja pisane procedure vezano uz politiku informacijske sigurnosti te potrebu provjere i odgovarajućeg ažuriranja dostavljenih (kao i novih) evidencija o zbirkama osobnih podataka u Središnji registar koji sukladno zakonu vodi Agencija za zaštitu osobnih podataka.

i) Nadzor u sektoru gospodarstva, kod voditelja zbirke osobnih podataka: društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) za pružanje komunalnih usluga (distribuciju plina)

Na temelju zahtjeva za zaštitu prava ispitanika vezano uz obradu i prikupljanje osobnih podataka (za kojeg je pokrenut ovršni postupak glede naplate dugovanja nastalog za potrošnju plina iako na stambenom objektu u kojem stanuje i na kojem je on vlasnik navodi da nema priključak plina) to je stoga proveden nadzor kod voditelja zbirke osobnih podataka u društvu s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) glede utemeljenosti i točnosti prikupljanja i obrade osobnih podataka ispitanika podnositelja zahtjeva.

U provedenom nadzoru kod predmetnog voditelja zbirke osobnih podataka društva s ograničenom odgovornošću utvrđeno je da je temeljem financijske dokumentacije te zbog dugovanja putem računa za potrošnju plina i sukladno odredbama propisa za prisilnu naplatu potraživanja pokrenut ovršni postupak na ime predmetnog ispitanika.

Međutim, u nadzornom postupku utvrđeno je i da nije adekvatno utvrđen identitet vlasnika nekretnine/korisnika usluge na kojoj je sporni priključak plina, a za koji mu je ispostavljen račun te pokrenut ovršni postupak za nastala dugovanja za potrošnju plina na adresi koja nije podudarna sa adresom na kojoj predmetni ispitanik ima prebivalište (koja je u njegovom vlasništvu, a na kojoj nema priključak plina).

Također je u predmetnom nadzoru utvrđeno da voditelj zbirke osobnih podataka društvo s ograničenom odgovornošću ne posjeduje Ugovor koji je zaključen između voditelja zbirke osobnih podataka društva s ograničenom odgovornošću i predmetnog ispitanika glede priključenja plina.

Slijedom navedenih utvrđenja u predmetnom slučaju evidentno je da je došlo do neutemeljene i pogrešne obrade osobnih podataka ispitanika podnositelja zahtjeva uslijed netočne identifikacije nositelja obveza za troškove isporuke plina a temeljem nepotpune temeljne dokumentacije i nedostatnog mehanizma provjere podataka od strane voditelja zbirke osobnih podataka.

j) Nadzor u sektoru gospodarstva, kod voditelja zbirke osobnih podataka: društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.)

Na temelju predstavke/zahtjeva za zaštitu prava anonimnog ispitanika vezano uz obradu i prikupljanje osobnih podataka proveden je nadzor kod voditelja zbirke osobnih podataka društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) u odnosu na prikupljanje i obradu osobnih podataka putem video nadzornog sustava.

U provedenom nadzoru kod predmetnog voditelja zbirke osobnih podataka utvrđeno je da je postavljen video nadzorni sustav radi zaštite proizvodnih procesa, gotovih produkata proizvodnje, kontrole ulaska i izlaska iz prostorija te smanjenja rizika od razbojstava, provala i nasilja. Video nadzorni sustav sastoji se od kamera od kojih se dio nalazi na vanjskom zidu zgrade a dio kamera se nalazi i u radnom prostoru (pogonu) pri čemu se zapisi pohranjuju na hard disk video snimača kojem pristup ima 3 ovlaštena zaposlenika a snimke se čuvaju pet dana (nove snimke presnimavaju stare).

Nadalje, nadzornim aktivnostima kod predmetnog voditelja zbirke osobnih podataka utvrđeno je da iako nadzorne kamere snimaju i radna mjesta radnika/faze proizvodnje, isto je prethodno regulirano pravilnikom o radu tvrtke i suglasnošću radničkog savjeta.

k) Nadzor u sektoru telekomunikacija, kod voditelja zbirke osobnih podataka: društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) za pružanje javnih telekomunikacijskih usluga

Na temelju zahtjeva za zaštitu prava ispitanika glede prikupljanja i obrade njegovih osobnih podataka proveden je nadzor kod voditelja zbirke osobnih podataka društva s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) za pružanje javnih telekomunikacijskih usluga, a vezano uz zasnivanje pretplatničkih Ugovora uz kupnju mobilnih uređaja.

Tijekom provođenja nadzora i uvidom u predočenu dokumentaciju (Zahtjev za zasnivanje spornih pretplatničkih odnosa uz koje je priložena preslika osobne iskaznice) kod predmetnog voditelja zbirke osobnih podataka utvrđeno da su zasnovana dva pretplatnička ugovora za telefoniju na ime podnositelja zahtjeva putem sredstava daljinske prodaje uz koje je ugovorena kupnja mobilnih telefonskih uređaja uz obročnu otplatu na 24 rate. Izvršenom usporedbom preslike osobne iskaznice koju je priložio voditelj zbirke osobnih podataka (kojom je zasnovan pretplatnički odnos na ime ispitanika) i osobne iskaznice koju je dostavio predmetni ispitanik kod podnošenja zahtjeva u Agenciju za zaštitu osobnih podataka utvrđeno je da se radi o krivotvorenoj osobnoj iskaznici (različitosti fotografija/osoba na istima) na ime predmetnog ispitanika s kojom su sklopljeni pretplatnički ugovori putem sredstava daljinske prodaje.

Nadalje je, predmetnom voditelju zbirke osobnih podataka društvu za ograničenu odgovornost za pružanje javnih telekomunikacijskih usluga ponovno ukazano na potrebu valjane identifikacije/utvrđenja identiteta podnositelja zahtjeva za javnim telekomunikacijskim uslugama. Predmetni voditelj zbirke osobnih podataka (društvo sa ograničenom odgovornošću) za pružanje javnih telekomunikacijskih usluga je po utvrđenju da se radi o krivotvorenoj osobnoj iskaznici na ime predmetnog ispitanika za kojeg su zasnovani pretplatnički odnosi stornirao sva dugovanja po zasnovanim pretplatničkim odnosima kod voditelja zbirke osobnih podataka (d.o.o.) za pružanje javnih telekomunikacijskih usluga nastalih korištenjem tj. zlouporabom osobnih podataka predmetnog ispitanika.

I) Nadzor u sektoru kulture, sporta, radija i televizije kod voditelja zbirke osobnih podataka: društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) za pružanje usluga distribucije radijskog i televizijskog programa

Na temelju zahtjeva za zaštitu prava ispitanika u kojem podnositelj zahtjeva navodi da on nije sklopio nikakav ugovor sa društvom s ograničenom odgovornošću za pružanje usluga distribucije radijskog i televizijskog programa putem satelitskog prijamnika za prijam signala odašiljanih putem satelita, proveden je nadzor kod voditelja zbirke osobnih podataka društva s ograničenom odgovornošću za pružanje usluga distribucije radijskog i televizijskog programa putem satelitskog prijamnika za prijam signala odašiljanih putem satelita.

Provedenim izravnim nadzornim aktivnostima utvrđeno je kako je na ime ispitanika podnositelja zahtjeva putem telefonske prodaje zasnovan pretplatnički ugovor za pružanje usluga distribucije radijskog i televizijskog programa putem satelitskog prijamnika za prijam signala odašiljanih putem satelita, ugovoreni "TV Paket". Po ugovorenoj usluzi putem telefonske prodaje predmetni voditelj zbirke osobnih podataka je preporučeno putem Hrvatske pošte dostavio predmetnom ispitaniku slijedeću dokumentaciju: Zahtjev za zasnivanje pretplatničkog ugovora; Potvrda o sklopljenom Pretplatničkom ugovoru; Ponuda s cjenikom, Opći uvjeti poslovanja i Račun.

Predstavnik predmetnog voditelja zbirke osobnih podataka potvrdio je da predmetni ispitanik nikada nije koristio ugovorenu uslugu za pružanje usluga distribucije radijskog i televizijskog programa putem satelitskog prijamnika za prijam signala odašiljanih putem satelita jer je ispitanik zatražio odgodu priključenja od nekoliko mjeseci i nakon toga predmetni ispitanik podnosi prigovor predmetnom voditelju zbirke osobnih podataka kako nije zasnovao pretplatnički ugovor za uslugu "TV Paket".

U Općim uvjetima poslovanja društva za predmetnu uslugu TV-a propisani su uvjeti za raskid pretplatničkog odnosa od strane pretplatnika kada je ugovor sklopljen na daljinu ili izvan poslovnih prostorija istog društva po kojima pretplatnik može raskinuti ugovor u roku 14 dana od dana sklapanja pretplatničkog ugovora bez navođenja razloga.

Ispitanik/podnositelj zahtjeva osporava ugovorenu uslugu te ne želi podmiriti troškove za raskid ugovorene usluge voditelju zbirke osobnih podataka društvu s ograničenom odgovornošću za pružanje usluga distribucije radijskog i televizijskog programa putem satelitskog prijamnika za prijam signala odašiljanih putem satelita.

Kroz provedbu nadzornih aktivnosti i utvrđene činjenice te prikupljene dokaze, a posebice snimke telefonskog razgovora podnositelja zahtjeva sa predstavnicom društva s ograničenom odgovornošću za pružanje usluga distribucije radijskog i televizijskog programa putem satelitskog prijamnika za prijam signala odašiljanih putem satelita glede zasnivanja pretplatničkog ugovora, utvrđeno je kako predmetno društvo s ograničenom odgovornošću sukladno obrađuje osobne podatke ispitanika podnositelja zahtjeva u svrhu sklapanja ugovora tj. izvršavanja prava i obveza iz sklopljenog ugovora.

Razvidno je također, da je od ispitanika podnositelja zahtjeva osporavani ugovor sklopljen s njime na daljinu i da je utvrđen njegov nedvojbeni identitet (snimka telefonskog razgovora kao i dostavnica Hrvatske pošte d. d. iz koje je razvidno da je dokumentacija vezana uz zasnivanje pretplatničkog odnosa poslana na adresu podnositelja zahtjeva, a preuzimanje poštanske pošiljke potvrđuje dostavnica/povratnica), te da se navedeno društvo u obradi

osobnih podataka pridržavalo procedura i odredbi propisanih Općim uvjetima poslovanja koji su u sukladnosti sa zakonodavnim okvirom zaštite osobnih podataka.

Zaključno, u provedenom postupku nadzora na temelju prikupljenih dokaza, posebice snimke razgovora i potvrde o uručanju pošiljke utvrđeno je da za obradu osobnih podataka podnositelja zahtjeva postoji valjan pravni temelj, točnije da se podaci obrađuju u svrhu koja je podudarna sa svrhom prikupljanja te da je navedeni voditelj zbirke osobnih podataka u obradi osobnih podataka podnositelja zahtjeva postupao sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka.

m) Nadzor u sektoru znanosti i obrazovanja kod voditelja zbirke osobnih podataka: gimnazija

Na temelju zahtjeva za zaštitu prava ispitanika vezano uz prikupljanje i obradu osobnih podataka uporabom sustava video nadzora postavljenog u prostorima gimnazije nakon provedenih nadzornih aktivnosti i donesenog Rješenja Agencije za zaštitu osobnih podataka na temelju i sukladno potrebi provjere glede dodatnih informacija i indicija proveden je kontrolni nadzor kod voditelja zbirke osobnih podataka gimnazija.

Provedenim kontrolnim nadzorom utvrđeno je kako su video kamere (16 uređaja) u sklopu gimnazije i dalje na istom položaju u prostorima iste gimnazije (hodnici, uredi, knjižnica, učionice, prostorija gdje se nalazi komunikacijski ormar/prostorija za spremačice i zbornica) kao i tijekom prethodnog inicijalnog nadzora. Predstavnik predmetnog voditelja zbirke osobnih podataka izjavio je kako video nadzor nije u funkciji tj. da je isti isključen (16 kamera i 2 uređaja za pohranu snimki) nakon što je gimnazija primila Rješenje Agencije.

U tijeku ovog nadzora utvrđeno je da video kamere nemaju aktivno infracrveno svjetlo te je obavljen uvid u računalo koje koristi ravnatelj gimnazije i napravljen je pregled instalirane aplikacije Network Viewer (isti uvid obavljen je i u prethodnom nadzoru) te je pokušano spajanje na više IP adresa te isto nije bilo moguće odnosno putem iste aplikacije nije bilo moguće spajanje na kamere. Također, isti uvid je obavljen u računalo koje koriste tajnica škole i knjižničarka škole te je utvrđeno da pretragom nije pronađena instalirana aplikacija Network Viewer niti na jednom od ta dva računala.

Nadalje, u tijeku nadzora obavljen je uvid u prostoriju gdje se nalazi komunikacijski ormar u kojem su smještene dva uređaja za pohranu podataka (kao u prethodnom nadzoru) za koje je ravnatelj gimnazije izjavio kako isti uređaji nisu u funkciji. Uvidom je utvrđeno da su isti uređaji uključeni u električno napajanje (vidljiva zelena lampica na panelu) no na uređaju svijetli crvena lampica uz oznaku LIVE (također lampice uz oznake PLAY i RECORD su isključene).

Prilikom obilaska prostora gimnazije uočen je uređaj za evidenciju radnog vremena na drugom katu ispred ravnateljevoj ureda te je ravnatelj izjavio kako se podaci putem istog uređaja prikupljaju od početka školske godine, a isti je moguće koristiti na tri načina (otisak prsta, personalizirana kartica i upis šifre) pri čemu su djelatnici škole dali pisanu suglasnost o načinu kako žele koristiti isti uređaj te ravnatelj ima pristup aplikaciji Direkta (instalirana na računalu ravnatelja) putem kojeg može izvršiti uvid u prisutnosti/odsutnosti na radu.

Predstavnicima predmetnog voditelja zbirke osobnih podataka ukazano je na potrebu učiniti javno dostupnim službene kontakt podatke službenika za zaštitu osobnih podataka na svojim web stranicama ili na drugi odgovarajući način (prema odredbama čl. 18.a Zakona o zaštiti osobnih podataka, te na obveze voditelja zbirke osobnih podataka postupio sukladno čl.

14. i 16. Zakona o zaštiti osobnih podataka te evidenciju o svim zbirkama osobnih podataka koje vodi u djelokrugu poslovanja (uključivo i evidencija radnog vremena) dostaviti u Agenciju u svrhu objedinjavanja u Središnjem registru (<https://registar.azop.hr>).

n) Nadzor u sektoru turizma, kod voditelja zbirke osobnih podataka: privatni iznajmljivač, turistička zajednica grada, turistička agencija/posrednik (inozemni)

Na temelju zahtjeva za zaštitu prava ispitanika vezano uz prikupljanje i obradu osobnih podataka provedene su nadzorne provjere uključivo i pretragom sadržaja dostupnih na Internetu radi utvrđivanja činjenica i provjere navoda ispitanika da se njegovi osobni podaci neovlašteno koriste na Internet stranicama tvrtke sa sjedištem u Poljskoj koja se bavi oglašavanjem turističkih ponuda na Jadranu.

Predmetnim nadzornim provjerama utvrđeno je da poljska internet stranica uistinu sadrži podatke koji se sa službenom stranicom iznajmljivača u Hrvatskoj podudaraju u dijelu koji se odnosi na naziv smještajne jedinice, adresu, grad i državu. Niti na jednoj od provjerenih internet stranica (matične stranice poljske tvrtke te replicirane informacije na poveznicama s drugim internet stranicama) nije navedeno ime iznajmljivača. Također, na poljskoj internet stranici naveden je broj telefona lokalne turističke zajednice grada u Hrvatskoj (na području koje se nalaze navedeni smještajni kapaciteti) a nije navedena e-mail adresa, dok na službenoj stranici iznajmljivača u Hrvatskoj jest naveden i broj mobilnog telefona i e-mail adresa.

S obzirom da upiti od strane poljskih gostiju stižu iznajmljivaču u Hrvatskoj na e-mail adresu razvidno je da je poljska stranica e-mail adresu iznajmljivača ugradila kao odredišnu u web formular za upite gostiju. Nadalje, dodatno izvršenom provjerom upisivanjem imena apartmana u Internet pretraživač Google dobiveni su rezultati pretrage iz kojih je dostupna web stranica iznajmljivača apartmana u Hrvatskoj i lokalne turističke zajednice grada u Hrvatskoj (na području koje se nalaze navedeni smještajni kapaciteti) a koji sadrže javno dostupne kontakt podatke: ime i prezime vlasnika objekta, adresa, broj telefona/mobitela, e-mail adresu.

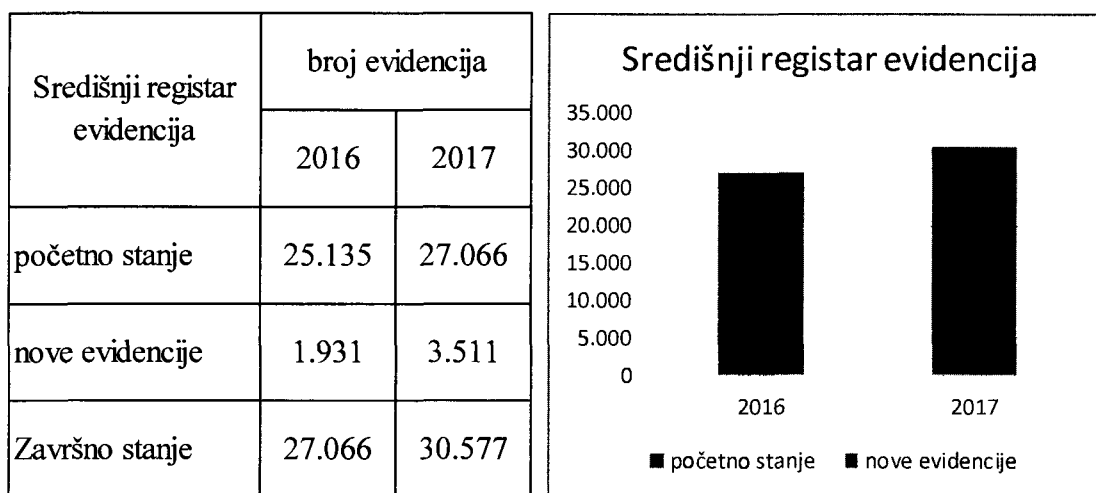
Predmetnim nadzornim aktivnostima nije utvrđeno nesukladnosti i zlouporaba odnosnih na osobne podatke ispitanika/iznajmljivača budući da su od strane poljske tvrtke korišteni naziv i kontakt podaci odnosni na turističku djelatnost iznajmljivanja smještajnih kapaciteta koji su prethodno učinjeni javno dostupnim. Međutim, u kontaktu sa ispitanikom podnositeljem zahtjeva za zaštitu prava uz analitički prikaz razjašnjene su njegove dvojbe i bojazni od potencijalne zlouporabe njegovih osobnih podataka uključivo i u smislu moguće financijske prijevare na njegovu štetu predmetnim postupanjem prenošenja/korištenja naziva i kontakt podataka odnosnih na turističku djelatnost iznajmljivanja smještajnih kapaciteta koji su prethodno učinjeni javno dostupnim, kakve informacije/pojašnjenja su komunicirane i prema turističkoj zajednici glede ove kao i drugih sličnih situacija koje su uzrokovale uznemirenost i zabrinutost privatnih iznajmljivača.

3.2. SREDIŠNJI REGISTAR EVIDENCIJA O ZBIRKAMA OSOBNIH PODATAKA

Sukladno članku 16. Zakona voditelj zbirke osobnih podataka je obvezan za svaku zbirku osobnih podataka koju vodi uspostaviti evidenciju i u propisanom roku dostaviti je Agenciji. U članku 16.a. navedeni su izuzeci od dostavljanja evidencija. Temeljem članka 18. Zakona Agencija vodi Središnji registar evidencija o zbirkama osobnih podataka.

Tijekom 2017. godine u Središnji registar evidencija o zbirkama osobnih podataka prijavljeno je 3.511 novih zbirki osobnih podataka što je porast za 81,8% u odnosu na 2016. godinu kada ih je prijavljeno 1.931. Ukupan broj evidencija o zbirkama osobnih podataka upisanih u Središnji registar zaključno s 31.12.2017. je 30.577, što je za 13,0% više u odnosu na 2016. godinu sa 27.066.

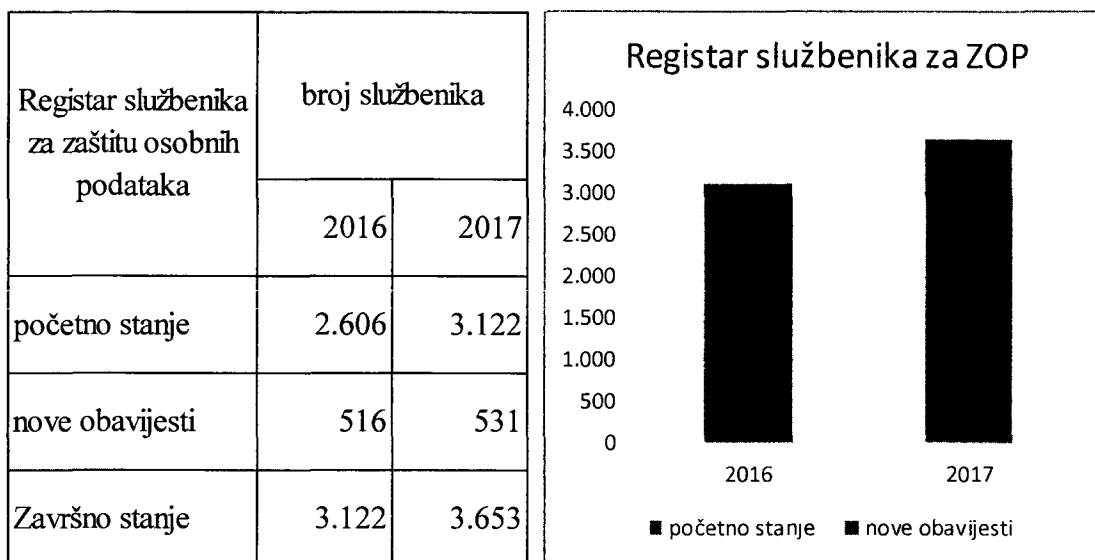
Također u porastu je i broj registracija voditelja zbirki osobnih podataka, tako da je u 2017. godini zabilježeno 1002 novih registracija što je porast za 21% u odnosu na 2016. godinu, kada ih je bilo 828.

3.3. REGISTAR SLUŽBENIKA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA

Temeljem članka 18.a. Zakona voditelj zbirke osobnih podataka obvezan je imenovati službenika za zaštitu osobnih podataka i o tome obavijestiti Agenciju u propisanom roku. U istom članku navedeni su izuzeci od imenovanja službenika za zaštitu osobnih podataka.

Temeljem članka 18.a. Zakona Agencija vodi registar službenika za zaštitu osobnih podataka.

Tijekom 2017. godine Agencija je zaprimila 531 obavijesti o imenovanju službenika za zaštitu osobnih podataka. U odnosu na 2016. godinu kada je zaprimljeno ukupno 516 obavijesti o imenovanju novih službenika za zaštitu osobnih podataka, bilježi se porast primitka novih obavijesti od 3,0 %.

3.4. NADZORNE AKTIVNOSTI PREMA ČLANKU 37. UREDBE O HVIS-U

Sukladno Planu sektorskih nadzornih aktivnosti za 2017. godinu (u odnosu na razmjor postojećih obveza i raspoloživih proračunskih sredstava AZOP-a) tijekom 2017. godine nastavljena je provedba nadzornih aktivnosti prema obvezama utvrđenim Uredbom o HVIS-u (Uredba o Hrvatskom viznom informacijskom sustavu (HVIS) („Narodne novine“ broj 36/13)) odnosno akceptiran kao pretpostavka zadovoljenja zahtjeva unutar Schengenskog acquisa glede viznog informacijskog sustava (prema Uredbi (EZ) broj 767/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 09. srpnja 2008. godine o Viznom informacijskom sustavu (VIS) i razmjeni podataka između država članica o kratkotrajnim vizama).

Pri navedenom potrebno je naglasiti da su odredbe stavka 2. članka 37. Uredbe o Hrvatskom viznom informacijskom sustavu (HVIS) odnosne na obveze nadzora Agencije za zaštitu osobnih podataka sadržajno odgovarajuće odredbama točke 2. članka 41. Uredbe (EZ) broj 767/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 09. srpnja 2008. godine o Viznom informacijskom sustavu (VIS) i razmjeni podataka između država članica o kratkotrajnim vizama.

Budući da su slijedom dostavljenih podataka iz Ministarstva vanjskih i europskih poslova (Sektora konzularnih poslova, Službe za vize) s pregledom diplomatsko-konzularnih predstavništava (DKP) Republike Hrvatske s označenom relevantnošću za vize i brojem izdanih viza u 2013., 2014. i 2015. godini koji pokazatelji su temeljni elementi za planiranje i provedbu nadzornih aktivnosti Agencije kao nadzornog tijela za zaštitu osobnih podataka propisanih člankom 37. Uredbe o Hrvatskom viznom informacijskom sustavu (HVIS), tijekom 2016. godine provedeni nadzori nad obradom i provođenjem zaštite osobnih podataka (uključujući i informiranje ispitanika kao i omogućavanja primjene prava ispitanika) u šest

DKP-a Republike Hrvatske kojim nadzornim aktivnostima se obuhvatilo (uključivo s nadzorima provedenim 2015. godine) ukupno osam DKP-a unutar prvih jedanaest po broju izdanih viza (prve kategorije) te su time provedeni nadzori u DKP-ima koji su pokrili oko 80% ukupnih zahtjeva za vizama u prethodnom trogodišnjem prosjeku, stoga je u 2017. godini proveden izravni nadzor u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova u sjedištu (Zagreb) posebice glede preporuka iskazanih u Provedbenoj odluci Vijeća o utvrđivanju preporuka za uklanjanje nedostataka utvrđenih u evaluaciji Republike Hrvatske u pogledu ispunjavanja nužnih uvjeta za primjenu Schengenske pravne stečevine u području zaštite podataka (preporuke u vezi sa MVEP-om kao voditeljem zbirke osobnih podataka te Viznim informacijskim sustavom) od kojih je značajan dio preporuka sadržan u Provedbenoj odluci Vijeća već proveden tijekom 2016. godine, te su provedeni i nadzori glede viznog postupanja u operativnim ustrojstvenim jedinicama MUP-a (cestovni, pomorski i zračni granični prijelazi):

- Policijska uprava krapinsko-zagorska, Postaja granične policije Macelj (Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u cestovnom prometu Macelj);

- Policijska uprava zagrebačka, Postaja aerodromske policije Pleso (Stalni međunarodni granični zračni prijelaz Zračna luka „Franjo Tuđman“);

- Policijska uprava vukovarsko-srijemska, Postaja granične policije Bajakovo (Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba s inspekcijskim službama u cestovnom prometu Bajakovo);

- Policijska uprava splitsko-dalmatinska, Postaja aerodromske policije Split-Resnik (Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u zračnom prometu Split);

- Policijska uprava splitsko-dalmatinska, Postaja pomorske policije Split (Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u pomorskom prometu Split);

- Policijska uprava dubrovačko-neretvanska, Postaja pomorske policije Dubrovnik (Stalni međunarodni pomorski granični prijelaz Dubrovnik).

Predmetni nadzori provedeni su izravno na terenu u prostorima predmetnih operativnih ustrojstvenih jedinica MUP-a od strane nadzornog tima AZOP-a sa aspekta i pravne i informatičke (informacijske sigurnosti) komponente nadzora kao i usklađenosti sa Schengenskim acquisom te schengenskim zahtjevima i standardima podjednako i glede fizičke i tehničke sigurnosti prostora, uređaja i procesa.

Konkretno predmetnim nadzorima (prema situaciji na terenu) obuhvaćeni su među inim:

- načini informiranja podnositelja zahtjeva za vizu o obradi osobnih podataka i njihovim pravima (prema odredbama članaka 19. i 20. Zakona o zaštiti osobnih podataka te članaka 35. i 36. Uredbe o HVIS-u);
- sadržaj pruženih informacija podnositeljima zahtjeva za vizu/ispitanicima;
- fizička i tehnička sigurnost/zaštita osobnih podataka (uključivo pristup i ulaz u službene prostorije, pristup/akreditacija i korištenje informacijskog sustava HVIS od strane ovlaštenih policijskih službenika, obrada i zaštita osobnih podataka glede video nadzornog sustava, funkcioniranje i zaštita informatičke i komunikacijske opreme koja se koristi za obradu osobnih podataka, čuvanje i zaštita te arhiviranje/zbrinjavanje spisa/predmeta i druge dokumentacije i zapisa koji sadrže osobne podatke i dr.);

- operativna postupanja (glede obrade i zaštite osobnih podataka) ovlaštenih policijskih službenika u procesu prikupljanja i obrade osobnih podataka podnositelja zahtjeva za vizu/ispitanika tijekom postupka podnošenja zahtjeva za vizu, tijekom postupka obrade zahtjeva za vizu te tijekom izdavanja vize i završavanja konkretnog predmeta;
- tzv. „business continuity“ tj. načini postupanja odnosni na prikupljanje/obradu i zaštitu osobnih podataka kod problema sa funkcioniranjem informacijskih i/ili komunikacijskih sustava te napajanja energijom;
- postupanja u slučaju kvara ili zamjene informatičke opreme (koja se koristi za obradu osobnih podataka).

3.5. SCHENGENSKA EVALUACIJA RH U PODRUČJU SIS/SIRENE (GLEDE ASPEKTA ZAŠTITE PODATAKA)

Prema Planu sektorskih nadzornih aktivnosti za 2017. godinu, te u funkcionalnosti predevaluacijske provjere vezano uz sadržaj Schengenske evaluacije u području SIS/SIRENE (glede aspekta zaštite podataka) provedeni su nadzori nad obradom i provođenjem zaštite osobnih podataka (sukcesivno kroz više pojedinih nadzornih aktivnosti a prema operativnom dogovoru/planu aktivnosti usklađenom s službenikom za zaštitu osobnih podataka Ministarstva unutarnjih poslova) posebice glede prikupljanja i obrade/korištenja te zaštite osobnih podataka - procedure i operativna postupanja sa SIS II sustavom, u operativnim ustrojstvenim jedinicama MUP-a kako slijedi:

- S.I.Re.N.E. Ured u Ravnateljstvu policije, Upravi kriminalističke policije, Službi za međunarodnu policijsku suradnju, Zagreb;
- Ministarstvo unutarnjih poslova (podatkovni centar - „data backup“ IS MUP-a i SIS II);
- Policijska uprava krapinsko-zagorska, Postaja granične policije Macelj (Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u cestovnom prometu Macelj);
- Policijska uprava zagrebačka, Postaja aerodromske policije Pleso (Stalni međunarodni granični zračni prijelaz Zračna luka „Franjo Tuđman“);
- Policijska uprava vukovarsko-srijemska, Postaja granične policije Bajakovo (Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba s inspekcijskim službama u cestovnom prometu Bajakovo);
- Policijska uprava splitsko-dalmatinska, Postaja aerodromske policije Split-Resnik (Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u zračnom prometu Split);
- Policijska uprava splitsko-dalmatinska, Postaja pomorske policije Split (Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u pomorskom prometu Split);
- Policijska uprava dubrovačko-neretvanska, Postaja pomorske policije Dubrovnik (Stalni međunarodni pomorski granični prijelaz Dubrovnik);
- Policijska uprava dubrovačko-neretvanska, Postaja granične policije Metković (Cestovni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba Klek).

Slijedom utvrđenog tijekom provedenih nadzora (izvršenim fizičkim uvidom te uvidom u akte, dobivenim odgovorima i pojašnjenjima predstavnika predmetnog voditelja zbirke osobnih podataka te prikazom obrade/korištenja i zaštite osobnih podataka odnosnih na SIS II kao i izravnim uvidom u iste sa aspekta/područja zaštite osobnih podataka) iskazani su tome odgovarajući zaključci odnosno preporuke (notirani i u zapisnicima o nadzoru), primjerice:

- Potrebno je (predmetni voditelj zbirke osobnih podataka) unutar poduzimanja (prema odredbama članka 18. Zakona o zaštiti osobnih podataka) potrebnih tehničkih, kadrovskih i organizacijskih mjera zaštite osobnih podataka na odgovarajući način internim aktom regulirati uporabu sustava video nadzora (izraditi pisane procedure posebice sa aspekta zaštite osobnih podataka);

- Potrebno je u cilju kvalitetnijeg i potpunijeg informiranja putnika/ispitanika kao i dostupnosti informacija glede obveza iz područja zaštite osobnih podataka te mogućnosti ostvarivanja prava ispitanika/putnika na odgovarajući način dopuniti oznake tj. označavanje o postojanju video nadzornog sustava posebice u dijelu kada tj. gdje putnici dolaze na područje graničnog prijelaza te pristupaju provedbi granične kontrole kako bi se izbjeglo da putnici/ispitanici dođu na područje graničnog prijelaza i pristupe postupku granične kontrole koju provode ovlašteni policijski službenici granične policije a da zbog nepostojanja ili nedostatnosti odgovarajućih obavijesti i/ili oznaka nemaju i nisu niti mogli imati spoznaju o tome da je taj prostor kao i njihova fizionomija, biometrija i ponašanje tj. osobni podaci pod video nadzorom tj. da su obuhvaćeni učinjenim zapisom/snimkom;

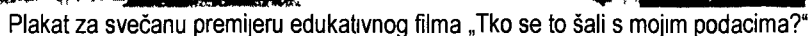
- Potrebno je (predmetni voditelj zbirke osobnih podataka) unutar poduzimanja (prema odredbama članka 18. Zakona o zaštiti osobnih podataka) potrebnih tehničkih, kadrovskih i organizacijskih mjera zaštite osobnih podataka na odgovarajući način zaštititi staklene stjenke na kućicama/radnim mjestima za provedbu granične kontrole putnika (npr. zatamniti ili postaviti fizičku pregradu prema računalu/radnoj stanici) radi ograničavanja tj. onemogućavanja pogleda putnika koji dolaze u prostor namijenjen za provedbu granične kontrole na ekran (zaslon) radne stanice/računala u kućici/radnom mjestu za provedbu granične kontrole i potencijalnog neovlaštenog uvida u podatke prikazane na istima;

- Potrebno je u cilju pojačavanja mjera sigurnosti i zaštite osobnih podataka sadržanih u informacijskom sustavu (uključivo i podataka iz SIS II) podesiti vremensko ograničenje za automatsko gašenje/zaključavanje zbog neaktivnosti (tzv. „*session time-out*“) na radnim stanicama/računalima koje koriste ovlašteni policijski službenici granične policije za pristup IS MUP-a radi smanjenja rizika uporabe informacijskog sustava od (neprijavljenog ili neovlaštenog) korisnika/druge osobe koja nije izvršila aktiviranje svojim korisničkim imenom i lozinkom ukoliko se u sustav prijavljeni ovlašteni korisnik fizički udalji a da nije izvršio odlogiranje (odjavu) ili zaključavanje radne stanice/računala;

- Uputno je u cilju kvalitetnijeg informiranja putnika/ispitanika kao i dostupnosti informacija glede zaštite osobnih podataka u Schengenskom informacijskom sustavu (uključivo i prava ispitanika glede SIS II sustava kao i ostvarenja prava ispitanika na pristup, ispravak i brisanje podataka iz SIS II sustava u Republici Hrvatskoj) učiniti dostupnim tj. istaknuti sadržaj informacija da bude vidljiv putnicima koji prolaze graničnu kontrolu te također isprintati određeni broj primjeraka informacija kao i obrazaca za podnošenje zahtjeva kako bi isti bili u slučaju potrebe/upita odmah dostupni za dati putniku/ispitaniku;

- Preporučljivo je u cilju pojačavanja mjera sigurnosti i zaštite osobnih podataka sadržanih u informacijskom sustavu (uključivo i podataka iz SIS II) na radnim stanicama/računalima koje koriste ovlašteni policijski službenici granične policije za pristup IS MUP-a aktivno koristiti funkcionalnost čitača za tzv. „*smart*“ kartice odnosno koristiti službene kartice/propusnice MUP-a za identifikaciju korisnika uz unos lozinke/PIN-a za autentifikaciju budući da se time ostvaruje operativna mogućnost dvofaktorske razine zaštite pristupa informacijskom sustavu.

O postupanju slijedom utvrđenja iz provedenih nadzornih aktivnosti te iskazanih zaključka i preporuka Ministarstvo unutarnjih poslova kao voditelj zbirke osobnih podataka provelo je potrebne aktivnosti i poduzelo je primjerene mjere te sukcesivno informiralo Agenciju za zaštitu osobnih podataka radi dodatne provjere u cilju usklađenja glede područja zaštite osobnih podataka kao i ispunjenja svih potrebnih preduvjeta za uspješnu Schengensku evaluaciju u području SIS/SIRENE.

4. MEĐUNARODNA SURADNJA

Agencija kao nacionalno nadzorno tijelo odgovorno za zaštitu osobnih podataka sustavno prati uređenje zaštite osobnih podataka u zemlji i inozemstvu i surađuje s tijelima nadležnim za nadzor nad zaštitom osobnih podataka u EU i drugim zemljama.

Suradnja s nadzornim tijelima za zaštitu osobnih podataka zemalja članica EU je prijemom Republike Hrvatske u punopravno članstvo EU postala obvezujuća, što zahtijeva i veće izdatke iz proračuna Agencije.

Agencija je tijekom **2017. godine** postupila po **414 predmeta** iz područja međunarodne suradnje (na primjer: zahtjevi za mišljenja i/ili očitovanja, upitnici, sjednice, radionice, okrugli stolovi i slično) s tijelima nadležnima za nadzor obrade osobnih podataka iz država članica Europske unije, institucijama EU te međunarodnim organizacijama i drugim zemljama, direktno ili putem domaćih nadležnih institucija (poput Ministarstva vanjskih i europskih poslova)), te riješila **73 predmeta** odnosnih na iznošenje osobnih podataka iz Republike Hrvatske.

4.1. SURADNJA S TIJELIMA EU I NADZORNIM TIJELIMA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA U DRŽAVAMA ČLANICAMA EU I DRUGIM DRŽAVAMA

4.1.1. Radna skupina iz članka 29. Direktive 95/46/EZ

Odredbama članka 29. Direktive 95/46/EZ osnovana je Radna skupina za zaštitu pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka (dalje u tekstu: Radna skupina iz članka 29.). Ta Radna skupina je savjetodavno tijelo za područje zaštite osobnih podataka i privatnosti u čijem radu sudjeluju predstavnici neovisnih nadzornih tijela zemalja članica EU i Europskog nadzornika za zaštitu osobnih podataka. Imajući u vidu činjenicu da Direktiva 95/46/EZ egzistira više od 20 godina te da je u tom razdoblju tehnološki progres „prerastao“ ovaj pravni instrument, razumljiv je utjecaj ove radne skupine. Navedena Radna skupina iz članka 29. je u svom radu usmjerena na ujednačavanje postupanja zemalja članica po svim aktualnim pitanjima odnosnim na područje zaštite osobnih podataka te s tim u vezi daje mišljenja za unapređenje zaštite osobnih podataka.

Sudjelovanje na sjednicama Radne skupine iz članka 29. razumijeva se obveznim, posebno nakon primanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo EU.

Agencija je tijekom 2017. godine, u skladu sa svojim financijskim mogućnostima, nastavila sudjelovati na sastancima Radne skupine iz članka 29. te je sudjelovala na **109., 110., 111., 112. i 113. sastanku** na kojima se raspravljalo o aktualnim pitanjima odnosnima na područje zaštite osobnih podataka. Svrha svih sastanaka je iznijeti i raspraviti aktualne teme odnosne na područje zaštite osobnih podataka koje su pripremile podskupine koje djeluju u okviru Radne skupine iz članka 29.

Na **109. sastanku** (Bruxelles, 07-08. veljače 2017. godine)

Tijekom plenarnog sastanka u veljači, radna skupina iz članka 29. (WP29) raspravljala je o određenim kritičnim pitanjima vezano uz provedbu Uredbe o zaštiti podataka (GDPR) i zaštiti privatnosti, kao i postupanju s izvršnim mjerama za slučajeve koji imaju prekogranični učinak. Na predmetnoj sjednici definirani su daljnji koraci vezano za implementaciju Štita privatnosti.

a) WP29 usvojio je dva skupa dokumenata koji služe kao obrasci za podnošenje prigovora radi podnošenja pritužbi ili zahtjeva u vezi s trgovačkim poslovima u okviru mehanizma pravobranitelja

(file:///C:/Users/EUPOSL~1/AppData/Local/Temp/20170417_PrivacyShield_Request_formunderOmbudspersonmechanism_enpdf-2.pdf)

b) WP29 je na predmetnom sastanku odlučilo kako će se centralno tijelo Europske unije, zaduženo za prenošenje pritužbi pravobraniteljici, sastojati od pet nacionalnih tijela za zaštitu osobnih podataka i usvojilo svoj poslovnik (file:///C:/Users/EUPOSL~1/AppData/Local/Temp/RoPEUCentralisedBodypdf.pdf).

Na 110. sastanku (Bruxelles, 04-05. travnja 2017. godine)

Tijekom plenarnog sastanka u travnju od relevantnih dokumenata usvojeno je slijedeće:

a) U okviru izlaganja tehničke podskupine usvojeno je Mišljenje o Direktivi o e-privatnosti (file:///C:/Users/EUPOSL~1/AppData/Local/Temp/wp247_enpdf.pdf) koje je sada i javno dostupno na službenoj web stranici WP29

b) U okviru rada podskupine za budućnost privatnosti usvojena je Izjava o prijedlogu za revidiranje Uredbe 45/2001

(file:///C:/Users/EUPOSL~1/AppData/Local/Temp/20170405_Statement_Revision_of_Regulation_45-2001_enpdf-3.pdf).

c) Također usvojene su smjernice kako slijedi:

Smjernice o pravu na prijenos podataka

(file:///C:/Users/EUPOSL~1/AppData/Local/Temp/wp242_rev01_enpdf.pdf)

Smjernice o službenicima za zaštitu osobnih podataka

(file:///C:/Users/EUPOSL~1/AppData/Local/Temp/wp243_rev01_enpdf.pdf)

Smjernice o određivanju vodećeg nadzornog tijela

(file:///C:/Users/EUPOSL~1/AppData/Local/Temp/wp244_rev01_enpdf.pdf)

Na 111. sastanku (Bruxelles, 07-08. lipnja 2017. godine)

Radna skupina članaka 29. (WP29) na plenarnom sastanku u lipnju ispitivala je određene ključne stvari u vezi s primjenom Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR) i zaštite privatnosti i usvojenim dokumentima o drugim pitanjima.

Svaka podskupina Radne skupine 29 iznijela je stanje svojih radova vezanih uz GDPR i Akcijski plan 2017 (privola, profiliranje, transparentnost, obavijest o kršenju podataka i prijenos podataka) s ciljem usvajanja smjernica do prosinca 2017. godine.

Tijekom plenarnog sastanka od relevantnih dokumenata, između ostalog, usvojeno je sljedeće:

a) WP29 usvojilo je pismo upućeno Europskom tijelu za vrijednosne papire i tržišta (ESMA). Ovo pismo daje smjernice i preporuke ESMA-i i europskim nacionalnim financijskim nadzornim tijelima o načinu međunarodnih prijenosa osobnih podataka iz članka 46. GDPR-a, nadzornim tijelima trećih zemalja u zemljama koje Europska komisija nije priznala kao one koje pružaju adekvatnu razinu zaštite podataka. file:///C:/Users/mperan/Downloads/20170614_LetteroftheChairoftheART29WP_ESM_Apdf.pdf

b) Usvojeno je Mišljenje o nadzoru zaposlenika. Ovo mišljenje služi kao unaprjeđena verzija Mišljenja 08/2001 s ciljem razmatranja drugih vrsta nadzornih rješenja. Zbog sve većeg broja novih tehnologija koji omogućuju sustavniju obradu osobnih podataka zaposlenika na poslu, stvarajući značajne nove izazove za privatnost i zaštitu podataka.

[file:///C:/Users/mperan/Downloads/Opinion22017ondataprocessingatwork-wp249%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/mperan/Downloads/Opinion22017ondataprocessingatwork-wp249%20(1).pdf)

Na 112. sastanku (Bruxelles, 03-04. listopada 2017. godine)

Radna skupina članka 29. na plenarnom sastanku u listopadu, razmatrala je određena kritična pitanja vezana za provedbu Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR) i zaštiti privatnosti. Usvojila je nekoliko ključnih dokumenata kao što su smjernice o procjeni utjecaja na zaštitu podataka (DPIA), obavijesti o kršenju podataka i profiliranje.

Tijekom plenarnog sastanka od relevantnih dokumenata usvojeno je sljedeće:

a) Usvojen je **Smjernice o procjeni učinka na zaštitu osobnih podataka**, nakon što je završio postupak javnog savjetovanja.

[file:///C:/Users/mperan/Downloads/20171013_wp248_rev01_enpdf%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/mperan/Downloads/20171013_wp248_rev01_enpdf%20(1).pdf)

b) Usvojene su **Smjernice o profiliranju i obavijesti o povredi osobnih podataka** koji će kroz 6 tjedana biti podvrgnut javnom savjetovanju.

[file:///C:/Users/mperan/Downloads/wp251rev01_enpdf%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/mperan/Downloads/wp251rev01_enpdf%20(2).pdf)

c) Usvojen je **obrazac o povredi osobnih podataka**, u čijem je nastanku sudjelovala RH u obliku odgovaranja na upitnik, a na idućoj plenarnoj sjednici će se odlučiti na koji način će se isti koristiti.

Na 113. sastanku (Bruxelles, 28-29. studenog 2017. godine):

Na plenarnom sastanku održanom 28. i 29. studenog Radna skupina 29 iznijela je nekoliko ključnih pitanja vezanih za provedbu Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR) i zaštiti

privatnosti i usvojila više od deset ključnih dokumenata, kao što su Izvješće o štitu privatnosti, smjernice o pristanku i transparentnosti, kao i adekvatnosti i obvezujuće korporativne pravilnike (BCR) za kontrolore i obrađivače.

Tijekom plenarnog sastanka u studenom od relevantnih dokumenata usvojeno je sljedeće:

- a) WP29 usvojio je **Smjernice o privoli i transparentnosti**, kao i ažuriranu verziju Smjernica o BCR-u za voditelje i izvršitelje obrade. file:///C:/Users/mperan/Downloads/wp259_enpdf.pdf
- b) WP29 usvojio je **Mišljenje o ključnim odredbama Direktive o provedbi zakona**, kao što su rokovi za pohranu i pregled, obradu posebnih kategorija osobnih podataka, automatsko odlučivanje i profiliranje, prava ispitanika i ovlasti tijela za zaštitu podataka file:///C:/Users/mperan/Downloads/20171207_wp258_enpdf.pdf
- c) Isto tako, WP29 radio je na **organizaciji i strukturi Europskog odbora za zaštitu podataka (EDPB)** kako bi bio spreman za svibanj 2018. te je usvojio nacrt Memoranduma o razumijevanju (MOU) između EDPB-a i Europskog nadzornika za zaštitu podataka (EDPS) vezano za funkcioniranje Tajništva EDPB-a koje će pružiti EDPS.

Podskupine uspostavljene u okviru Radne skupine iz članka 29.

Osim neposrednog sudjelovanja predstavnika Agencije na sjednicama Radne skupine iz čl. 29., Agencija je aktivno sudjelovala i u drugim oblicima suradnje, kao što su razmjena informacija, ispunjavanje upitnika, davanje komentara na kreiranje vodiča/smjernica dostavljenih od strane tajništva Radne skupine iz članka 29. i drugih nacionalnih tijela država članica. Također, Agencija je u skladu s postupovnim pravilima Radne skupine iz članka 29. i u 2017. godini nastavila sudjelovati u radu i u donošenju odluka, bilo glasovanjem na samim sjednicama, bilo glasovanjem elektroničkim putem (tzv. pisanom procedurom) o usvajanju relevantnih dokumenata te je sudjelovala u radu ukupno šest podskupina koje djeluju u okviru navedene Radne skupine:

Podskupina za međunarodno iznošenje podataka (*International transfer subgroup – ITS*)

Na sastancima se raspravljalo o pojedinim pitanjima Štita privatnosti sukladno smjernicama plenuma Radne skupine iz čl. 29., a sve u vezi revizije sustava Štita privatnosti i o stadiju priprema za istu.

Vezano za usklađivanje postojećih obvezujućih korporativnih pravila s Općom uredbom dogovoreno je da će se provesti daljnja analiza stanja kako bi se omogućilo daljnje korištenje odobrenih pravila i istodobno poštivanje odredaba Opće uredbe. Na sastancima također se raspravljalo o certificiranju i kodeksima ponašanja kao pravne osnove za iznošenje podataka u treće zemlje, s time da nisu doneseni posebni zaključci po tom već je samo utvrđena potreba daljnje analize.

Isto tako, raspravljalo se i o instrumentima za iznošenje osobnih podataka, pojedinim iznošenjima uključujući nova pravila Microsofta u kojima su ugrađene ugovorne klauzule te o pojedinim otvorenim pitanjima iz Opće uredbe o zaštiti podataka.

Podskupina za suradnju (*Cooperation subgroup*)

Glavna tema rasprave na ovoj podskupini su bile smjernice o izricanju upravnih novčanih kazni. U raspravi je istaknuto kako postoji potreba da svaka država članica primjereno novčano kazni svako kršenje Uredbe osim ako bi izricanje kazne bilo nerazmjerno u odnosu na povredu, međutim samo bi u iznimnim slučajevima bilo moguće odustati od izricanja novčanih upravnih kazni.

Na sastanku se također raspravljalo i o sustavu pomoću kojega će tijela za nadzor obrade osobnih podataka razmjenjivati relevantne informacije o predmetima uključujući i dogovaranje u okviru *one-stop shop-a* to jest usuglašavanje sadržaja odluka vodećih nadzornih tijela s tzv. predmetnim nadzornim tijelima. Prijedlog EDPS-a je da se to izvrši putem IMI sustava, koji je u konačnici i prihvaćen te će IT sustav biti spreman za testiranje u travnju 2018.

Također na sastanku se raspravljalo i o suradnji s tijelima izvan EU-a, o stanju pripreme po državama članicama (*tour de table*), o hitnim mjerama iz čl. 66. i o drugim relevantnim temama,

Podskupina za granice, putovanja i provedbu zakona (*Border, Travel and Law Enforcement subgroup*)

Predstavnik Agencije sudjelovao je na sastancima podskupine Borders, Travel & Law Enforcement (BTLE), radnog tijela u sklopu Radne skupine iz čl. 29. Direktive 95/46/EZ. Teme rasprava na predmetnim sastancima vezani su uz prijenos osobnih podataka u SAD na temelju odluke o primjerenosti - „Štit privatnosti“, prekogranični pristup podacima vezan uz slučaj pred Vrhovnim sudom SAD-a (*Microsoft Warrant Case*), Direktivu (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP, budućnosti modela nadzora velikih IT sustava i o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS).

Podskupina za ključne odredbe (*Key Provisions Subgroup*)

Predstavnici Agencije su 2017. godini aktivno sudjelovali u radu podskupine za ključne odredbe (*Key Provisions subgroup*), na način da su sudjelovali na predviđenim sastancima, kao i davanjem svojih komentara i mišljenja u odnosu na predviđenu izradu smjernica vezano uz tumačenje pojedinih odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka. U tijeku 2017. godine predmetna podskupina je dobila mandat za izradu sljedećih smjernica:

Smjernice o automatiziranom individualnom odlučivanju i profiliranju u svrhu Uredbe 2016/679 - Smjernice za određivanje kriterija i uvjeta za odluke temeljene na profiliranju. Navedena smjernica predstavlja pregled problema, uključujući: napredak u tehnologiji i povećanje upotrebe profiliranja, potencijalne koristi, implikacije privatnosti i potencijalni rizici, kako profiliranje utječe na opće uvjete prava ispitanika, uključujući rizik od nepravredne diskriminacije itd.

Smjernice o privoli/pristanku prema Uredbi 2016/679 - Smjernice koje se usredotočuju na praktične aspekte za dobivanje valjanog pristanka (npr. teret dokaza,

povlačenje privole, veze s pružanjem usluga, pristanak djece). Predmetna smjernica se odnosi na ključne razlike između GDPR i Direktive 95/46/EC, analizu praktičnih aspekata za dobivanje i povlačenje privole, uključuju način na koji bi voditelj obrade trebao dokazati da je pojedinac pristao na obradu te daje praktične primjere koji pomažu razlikovati slučajeve u kojima je suglasnost/pristanak odgovarajuća pravna osnova.

Smjernice o transparentnosti prema Uredbi 2016/679 - Ove smjernice pružaju praktičnu i interpretativnu pomoć vezano uz novu obvezu transparentnosti u vezi s obradom osobnih podataka u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka ("GDPR").

Tehnička podskupina (*Technical subgroup*)

Tijekom 2017. godine Agencija je sudjelovala u radu Tehničke podskupine Radne skupine čl.29 vezano uz izradu nekoliko smjernica vezanih uz zaštitu osobnih podataka pojedinaca u IT okruženju, transferu podataka, nadzoru zaposlenika, procjeni rizika ugroženosti osobnih podataka i izvještavanje nadležnog tijela o sigurnosnom incident (Data portability, Employee monitoring, Data Protection Impact Assessment (DPIA), e-Privacy, Data Breach Notification). Kreirane smjernice odnosne su na tumačenje pojedinih članaka Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR 2016/679). Članovi podskupine su tijekom održanih sastanaka iznosili svoja mišljenja i usuglašavali stavove nacionalnih tijela za zaštitu osobnih podataka prema pojedinom otvorenom pitanju.

Tehnička podskupina je raspravljala i o trenutačno aktualnim temama i poduzetim koracima kao što je istraga usmjerena na Facebook od strane NL, GER, FR, BEL, ES i provjera Microsoftove politike privatnosti (Microsoft Privacy Policy).

Sustav inteligentne transportne suradnje (Cooperative Intelligent Transport System, C-ICT) koji se bavi pametnim autima i prikupljanjem podataka o vožnji i prometu radi povećanja sigurnosti svih sudionika u prometu također je dostavljen podskupini na mišljenje glede sukladnosti sa zaštitom privatnosti pojedinca.

Na predloženi nacrt Regulative o uporabi dronova na području EU-a dostavljen na mišljenje, tehnička podskupina je sastavila pismo u kojem traži od Europske Agencije za Zrakoplovnu Sigurnost (EASA) da detaljnije obrazlože pojedine članke, mehanizme registracije i nadzora dronova te ostvarivanje prava pojedinca na privatnost. U trenutku pisanja ovog izvješća nema potvrđene informacije da li su primjedbe tehničke podskupine primijenjene niti kada će Regulativa biti usvojena.

Podskupina za budućnost privatnosti (*Future of Privacy subgroup*)

Na sastanku Podskupine za budućnost privatnosti (*Future of Privacy*) koja koordinira rad drugih podskupina, raspravljalo se o pripremama i dokumentima potrebnima za valjano tumačenje Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka te se analiziralo i odlučivalo o odredbama o kojima druge podskupine nisu mogle postići dogovor te se također raspravljalo o pripremama za prispitivanje Štita privatnosti (*Privacy Shield*).

Na ovoj podskupini finaliziran je sadržaj smjernica o službeniku za zaštitu podataka, o prenosivosti podataka i o vodećem nadzornom tijelu

Na sastancima se također raspravljalo i o Uredbi Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ. Posebna pažnja je posvećena odredbama čl. 42. navedenog Prijedloga Uredbe jer daje posebne ovlasti Europskom odboru za zaštitu podataka i u nekom opsegu ograničava sadašnje ovlasti Europskog nadzornika za zaštitu podataka (EDPS).

Tema rasprave na ovoj podskupini su bile smjernice o izricanju upravnih novčanih kazni. U raspravi je istaknuto kako postoji potreba da svaka država članica primjereno novčano kazni svako kršenje Uredbe osim ako bi izricanje kazne bilo nerazmjerno u odnosu na povredu, međutim samo bi u iznimnim slučajevima bilo moguće odustati od izricanja novčanih upravnih kazni.

Podskupina za financijska pitanja (*Financial Matters Subgroup*)

Predstavnici Agencije također u 2017. godini sudjelovali u radu podskupine za financijska pitanja (*Financial Matters subgroup*). Zadaće ove podskupine su fokusirane na ključna pitanja obrade osobnih podataka u raznim stvarima financijske naravi, osobito daljnji razvoj u obradi podataka te njegov utjecaj i posljedice. U radu predmetne podskupine za 2017. godinu je potrebno istaknuti pored predstavljanja načina rada i uobičajenih postupanja u pojedinim situacijama pojedinih država članica (primjerice, odobrenih kodeksa ponašanja, davanja mišljenja u odnosu na implementaciju pojedini Direktiva koje u usko povezane sa financijskim sektorom i sl.) i razne druge aktivnosti.

Nadalje, svakako je potrebno istaknuti aktivnosti predmetne podskupine vezane za peticiju upućenu Europskom parlamentu o utjecajima FATCA-e na ljudska prava i zaštitu osobnih podataka, posebno u vezi sa "slučajnim Amerikancima" ili dvostrukim europsko/američkih državljana; suradnju sa podskupinom za međunarodnu suradnju (International Transfers subgroup) i predstavnicima ESMA-e i IOSCO-a vezano za nacrt administrativnog uređenja za transfere podataka osoba iz nacionalnih (financijskih) nadležnih tijela nadležnim državnim tijelima u treće zemlje (financijske); rad na aktu koji se odnosi na implementaciju Direktivu (EU) 2015/2366 o platnim uslugama na unutarnjem tržištu točnije njezin odnos sa Općom uredbom o zaštiti podataka kao i implementaciju u nacionalna zakonodavstva država članica, te ostalih sličnih aktivnosti.

Podskupina za e-Vladu (*e-Government subgroup*)

Na sastancima predmetne podskupine u 2017. godini najviše se raspravljalo o Kodeksima ponašanja te je bilo potrebno i svrhovito sudjelovati u raspravama i postupcima odobrenja Kodeksa ponašanja kako bi iz prve ruke bili upoznati sa istima, uzimajući u obzir dobivanje novih obaveza iz čl. 40. koje za Agenciju donosi nova Opća Uredba o zaštiti podataka.

Između ostalog, na predmetnim sastancima nastavio se rad na usvajanju Kodeksa ponašanja vezano za upotrebu aplikacija kojima se prikupljaju podaci o zdravlju korisnika (eng. Draft Code of Conduct on privacy for mobile health application) koji je sastavljen od strane podskupine za eZdravlje (mHealth subgroup) a koji je namijenjen pružanju doprinosa zaštiti osobnih podataka. Budući da i dalje ima dosta nejasnoća vezano za nacrt dokumenta na sastanku se revidiralo pismo koje će se dostaviti g Grauxu kao predstavniku podskupine za e-Zdravlje kako bi dostavio relevantne podatke.

Također, na sastancima se raspravljalo o Kodeksu ponašanja vezano za zaštitu podataka izrađenog od strane GEANT-a (eng. GEANT Data Protection Code of Conduct) koji je Radnoj skupini iz čl 29 dostavio novi tekst izrađen u skladu sa Općom uredbom o zaštiti podataka (GDPR).

Odobrenje predmetnih dokumenata očekuje se u 2018. godini.

4.1.2. EUROPOL (Europski policijski ured)

Suradnja s Europskim policijskim uredom podrazumijeva sudjelovanje na sjednicama Zajedničkog nadzornog tijela Europol-a – JSB (*The Joint Supervisory Body of European Police Office* – dalje u tekstu: JSB). Tijekom zadnjeg kvartala 2013. godine, sukladno čl. 4 Akta Vijeća 29/2009 Zajedničkog nadzornog tijela EUROPOL-a, imenovani su predstavnici Agencije kao članovi nacionalne delegacije, koji će sudjelovati u radu Zajedničkog nadzornog tijela EUROPOL-a.

Putem imenovanih predstavnika, Agencija je kao nacionalno tijelo za zaštitu osobnih podataka, nastavila suradnju s Europol-om i u 2017. godini, i to sudjelovanjem na plenarnoj sjednici, koje se održavaju u Bruxellesu. Dana 19. travnja 2018. godine održana je zadnja sjednica zajedničkog nadzornog tijela za Europol u ovoj formaciji na kojoj je sudjelovala predstavnik Agencije. U sklopu navedene sjednice održan je i sastanak zajedničkog nadzornog tijela za carinu i koordinacijske grupe za nadzor carinskog informacijskog sustava.

Sa zadnjom sjednicom Zajedničkog nadzornog tijela Europol-a isto je prestalo postojati u tom obliku te je оформljeno novo tijelo pri Europskom nadzorniku za zaštitu podataka pod nazivom Odbor za suradnju Europol-a.

Prva sjednica odbora za suradnju Europol-a (eng. *Europol Coordination Board*) koja je bila dana 14. lipnja 2017. godine a obuhvatila je između ostaloga teme: usvajanje pravila postupanja, izbor predsjedavajućeg i dopredsjedavajućeg ECB-a te relevantna organizacijska pitanja.

4.1.3. Radna skupina vijeća Europske unije za razmjenu informacija i zaštitu osobnih podataka (DAPIX)

Od 2014. godine Agencija aktivno sudjeluje na sastancima Radne skupine Vijeća Europske unije za razmjenu informacija i zaštitu osobnih podataka. Tako je u 2017. godini na ukupno četiri sastanka Radne skupine DAPIX predstavnik Agencije sudjelovao je na traženje Stalnog predstavništva Republike Hrvatske pri EU.

Tema svakog sastanka odnosi se na usvajanje modernizacije Konvencije 108 i Objašnjavajućeg izvješća i relevantnih dokumenata odnosnih na područje zaštite osobnih podataka.

Svi sastanci bili su ponajprije održani zbog izvještavanja delegacija o pregovorima sa Ruskom federacijom o modernizaciji Konvencije Vijeća Europe. Ono što RF smatra spornim su tri pitanja koja se odnose na nacionalnu sigurnost, međunarodne prijenose osobnih podataka te pitanje glasovanja pri Odboru Konvencije. Prije nego li se na Odboru ministara iznese da se nije uspjelo naći kompromisno rješenje te da je potrebno krenuti u izradu novog instrumenta

predstavници EK će se na zahtjev RF naći na neformalnom sastanku kako bi još zadnji put vidjeli može li se ishoditi dogovor. Rezultati će se znati tijekom 2018. godine.

4.1.4. Radna skupina za telekomunikacije i informacijsko društvo vijeća Europske unije za promet, telekomunikacije i energetiku

Predstavnik Agencije je u 2017. godini je aktivno uključen u rad i donošenje Prijedloga Uredbe o poštovanju privatnog života i zaštiti osobnih podataka u elektroničkim komunikacijama te stavljanju izvan snage Direktive 2002/58/EZ, TZV. Uredba o privatnosti i elektroničkim komunikacijama.

S tim u vezi, predstavnik Agencije aktivno sudjeluje na sastancima navedene Radne skupine koje se održavaju u Bruxellesu na kojima daje konstruktivne prijedloge na sam prijedlog teksta te sudjeluje u raspravama.

U radu Radne skupine za telekomunikacije i informacijsko društvo u Vijeću Europske unije za promet, telekomunikacije i energetiku, predstavnik Agencije je sudjelovao na sastancima vezanim uz Prijedlog Uredbe o poštovanju privatnog života i zaštiti osobnih podataka u elektroničkim komunikacijama te stavljanju izvan snage Direktive 2002/58/EZ (Uredba o privatnosti i elektroničkim komunikacijama). Raspravne točke sastanaka, sukladno dnevnom redu koje je pripremilo predsjedništvo, odnose se na izradu predmetnog Prijedloga uredbe.

4.1.5. Stručna radna skupina Europske komisije za provedbu opće uredbe (EU) 2016/679

Predstavnici Agencije su aktivno sudjelovali u radu Stručne Radne skupine Europske komisije za provedbu Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka, koji se održavaju u Bruxellesu na kojima predstavnici nacionalnih nadzornih tijela za zaštitu osobnih podataka iznose na koji način su uskladile pojedina područja sa ovom Uredbom kako bi se osiguralo da se ista jednoobrazno primjenjuje nakon datuma njene pune primjene.

Teme sastanaka kao i rasprave odvijale su se po točkama dnevnog reda, konkretno delegacije su iznosile stanje stvari u nacionalnim tijelima za zaštitu osobnih podataka i promjenama u njihovoj organizaciji u smislu povećanja broja zaposlenih i povećanja proračuna, a vezano uz promjene koje donosi GDPR, rasprava o primjeni nacionalnog prava primjenjivo u prekograničnoj obradi osobnih podataka, pitanja delegacija vezano uz raspravu o pojmu pravne osobe prema GDPR-u, rasprava vezana uz čl. 6. i zakonitost obrade i zakonskim mjerama o ograničenjima na temelju čl. 23. te se razgovaralo o mogućnosti da se proslijedi nacionalnim Vladama pismo WP29 upućeno Europskoj komisiji kojim se skreće pozornost na potrebe osiguranja sredstava nacionalnim tijelima u provođenju nadzora nad zaštitom osobnih podataka sukladno GDPR-u.

4.1.6. Sudjelovanje u Schengenskoj evaluaciji vezano uz zaštitu osobnih podataka

Predstavnici Agencije su u 2017. godini sudjelovali u ukupno tri nadzora implementacije Schengen Acquis-a vezanog uz zaštitu osobnih podataka u zemljama članicama zajedno sa stručnjacima iz ovog područja iz drugih zemalja, predstavnicima Europske komisije

i Europskog nadzornika za zaštitu podataka. Predstavnici su preuzeli ulogu voditelja evaluacijskog tima (eng. Leading Expert). Između ostalog fokus evaluacije je na prikupljanje, obradu i zaštitu osobnih podataka kroz vizni informacijski sustav i Schengenski informacijski sustav.

U terminu od **6. do 10. veljače 2017.** predstavnik Agencije je sudjelovao u nadzoru implementacije Schengen Acquis-a vezanog uz zaštitu osobnih podataka koji je proveden u Danskoj u institucijama; Agenciji za zaštitu osobnih podataka, Ministarstvu Vanjskih poslova, Policiji, Ministarstvu Imigracija i Integracija i Danskoj Imigracijskoj Službi (DIS). Nadzorni tim je bio sastavljen od 2 predstavnika europske komisije, 1 promatrača EDPS-a i 6 eksperata iz zemalja članica (AU, HR, GRE, IT, RO, LT). Nadzor je uspješno proveden prema prethodno planiranoj agendi te je o tome sastavljen nacrt izvješća. Nakon što je izvješće postalo službeno Leading Expert je zajedno s ekspertom Europske komisije obrazložio izvješće pred Schengenskim odborom u Bruxeless-u.

U terminu od **15. do 19. svibnja 2017.** predstavnik Agencije sudjelovao je u Schengenskoj evaluaciji Švedske u području zaštite podataka 2017. u ulozi i obavljanju zadaća vodećeg stručnjaka iz država članica. Evaluacijske aktivnosti terenskog evaluacijskog tima provodile su se prema programu i planu evaluacije te su među inim aktivnostima izvršeni evaluacijski posjeti/uvidi u Glavnom policijskom sjedištu, švedskom nadzornom tijelu za zaštitu podataka, lokalnoj policijskoj jedinici i Švedskoj agenciji za migracije radi uvida i provjere te prosudbe stanja glede relevantnih aspekata zaštite osobnih podataka (zakonodavni, organizacijski, operativni, sigurnosni, informativni i dr.) kao i prava ispitanika u odnosu na SIS i VIS te svakako i nadležnosti/ovlasti i postupanja švedskog DPA u odnosu na provjeru te provedbu zaštite osobnih podataka kao i informiranje i osvješćivanje građana.

U terminu od **20. do 24. ožujka 2017.** predstavnik Agencije sudjelovao je u nadzoru implementacije Schengen Acquis-a vezanog uz zaštitu osobnih podataka koji je proveden u Islandu u institucijama; Agenciji za zaštitu osobnih podataka, Ministarstvu Vanjskih poslova, Policiji i Upravi za Imigracijske poslove. Nadzorni tim je bio sastavljen od 2 predstavnika europske komisije i 6 eksperata iz zemalja članica (BG, HR, GRE, RO, LT, PL). Nadzor je uspješno proveden prema prethodno planiranoj agendi te je o tome sastavljen nacrt izvješća.

4.1.7. Sudjelovanje u TAIEX-u (Tehnička pomoć i razmjena informacija)

Program za tehničku pomoć i razmjenu informacija (TAIEX) instrument je za izgradnju institucija EU-a namijenjen kratkoročnoj pomoći partnerskim zemljama, koji pruža stručnu pomoć vezanu uz prenošenje zakona EU-a u njihovo nacionalno pravo te njihovu naknadnu primjenu i provođenje.

Predstavnik Agencije je u 2017. godini sudjelovao u TAIEX Stručnoj posjeti (TAIEX Expert Mission) na temu usklađivanja Zakona o zaštiti osobnih podataka Bosne i Hercegovine sa EU zakonodavstvom. Aktivnost se odvijala u Sarajevu u periodu od 09-13. listopada 2017. godine gdje je predstavnik Agencije sudjelovao u svojstvu predavača zajedno sa kolegom iz njemačkog tijela za zaštitu osobnih podataka.

4.1.8. Sudjelovanje na sastanku tijela za zaštitu podataka središnje i istočne Europe

Na redovnom godišnjem sastanku tijela za zaštitu podataka dvodnevna rasprava bila je podijeljena na četiri teme: obrada osobnih podataka od strane kaznenopravnih institucija, uspješne kampanje za dizanje svijesti, zaštita osobnih podataka i internet te praksa u otkrivanju sudskih odluka. Na sastanku se raspravljalo i o mogućnosti donošenja internih pravila te o daljnjim oblicima suradnje.

Rasprava je korištena za dijeljenje stajališta o praksama u nadzornim tijelima država istočne Europe, posebno između država članica Europske unije i drugih, a posebno su istaknuti pojedini aspekti koji se mijenjaju s Općom uredbom o zaštiti podataka.

Hrvatski predstavnik imao je prezentaciju o osvještavanju djece i mladih o potrebi zaštite podataka te je predstavljen isječak edukativnog filma namijenjen upravo toj populaciji.

5. Međunarodna konferencija za nacionalna tijela za zaštitu osobnih podataka

U periodu od 25-25. travnja 2017. godine se na Cipru održala Međunarodna Konferencija za nacionalna tijela za zaštitu osobnih podataka, poznatija i pod nazivom Proljetna konferencija.

Na istoj je predstavnic Agencije za zaštitu osobnih podataka održala i prezentaciju o aktivnostima Agencije vezano za podizanje svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka.

Konferencija je simbolično nazvana „Novi Horizonti“ i pod tom temom raspravljene teme koje obuhvaćaju podizanja svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka, transparentnost u Cloud-u, pristup podacima od strane tijela za provedbu zakona i genomska istraživanja. Program konferencije je stoga osmišljen u svjetlu tih izazova.

Na početku se prisutnima obratila predsjednica Radne skupine iz čl. 29 koja je navela dosadašnje rezultate rada WP29 vezano za Opću Uredbu, Direktivu o e-Privatnosti i Uredbu 2001/45 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka. U svom izlaganju je, između ostalog, navela da je GDPR pokazatelj mogućeg balansa između Big Data i prava građana. Također je istaknula kako su vodiči najbolji način rada WP29, te je s tim u vezi pozvala sve predstavnike nacionalnih tijela za zaštitu osobnih podataka na zajednički rad na istima.

Između ostalog, na predmetnoj Konferenciji jednoglasno je usvojena **Rezolucija o modernizaciji Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka**, koju zajedno sa neslužbenim prijevodom prilažem uz bilješku.

4.2. SURADNJA S VIJEĆEM EUROPE

4.2.1. Savjetodavni odbor Konvencije 108 – plenarne sjednice

Tijekom 2017. godine predstavnik Agencije je sudjelovao na 34. i 35. plenarnoj sjednici Savjetodavnog odbora iz Konvencije 108 (T-PD).

Na predmetnim sjednicama se raspravljalo o modernizaciji Konvencije 108 gdje je Savjetodavni odbor pozvao na hitno dovršenje rada Odbora ministara na spomenutu temu, s

posebnim naglaskom na to da predmetni dokument mora biti donesen prije svibnja 2018. godine.

Od relevantnih dokumenata iz zaštite osobnih podataka, na obje sjednice se raspravljalo o Nacrtu preporuka o zaštiti podataka o zdravlju te je usuglašeno da će revidirana verzija prijedloga preporuka biti dostavljena predstavnicima tijela za zaštitu osobnih podataka putem e-pošte za pisane komentare s ciljem njegovog završetka i dostavom nadležnim povjerenstvima Vijeća Europe na komentare. Na temelju tih komentara, konačna verzija nacrta preporuke bit će dostavljena Odboru na usvajanje na sljedećem plenarnom sastanku.

Zajednički je razmotren i Nacrt vodiča o korištenju osobnih podataka u policijskom sektoru i nakon temeljitih rasprava dogovoreno je da će otvorena pitanja, uključujući opseg nacrta vodiča, biti finalizirana nakon dostave na pisane komentare s ciljem usvajanje vodiča pisanim postupkom.

Također, predstavljeni su i odobreni zahtjevi za statusom promatrača Novom Zelandu, Čileu, Države Izrael i Republike Gane.

4.3. EUROPSKI NADZORNIK ZA ZAŠTITU PODATAKA

Agencija je u 2017. godini nastavila već započetu suradnju s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u okviru djelokruga zaštite osobnih podataka, na način da je redovito pratila i uvažavala praksu ove institucije u postupanjima te je istu koristila kao smjernice u poduzimanju najvažnijih aktivnosti iz svoje nadležnosti. Uloga Europskog nadzornika u radu navedenih skupina je da provjerava obradu osobnih podataka u centralnoj bazi i njihov prijenos u ostale države članice, a uloga nacionalnih tijela za zaštitu osobnih podataka u državama članicama je nadzor nad obradom podataka od strane nacionalnih tijela i prijenos tih podataka do centralne baze. U 2017. godini predstavnik Agencije sudjelovao je na dva sastanka navedenih radnih skupina, koji su se održali u terminu od 13-14. lipnja te 14-16. studenog, odnosno na sljedeća područja:

- a) **Schengenski informacijski sustav II – SIS II** (*Supervision Coordination Subgroup SIS, SCG SIS*) - SIS II je informacijski sustav koji omogućava mjerodavnim tijelima država članica koje su u Schengenskom prostoru pristup informacijama o određenim osobama i predmetima.

Deveta sjednica SIS II SCG-a obuhvatila je između ostaloga teme: - uvod u inicijalnu sjednicu, - usvajanje programa rada, - usvajanje bilješke sa osme sjednice SIS II SCG-a od 22.12.2016. godine, - imenovanje novih članova/predstavnika DPA, - novi prijedlog SIS II, - konzultiranje SIS II za administrativne svrhe, - proračuni nacionalnih nadzornih tijela (DPA), - SCHEVAL preporuke, - zapisi (logovi) na nacionalnoj razini, - ostale teme (dopune SIS II SCG web stranica, unificirani sustav revizije Europol, članstvo Republike Hrvatske, revizija Uredbe 45/2001 glede koordiniranih revizija), - rasprava sa predstavnicima Europske Komisije (DG HOME) i službenikom za zaštitu osobnih podataka (DPO) eu-LISA-e o novinama, - organizacijska pitanja (naredne aktivnosti)

Deseta sjednica SIS II SCG-a obuhvatila je između ostaloga teme: - usvajanje programa rada, - usvajanje bilješke sa devete sjednice SIS II SCG-a od 13.06.2017.

godine, - imenovanje novih članova/predstavnik DPA, - izbori predsjedavajućeg i dopredsjedavajućeg SCG-a, - sustavi logova na nacionalnoj razini, - pregled pristupa u SIS II, - nacionalni kriteriji za upozorenja iz članka 24., - rasprava sa predstavnicima Europske Komisije (DG HOME) i eu-LISA-e o novinama, - organizacijska pitanja (proračun, SIS II SCG web stranica).

- b) **Eurodac** (*Supervision Coordination Subgroup Eurodac, SCG Eurodac*) - Eurodac je sustav za usporedbu otisaka prstiju podnositelja azila i ilegalnih imigranata koji se nalaze unutar EU-a. Cilj ovog sustava je zemljama EU-a olakšati utvrđivanje nadležnosti za provjeru zahtjeva za azil pomoću provjere mjesta registracije tražitelja azila. Također, tijekom kaznenog progona, pod strogim uvjetima omogućava se pristup Eurodac-u za potrebe istrage, otkrivanja ili sprečavanja terorizma ili drugih teških kaznenih djela.

Dvadeset i šesta sjednica EURODAC SCG-a obuhvatila je između ostaloga teme: - usvajanje programa rada, - usvajanje bilješke sa prethodne sjednice EURODAC SCG-a od prosinca 2016. godine, - izlaganje i rasprava sa Komisijom o prinačenju iz 2016 Eurodac uredbe, - rasprava o stavu prema zahtjevima za pristup informacijama, - budući rad/aktivnosti EURODAC SCG-a, - ažuriranje i novine glede nacionalnih novosti u razvoju i unaprjeđenju od interesa za SCG, - izbor dopredsjedavajućeg SCG-a, - organizacijska pitanja (web stranica EURODAC SCG-a, naredne aktivnosti).

Dvadeset i sedma sjednica EURODAC SCG-a obuhvatila je između ostaloga teme: - usvajanje programa rada, - usvajanje bilješke sa prethodne sjednice EURODAC SCG-a od lipnja 2017. godine, - rasprava sa Komisijom i eu-LISA predstavnicima o novinama, - predstavljanje (od strane sekretarijata SCG-a) upitnika o pravima ispitanika, - predstavljanje pregleda odnosnog na brisanje podataka u EURODAC-u i rasprava, - rasprava o specijalnim pretragama, - rasprava (prema predlošku sekretarijata SCG-a) o stavu prema zahtjevima za pristup informacijama, - ažuriranje i novine glede nacionalnih novosti u razvoju i unaprjeđenju od interesa za SCG, - organizacijska pitanja (EURODAC SCG web stranica).

- c) **Vizni informacijski sustav** (*Supervision Coordination Subgroup Eurodac VIS, SCG VIS*) - Vizni informacijski sustav je informacijski sustav za razmjenu viznih podataka između država članica.

Deseta sjednica VIS SCG-a obuhvatila je između ostaloga teme: - usvajanje programa rada, - usvajanje bilješke sa prethodne sjednice (VIS SCG-a) od prosinca 2016 godine, - rasprava sa Komisijom i eu-LISA predstavnicima o novinama, - studija o propisima o zaštiti podataka primjenjivim na podugovaratelje (nalazi/utvrđenja podgrupe: CH, DE, IT, MT i SE), - izlaganje nacrtu izvješća o implementaciji članka 41. Uredbe o VIS-u, - izlaganje nacrtu izvješća o aktivnostima VIS SCG za 2015-2016, - nota o SCHEVAL preporukama, ažuriranje i novine glede nacionalnih novosti u razvoju i unaprjeđenju od interesa za SCG, - izbor predsjedavajućeg SCG-a, - organizacijska pitanja (web stranica VIS SCG-a, naredne aktivnosti).

Jedanaesta sjednica VIS SCG-a obuhvatila je između ostaloga teme: - usvajanje programa rada, - usvajanje bilješke sa prethodne sjednice (VIS SCG-a) od lipnja 2017. godine, - izbor predsjedavajućeg SCG-a, - rasprava sa Komisijom i eu-LISA predstavnicima o novinama, - rasprava glede treninga o sigurnosti podataka i zaštiti podataka osoblja tijela koja pristupaju VIS-u, - studija o propisima o zaštiti podataka

primjenjivim na podugovaratelje, - izvješće o implementaciji članka 41. Uredbe o VIS-u, - izvješće o aktivnostima VIS SCG za 2015-2016, - ažuriranje i novine glede nacionalnih novosti u razvoju i unaprjeđenju od interesa za SCG, - organizacijska pitanja (VIS SCG web stranica).

4.4. IZNOŠENJE OSOBNIH PODATAKA IZ REPUBLIKE HRVATSKE

Agencija nadzire iznošenje osobnih podataka iz Republike Hrvatske. U skladu s glavom VI. Zakona, zbirke osobnih podataka, odnosno osobni podaci sadržani u zbirkama osobnih podataka smiju se iznositi iz Republike Hrvatske u svrhu daljnje obrade samo ako država ili međunarodna organizacija u koju se osobni podaci iznose ima odgovarajuće uređenu zaštitu osobnih podataka, odnosno osiguranu adekvatnu razinu zaštite.

Kada postoji osnova za sumnju o postojanju odgovarajuće uređene zaštite osobnih podataka, mora se pribaviti mišljenje Agencije. Isto vrijedi i kod iznošenja osobnih podataka u zemlje koje nemaju adekvatnu razinu zaštite, pri čemu se od voditelja zbirke osobnih podataka zahtijeva pružanje dovoljnih jamstava glede zaštite privatnosti i temeljnih prava i sloboda pojedinaca, koja mogu proizlaziti iz ugovornih odredaba koje Agencija mora ocjenjivati.

Agencija je u 2017. godini zaprimila ukupno **73 upita** i izdala isto toliko mišljenja o iznošenju podataka u inozemstvo, za razliku od 2016. godini zaprimila i riješila ukupno **67 upita**.

Prema temi, mišljenja mogu biti:

- a. Mišljenja/suglasnost na upite općenite prirode
- b. Mišljenja/suglasnost na upite o iznošenju osobnih podataka na temelju adekvatnosti
- c. Mišljenja/suglasnost na upite o iznošenju osobnih podataka na temelju standardnih ugovornih klauzula
- d. Mišljenja/suglasnost o iznošenju podataka na temelju obvezujućih korporativnih pravila

Također, prema glavi VI. Zakona, kada postoji osnova za sumnju o postojanju specifičnih rizika odnosnih na zaštitu osobnih podataka, potrebno je pribaviti mišljenje Agencije. Isto vrijedi i kod iznošenja osobnih podataka u zemlje koje nemaju adekvatnu razinu zaštite, pri čemu se od voditelja zbirke osobnih podataka zahtijeva pružanje dovoljnih jamstava glede zaštite privatnosti i temeljnih prava i sloboda pojedinaca, koja mogu proizlaziti iz ugovornih odredaba koje Agencija mora ocjenjivati.

KONTAKTIRAJTE AZOP!

- U slučajevima kada postoji sumnja da je netko zloupotrijebio Vaše osobne podatke!

Ukoliko utvrdimo da je došlo do krađe Vaših osobnih podataka u slučajevima u kojima je netko na Vaše ime sklopio pretplatnički ugovor s teleoperaterom – javite nam!

AZOP je u dosadašnjim postupcima zaustavio postupak naplate potraživanja za nepostojeći dug i zaustavio postupak ovrhe!

Financijska, osiguravajuća i bilo koja druga institucija pa i trgovački lanac ili prodavaonica traži Vas veliki broj osobnih podataka?

- Zatražite informacije o tome koji su podaci nužni da biste koristili njihovu uslugu ili kupili proizvod.

- Pružite samo osnovne podatke koje osobno smatrate da su važni za ostvarenje svoje svrhe.

- U slučaju mogućnost da netko prikuplja previše podataka o Vama!

Agencija će Vam pružiti odgovore i savjete kako u takvim situacijama postupiti i koji su osobni podaci u pojedinim situacijama nužni da bi ostvarili svoju svrhu.

Državno tijelo, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravna osoba koje se dijelom financiraju (izravno ili neizravno) iz sredstava proračuna ili kojima su osnivači, odnosno jedan od osnivača Republika Hrvatska, traže Vas OIB?

Budite OIB Vas traže u banci, plinari, elektrici, prilikom učlanjivanja u udrugu ili izlaska na referendum te prilikom sklapanja ugovora i u sličnim situacijama?

- Postoji širok krug ovlaštenika koji imaju pravo prikupljati OIB, kao što ga imaju pravo prikupljati i gore navedene institucije i tvrtke.

- OIB je osobni podatak (jedinstven, nekazujući, nepromjenljiv i neponovljiv), nije tajan već je povjerljiv.

Iz tog razloga treba biti oprezan kome ga dajemo.

- Savjetujemo da OIB ne dajete prilikom kupnje proizvoda, usluga, primanja usluga za održavanje i prilikom udaranja kartica pogodnosti.

Ako imate bilo kakvu sumnju da Vas OIB traži netko za koga smatrate da nema to pravo!

AZOP će Vam pružiti odgovore i dati savjete kada, kome, zašto i u koju svrhu OIB ne morate dati (ili slobodno dajete).

OpRez

ČUVATI SVOJE OSOBNE PODATKE,
ALI I OSOBNE PODATKE DRUGIH!

OSOBNE PODATKE U VREMENIMA RAZVOJA KOMUNIKACIJSKIH
TEHNOLOGIJA LAKO JE ZLOUPOTRIJEBITI. BUDITE OPREZNI!

Letak "Privatnost- zaštita osobnih podataka građana" izrađen povodom obilježavanja Europskog dana zaštite osobnih podataka 2017., 24.01.2017

5. SURADNJA S DRŽAVNIM TIJELIMA, TIJELIMA JAVNE UPRAVE I PRAVNIM OSOBAMA

U **2017. godini** ukupno je dano **44 mišljenja** na zakonske i podzakonske pravne akte, u odnosu na **2016. godinu**, kada ih je bilo **39**. Navedeno je pokazatelj da su državna tijela svjesna važnosti da se na svakom posebnom pravnom području uredi pitanje zaštite osobnih podataka na kvalitetan i sveobuhvatan način.

Između ostalog, Agencija je sukladno članku 33. Zakona, dala stručno mišljenje na sljedeće iskazane domaće akte:

- Nacrt prijedloga Iskaza o procjeni učinaka propisa za Nacrt prijedloga Obiteljskog zakona
- Prijedlog Europske komisije o Uredbi o zaštiti osobnih podataka u EU tijelima
- Nacrt Odluke o osnivanju Savjeta inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast
- Nacrt Akcijskog plana o nacionalnom informacijskom sustavu za droge u Republici Hrvatskoj za 2017. godinu
- Prijedlog Zaključka Vlade Republike Hrvatske vezano za pregovore između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine
- Javno savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim komunikacijama
- Nacrt prijedloga Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma
- Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o arhivskom gradivu i arhivima
- Nacrt prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu s konačnim prijedlogom Zakona
- Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim komunikacijama s Konačnim prijedlogom Zakona
- Prijedlog okvirnog stajališta na prijedlog Informacijskog alata unutarnjeg tržišta (SMIT)
- Nacrt prijedloga Zakona o reviziji
- Okvirno EU stajalište o Jedinstvenom digitalnom postupku
- Izvješće o vođenim pregovorima za sklapanje Provedbenog protokola između Vlade RH i Vlade Ruske Federacije o provedbi Sporazuma između Ruske Federacije i Europske zajednice o ponovnom prihvatu od 25. svibnja 2006. godine
- Nacrt prijedloga Zakona o arhivskom gradivu i arhivima
- Prijedlog Uredbe o izmjeni Uredbe o Hrvatskom viznom informacijskom sustavu
- Konačni prijedlog zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma
- Odluka o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva RH s pravnom stečevinom EU

- Nacrt prijedloga Zakona o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustava te poslovnih informacija (poslovnih tajni)
- Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi
- Obveza sprječavanja seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja
- Zakon o podacima i informacijama u zdravstvu
- Nacrt Prijedloga zakona o potvrđivanju Sporazuma o partnerstvu o odnosima i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Novog Zelanda, s druge strane, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona
- Nacrt prijedloga Zakona o platnom prometu
- Nacrt Prijedloga zakona o potvrđivanju Okvirnog sporazuma između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Australije, s druge strane, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona
- Nacrt prijedloga zakona o elektroničkom novcu
- Prijedlog stajališta RH - Vijeće EU-a za promet i telekomunikacije, Uredba o e-privatnosti
- Prijedlog stajališta RH na Prijedlog uredbe EP-a i Vijeća o ENISA-i (Agenciji EU-a za kibernetičku sigurnost)
- Prijedlog Uredbe o ECRIS TCN-u
- Prijedlog izmjene Uredbe Vijeća br. 2201/2003 od 27. studenog 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka o bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000
- Prijedlog Uredbe o zaštiti osobnih podataka prilikom korištenja od strane tijela EU i Komunikacija EK o razmjeni i zaštiti osobnih podataka u globaliziranom svijetu – Izrada Prijedloga okvirnih stajališta
- Prijedlog stajališta RH iz područja zaštite osobnih podataka u točki praćenja provedbe zaključaka Europskog vijeća
- Prijedlog okvirnog stajališta RH za Komunikaciju Europske komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te odboru regija „Obrazovanjem i kulturom jačati europski identitet“
- Prijedlog stajališta RH za sastanak Vijeća za vanjske poslove u trgovinskom formatu (FAC-Trade)
- Prijedlog Direktive o isporuci digitalnog sadržaja
- Prijedlog Direktive o prodaji robe u svrhu izrade nacionalnog stajališta
- Prijedlog Uredbe o privatnosti i elektroničkim komunikacijama
- Prijedlog Direktive o određenim aspektima ugovora o isporuci digitalnog sadržaja
- Prijedlog okvirnog stajališta RH o Uredbi o e-Privatnosti Uredbe

- Preporuke za postupanje po zahtjevima za pristup registraturnom ili arhivskom gradivu od posebnog nacionalnog interesa za RH u svezi s procesuiranjem ratnih zločina u BiH
- Izvješće o provedbi revidiranog Schengenskog akcijskog plana za 2016. godinu i prijedlog Zaključka Vlade RH o prihvatanju Izvješća
- Prijedlog Direktive o sprječavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma te o izmjeni Direktive 2009/101/EZ
- Nacrt prijedloga Protokola o razmjeni podataka
- Prijedlog stajališta EK u pregovorima o povlačenju UK iz EU-a

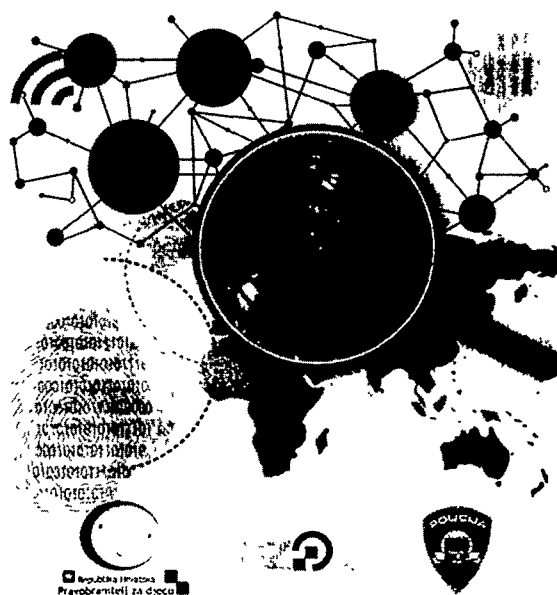
azop

Agencija za zaštitu osobnih podataka
www.azop.hr

Plakat izrađen povodom sudjelovanja Agencije na manifestaciji „Dani hrvatskog turizma“ 2017.

PREVENCIJA I INTERVENCIJA: ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA DJECE

Plakat izrađen povodom održavanja stručno-edukativnog skupa „Prevenција i intervencija zaštita osobnih podataka djece“, 24.01.2017., Hrvatski sabor

6. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐIVANJE ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA

U **2017. godini** Agencija je zaprimila i riješila **156 predmeta** odnosnih na davanje prijedloga i preporuka domaćim i međunarodnim institucijama u svrhu unapređenja zaštite osobnih podataka, za razliku od **2016. godine** kada ih je bilo **118**. Također, valja napomenuti kako je Agencija tijekom izvještajnog razdoblja s navedenim institucijama surađivala i putem drugih načina razmjene iskustava i znanja, konkretno raznim upitnicima, radnim sastancima i slično.

6.1. PREPORUKE DANE U PREDMETIMA VEZANIM ZA ZAŠTITU PRAVA

Sukladno ovlastima iz Zakona o zaštiti osobnih podataka jedna od zadaća ove Agencije je izdavanje preporuka za unapređenje zaštite osobnih podataka (čl. 33. st. 1. podst. 7. Zakona). S tim u vezi Agencija je u ovom izvještajnom razdoblju izdala i izradila 28 preporuka koje su se odnosile na: objavu osobnih podataka na internetu od strane pojedinih udruga građana, skeniranja osobne iskaznice korisnika usluga, prikupljanje osobnih podataka u svrhu izrade „smart“ kartice za putnički prijevoz Hrvatskim željeznicama, prikupljanje i obradu OIB-a u svrhu učlanjenja u knjižnice, postupanje s fotografijama djece prikupljenima u dječjim vrtićima, objavljivanje osobnih podataka policijskih službenika na privatnom Facebook profilu, korištenje filmova na kojima se prikazuju djeca i fotografije s djecom u svrhu promidžbenih aktivnosti (politički marketing), prikupljanje osobnih podataka u vezi upisa u evidenciju vojnih obveznika, dostava preslika osobnih iskaznica i bankovnih kartica društvu za osiguranje u svrhu isplate ugovorenih naknada/premija po policama osiguranja, davanja na korištenje osobnih podataka osiguranih osoba od strane društava za osiguranje pravnim ili fizičkim osobama koje obavljaju servisiranje vozila, dostavu podataka radnicima o obračunu plaća bez poduzimanja mjera zaštite (zatvorene koverta) i dr.

6.1.1. Preporuka za prikupljanje i obradu osobnih podataka putem Upitnika za uvođenje u vojnu evidenciju

Izdana preporuka vezano uz obradu osobnih podataka osoba koje po Zakonu o obrani podliježu uvođenju u vojnu evidenciju, a koje prikuplja i obrađuje Ministarstvo obrane kao voditelj zbirke osobnih podataka u tijeku postupka su zatražena potrebna očitovanja nadležnih tijela koja su sudjelovala u postupku uvođenja u vojnu evidenciju. S aspekta pravnog okvira zaštite osobnih podataka napomenuto je kako je Zakonom o obrani i Pravilnikom o načinu vođenja evidencije vojnih obveznika i izvršavanju vojne obveze utvrđen opseg osobnih podataka koji se prikupljaju i obrađuju u vojnoj evidenciji te se navedeni podaci mogu prikupljati samo u opsegu propisanom citiranim Zakonom i Pravilnikom. Međutim, predmetni upitnik u sebi je sadržavao veći opseg podataka nego je to određeno gore navedenim aktima. U tijeku postupka je utvrđeno da navedenim obrascem ispitanici nisu na jasan i transparentan način upoznati sa svrhom prikupljanja osobnih podataka i zakonskom osnovom za prikupljanje navedenog opsega podataka, odnosno budući da u upitniku nije naveden točan opseg osobnih podataka koji se prikupljaju kao obvezni podaci temeljem Zakona o obrani, niti su navedeni osobni podaci koji se prikupljaju na temelju privole ispitanika (fakultativni) u konkretnom

slučaju navedeno prikupljanje osobnih podataka nije u potpunosti usklađeno s odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka. Stoga je dana uputa da se u navedenom obrascu/upitniku naznačiti koji se osobni podaci prikupljaju kao obvezni sukladno posebnom zakonu te koji se osobni podaci prikupljaju kao fakultativni temeljem privole ispitanika.

U tijeku provođenja aktivnosti prikupljanja i obrade osobnih podataka za uvođenje u vojnu evidenciju, odnosno pozivanja vojnih obveznika na izvršavanje vojne obveze koju provode područni odsjeci za poslove obrane potrebno se je držati postupka koji je propisan člankom 11. Pravilnika o načinu vođenja evidencije vojnih obveznika i izvršavanju vojne obveze, odnosno pojedinačnim i općim pozivom, kao i činjenicom da se je vojni obveznik kojeg nadležni područni odsjek za poslove obrane pozove na izvršavanje vojne obveze obavezan javiti nadležnom tijelu u mjestu i vremenu koji su navedeni u pojedinačnom ili općem pozivu (članak 12. navedenog Pravilnika). Odnosno uputno je da se uvođenje u vojnu evidenciju ne obavlja na druge načine (primjerice ispunjavanje upitnika u srednjim školama i sl.) nego kako je to navedeno i detaljno uređeno predmetnom materijom.

6.1.2. Preporuka za unapređenje zaštite kod prikupljanje i obrada osobnih podataka maloljetnih učenika u obrazovnom sustavu

Agencija kao neovisno nadzorno tijelo u području zaštite osobnih podataka u Republici Hrvatskoj sukladno članku 33. stavku 1. podstavku 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka izdala preporuku za unapređenje zaštite osobnih podataka maloljetnih učenika svih škola na području Republike Hrvatske.

Prije svega je potrebno napomenuti kako Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17) kao poseban zakon, navodi da se odgoj i obrazovanje u školi ostvaruje se na temelju nacionalnog kurikuluma, nastavnih planova i programa i školskog kurikuluma. Školski kurikulum određuje nastavni plan i program izbornih predmeta, izvannastavne i izvanškolske aktivnosti i druge odgojno-obrazovne aktivnosti, programe i projekte prema smjernicama hrvatskog nacionalnog obrazovnog standarda. Školski kurikulum i godišnji plan i program objavljuju se na mrežnim stranicama škole u skladu s propisima vezanim uz zaštitu osobnih podataka.

Uzimajući u obzir poseban zakon (Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi) koji predstavlja pravni temelj za prikupljanje i obradu osobnih podataka učenika, pa tako i aktivnosti i raznih programa koji su navedeni u godišnjem planu i programu rada za određenu školsku godinu, svakako je potrebno napomenuti kako u slučaju obrade osobnih podataka učenika koji prelaze na zakonu utemeljenu svrhu obrade koja je određena propisom, (primjerice: prikupljanje i javna objava fotografija na internetskim stranicama) potrebna izričita privola zakonskih zastupnika/roditelja maloljetnih učenika. Navedena izričita privola može biti dana u uniformiranom obliku za sve aktivnosti, programe, sudjelovanja koji su detaljno predviđeni Godišnjim planom, o kojima su roditelji prethodno informirani sukladno članku 9. Zakona o zaštiti osobnih podataka i Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.

Nadalje, u slučaju da se u tijeku školske godine škole uključuju u razne programe koje nisu isključivo predviđeni školskim kurikulumom, nastavnim planom i programom odnosno roditelji nisu bili obaviješteni niti su za pojedinu aktivnost dali privolu, ovim putem upućujemo

sve škole kao voditelje zbirke osobnih podataka učenika o navedenim aktivnostima sudjelovanjima u programima i sl. da prethodno informiraju roditelje o obradi osobnih podataka u skladu sa člankom 9. Zakona o zaštiti osobnih podataka te da pribave privolu zakonskih zastupnika ako će djeca aktivno sudjelovati u istima te će se tom prilikom prikupljati i obrađivati osobni podaci učenika. Isto tako, važno je napomenuti slučajeve kada su škole u određenim programima samo sudionici te direktno ne prikupljaju i obrađuju osobne podatke učenika, nego iste prikuplja neki drugi voditelj zbirke osobnih podataka na temelju privole zakonskih zastupnika, primjerice možemo navesti sudjelovanje velikog broja škola u programu povodom Dana sigurnijeg interneta točnije kviza za učenike organizatora Centra za nestalu i zlostavljano djecu. U opisanom slučaju je škola kao tijelo koje se uključilo u program svojim sudjelovanjem dužno obavijestiti roditelje o mogućnosti i načinu sudjelovanja u kvizu, o identitetu voditelja zbirke osobnih podataka, o svrsi obrade njihovih osobnih podataka i sl., uzimajući u obzir činjenicu da je škola odlučila sudjelovati u određenom programu koji nudi dodatne aktivnosti koje učenici mogu popuniti uz prisutnost roditelja putem internetskih stranica organizatora određenog programa.

Nadalje, potrebno je napomenuti nekoliko slučajeva gdje se škole i učenici koriste za osobnu promociju pojedinaca, primjerice kada određeni pojedinci dolaze u škole (učionice, dvorišta i sl.) te se pri tome fotografiraju i snimaju sa maloljetnim učenicima u svrhu promidžbe i političkog marketinga. Važno je naglasiti da je Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi je određeno da je u školskim ustanovama zabranjen svaki oblik promidžbe i prodaje proizvoda koji nisu u skladu s ciljevima odgoja i obrazovanja (članak 59. citiranog Zakona).

Zaključno upozoravamo i upućujemo sve škole kao voditelje zbirke osobnih podataka i zaposlenike u odgojno obrazovnim ustanovama da vode brigu da se osobni podaci učenika ne koriste u svrhe osobne promocije i promidžbe određenih osoba te da se sa osobnim podacima učenika postupa u skladu s odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka te Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, kao posebnog zakona. Isto tako, uzimajući u obzir članak 9. Zakona o zaštiti osobnih podataka upozoravamo na dužnost informiranja zakonskih zastupnika o korištenju i obradi osobnih podataka učenika.

6.1.3. Preporuka za obradu osobnih podataka u svrhu izdavanja smart-kartice Hrvatski željeznica

Vezano uz brojne upite građana Agencija je zatražila od tijela javne vlasti očitovanje a vezano uz prikupljanje i obradu osobnih podataka u svrhu izrade pametne kartice. Sukladno čl.33. st. 1. podst. 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka, dana je preporuka za postupanje u svrhu prilagodbe obrasca "Zahtjev za izradu pametne kartice" te unapređenja zaštite osobnih podataka na sljedeći način: u vezi s prikupljanjem i daljnjom obradom osobnih podataka budućih korisnika pametne kartice, ova Agencija je kao nadzorno tijelo konstatirala određene nedostatke i nepravilnosti koje je potrebno uskladiti kako bi prikupljanje i daljnja obrada osobnih podataka bila u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka. Naime, uvidom u navedeni obrazac na Internetu utvrđeno je da je naveden sljedeći opseg podataka kao obavezan: ime i prezime, OIB, adresa, grad/mjesto, poštanski broj, država, datum rođenja, spol. Dakle, razvidno je kako se pored nužnih podataka kao obavezan podatak prikuplja i podatak o spolu koji, kako HŽ navodi u očitovanju, služi za ostvarivanje pogodnosti temeljem skupljenih nagradnih bodova od strane poslovnih partnera, što nije u skladu s pravom ispitanika da da`

pristanak/suglasnost za program lojalnosti, da o obradi osobnih podataka u svrhu marketinga bude prethodno obaviješten, odnosno prethodno da` svoju privolu za obradu osobnih podataka u točno utvrđenu svrhu te da u svakom trenutku može odustati od obrade osobnih podataka u svrhu marketinga. S obzirom da iz sadržaja obrasca koji je dostupan na internetu nije razvidno da se spol prikuplja u svrhu sakupljanja nagradnih bodova, a također ukoliko osoba da` svoju suglasnost da želi primati obavijesti i ponude tijela javne vlasti nije navedena opcija opoziva/uskrate dane privole za slanje obavijesti ili ponuda.. Stoga se prikupljanje navedenih podataka smatra prekomjernim u odnosu na svrhu obrade osobnih podataka.

Nadalje, osobe koje daju svoje podatke u svrhu izrade pametne kartice nisu u navedenom obrascu upoznate sa svojim pravom na pristup podacima i pravu na ispravak podataka kako to propisuje čl.9. Zakona i Opća uredba o zaštiti podataka 2016/679. Isto tako, u obrascu se ne navode eventualni drugi primatelji i korisnici osobnih podataka, što je također zakonska obveza voditelja zbirke osobnih podataka (u konkretnom slučaju: tijelo javne vlasti) da ispitanike prethodno upozna sa primateljima osobnih podataka.

Ujedno skrećemo pozornost da su informacije koje je voditelj zbirke osobnih podataka dužan pružiti ispitaniku propisane i novom regulativom u području zaštite osobnih podataka- Općom uredbom o zaštiti podataka koja će se izravno primjenjivati u svim državama članicama Europske unije, pa tako i Hrvatskoj od 25. svibnja 2018 godine. Stoga je uputno navedeni obrazac kao i opće uvjete poslovanja i odredbe uskladiti s Općom uredbom o zaštiti podataka. Budući da navedeni Uvjeti koji su dostupni na navedenom linku nisu prilagođeni novom sustavu pametnih kartica potrebno je u internim aktima unijeti/propisati novi sustav te upoznati u takvom pisanom dokumentu korisnike sa obradom njihovih osobnih podataka.

Također, naglašeno je da je potrebno internim aktima propisati način obrade te educirati službenike koji rade na šalterima/prodajnim mjestima tijela javne vlasti te ih obvezati na savjesno i odgovorno postupanje sa prikupljenim osobnim podacima. U vezi s time naglašeno je da se edukacija djelatnika o postupanju s osobnim podacima te jačanje svijesti da s osobnim podacima treba postupati na zakonit način i uz dužnu pažnju, kao i potreba informiranja ispitanika o obradi osobnih podataka pokazala kroz rad ove Agencije kao jedna od vrlo bitnih mjera u zaštiti osobnih podataka jer je upravo ljudski faktor prva stepenica u podizanju svijesti o potrebi zaštite osobnih podataka, te ključan čimbenik povjerenja građana u rad institucija koje obrađuju njihove osobne podatke.

Slijedom svega navedenog, preporuka Agencije je da predmetni obrazac kao i interni akt u kojima se upoznaje buduće korisnike pametne kartice sa njihovim pravima i dužnostima potrebno uskladiti sa odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka a sve sukladno navedenim uputama.

6.1.4. Preporuka za obradu osobnih podataka u svrhu upisa u Knjižnice

Nastavno na opseg podataka koji se prikupljaju u pristupnici za upis ili obnovu članstva u knjižnicama kao voditeljima zbirke osobnih podataka sukladno čl.33. st. 1. podst. 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka Agencija je dala preporuku za postupanje u svrhu unaprjeđenja zaštite osobnih podataka ova Agencija je kao nadzorno tijelo uočila određene nedostatke i nepravilnosti koje je potrebno uskladiti kako bi prikupljanje i daljnja obrada osobnih podataka bila u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka. Naime, uvidom u navedeni obrazac Pristupnice razvidno je da (budući) članovi knjižnice nisu upoznati u koju svrhu se točno podaci prikupljaju i dalje obrađuju. O svrsi obrade i zakonskoj osnovi za obradu članove knjižnice

potrebno prethodno upoznati na transparentan način bilo na Pristupnici ili ih uputiti na Pravila knjižnice gdje se navodi svrha prikupljanja. S tim u vezi potrebno je članove upoznati i sa mogućim primateljima njihovih podataka.

Također je potrebno članove knjižnice informirati o svojim pravima (pravu na pristup, pravu na ispravak podataka) a sve kako nalaže čl. 9. i 19. Zakona o zaštiti osobnih podataka, te je sadržaj Pristupnice potrebno uskladiti i u tom smislu. Osim navedenih nedostataka potrebno je da primjenom načela razmjernosti u obradi osobnih podataka utvrditi i navesti koji podaci su obvezni, a koji dobrovoljni. Uvidom u opseg podataka naveden u pristupnici razvidno je da se podaci prikupljaju u velikom opsegu kao primjerice kontakt podaci (telefon, e-mail i mobitel) koji ne mogu biti svi obvezni tj. potrebno je navesti da je samo jedan kontakt podatak obavezan. Nadalje, budući da se prikuplja osobni identifikacijski broj smatramo da nije nužno niti je u skladu sa načelom razmjernosti i obradom podataka u nužnom opsegu kako to nalaže čl. 6. Zakona o zaštiti osobnih podataka da se pored OIB-a prikuplja i broj osobne iskaznice budući oba podatka nedvojbeno služe u svrhu jednoznačne identifikacije građana, te se iz tih razloga njihovo istovremeno prikupljanje smatra prekomjernim opsegom.

Uputno je navesti kako je dovoljno prikupljati samo godinu rođenja novih članova, a podatak o stručnoj spremi i zanimanju također bi trebao biti neobvezujući podatak. Isto tako naglašavamo da česta edukacija djelatnika o postupanju s osobnim podacima te jačanje svijesti da s osobnim podacima treba postupati na zakonit način i uz dužnu pažnju kao i potreba informiranja ispitanika o obradi osobnih podataka pokazala se kroz rad ove Agencija kao jedna od vrlo bitnih mjera u zaštiti osobnih podataka jer je upravo ljudski faktor prva stepenica u podizanju svijesti o potrebi zaštite osobnih podataka, te ključan čimbenik povjerenja građana u rad institucija koje obrađuju njihove osobne podatke.

Slijedom svega navedenog, Agencija je dala preporuku da se obrazac Pristupnice kao i pravila Knjižnica u kojima se upoznaje članove sa njihovim pravima i dužnostima trebaju uskladiti sa odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka u najkraćem mogućem roku.

6.1.5. Preporuka za obradu osobnih podataka u svrhu isplate osigurane svote po polici životnog osiguranja

Na temelju saznanja o obradi osobnih podataka korisnika životnih osiguranja kod isplate novčanih iznosa po polici životnog osiguranja od strane društava za osiguranje na način da se prije isplate zahtjeva dostava preslike osobnog dokumenta (osobna iskaznica) i preslika bankovne kartice tekućeg računa Agencija je u svrhu unapređenja zaštite osobnih podataka dala sljedeću preporuku:

Obrada osobnih podataka sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka mora biti poštena i zakonita, što podrazumijeva da je obrada osobnih podataka dopuštena ako za nju postoji zakonita/opravdana svrha i valjani pravni temelj. Pravni temelji za obradu osobnih podataka taksativno su propisani člankom 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka, između ostalog, to je privola ispitanika i drugi zakon te drugi navedeni slučajevi u predmetnom članku Zakona, a svrha obrade osobnih podataka mora biti poznata i mora biti zakonita.

Osim navedenog sukladno načelu razmjernosti dozvoljeno je prikupljati osobne podatke u opsegu koji je nužan za ispunjenje točno određene svrhe te se osobni podaci ne smiju prikupljati u većem opsegu nego što je nužno da bi se postigla zakonom utvrđena svrha (članak 6. Zakona o zaštiti osobnih podataka).

U opisanom slučaju na prikupljanje i daljnju obradu osobnih podataka primjenjuju se odredbe Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma („Narodne novine“, broj: 87/08, 25/12) i Zakon o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15) koji bi u konkretnom slučaju za prikupljanje i daljnju obradu osobnih podataka predstavljali valjani pravni temelj iz članka 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma propisano je kako mjere dubinske analize stranke obuhvaća utvrđivanje identiteta stranke i provjere identiteta na osnovi dokumenata, podataka ili informacija dobivenih iz vjerodostojnog, pouzdanog i neovisnog izvora. Također, navedenim Zakonom propisano je kako društvo za osiguranje može pri sklapanju poslova životnog osiguranja izvršiti provjeru identiteta korisnika police osiguranja i nakon sklapanja ugovora o osiguranju, a najkasnije prije ili u vrijeme isplate osigurane svote, odnosno u trenutku kada imatelj prava iz osiguranja zatraži isplatu svojih potraživanja, izjavi da želi dobiti zajam na policu, dati je u zalag ili kapitalizirati (članak 10. Zakona).

Zakonom o obveznim odnosima propisano je kako u polici osiguranja života moraju biti naznačeni ime i prezime osobe na čiji se život odnosi osiguranje, nadnevak njezina rođenja ili rok o kojem ovisi nastanak prava na isplatu osiguranog iznosa (članak 967. Zakona).

Vezano za utvrđivanje identiteta potrebno je napomenuti da je Zakonom o osobnoj iskaznici („Narodne novine“ broj 62/15), kao posebnim zakonom, propisano je kako je osobna iskaznica elektronička javna isprava kojom hrvatski državljani dokazuju identitet, hrvatsko državljanstvo, spol, datum rođenja i prebivalište u Republici Hrvatskoj. Dakle, osobna iskaznica javna je isprava koja služi u svrhu nedvojbenog utvrđivanja identiteta ispitanika, te se na taj način sprječava moguća zamjena identiteta i zlouporaba osobnih podataka.

Osim toga ukazujemo i na odredbe članka 9. Zakona o zaštiti osobnih podataka temeljem kojeg je voditelj zbirke osobnih podataka dužno korisnike svojih usluga prethodno upoznati/informirati o zakonskoj osnovi prikupljanja i daljnje obrade osobnih podataka, o opsegu prikupljanja podataka (primjenjujući načelo razmjernosti) te radi li se o dobrovoljnom ili obveznom davanju podataka i mogućim posljedicama u slučaju uskrate davanja podataka.

Posebno bitnim navodimo primjenu odgovarajućih mjera zaštite propisanih čl. 18. Zakona o zaštiti osobnih podataka (tehničke, kadrovske i organizacijske mjere zaštite osobnih podataka) koje su potrebne da bi se osobni podaci zaštitili od slučajnog gubitka ili uništenja i od nedopuštenog pristupa, nedopuštene promjene, nedopuštenog objavljivanja i svake druge zlouporabe te utvrditi obvezu osoba koje su zaposlene u obradi podataka na potpisivanje izjave o povjerljivosti. Izjavom o povjerljivosti obvezuju se osobe koje obrađuju osobne podatke na način da su dužne čuvati povjerljivost svih osobnih podataka kojima imaju pravo pristupa te da će osobne podatke koristiti isključivo u svrhu i za potrebe obavljanja svoje djelatnosti. Također u izjavi o povjerljivosti potrebno je navesti da se osobni podaci ne dostavljaju/daju na korištenje trećim (neovlaštenim) osobama, te da će osobe koje obrađuju osobne podatke povjerljivost osobnih podataka čuvati i nakon prestanka radnog odnosa. Isto tako ukazujemo kako je potrebno voditi računa da sadržaj izjave o povjerljivosti mora biti koncipiran na način da se osobe koje obrađuju osobne podatke upozore da neovlašteno davanje osobnih podataka predstavlja povredu radne dužnosti.

Također, u svrhu pravilnog i zakonitog postupanja, tj. poštene i zakonite obrade osobnih podataka potrebno je kontinuirano i sustavno provoditi edukacije osoba zaposlenih u obradi osobnih podataka, kao i službenika za zaštitu osobnih podataka, prvenstveno u pogledu praćenja propisa iz područja zaštite osobnih podataka te primjerne odgovarajućih mjera zaštite osobnih podataka iz članka 18. citiranog Zakona.

Isto tako ukazujemo kako je vrlo važno uspostaviti odgovarajući (pouzdan) komunikacijski kanal, te odnos međusobnog povjerenja između voditelja zbirke osobnih podataka i ispitanika kako bi ispitanik u svakom trenutku bio adekvatno informiran o svim okolnostima obrade njegovih osobnih podataka iz članka 9. citiranog Zakona, prvenstveno o tome tko obrađuje njegove osobne podatke, o svrsi obrade njegovih osobnih podataka te opsegu (vrsti) osobnih podataka koji se obrađuju.

Vezano za obradu osobnih podataka na način da se uzimaju preslike osobnog dokumenta te preslika bankovne kartice tekućeg kunskog računa s aspekta Zakona o zaštiti osobnih podataka držimo kako se radi o prekomjernom prikupljanju osobnih podataka koje nije nužno u odnosu na svrhu zbog koje se isti prikupljaju, odnosno kako se radi o obradi koja nije podudarna sa svrhom prikupljanja te stoga takva obrada osobnih podataka ne bi bila u skladu s odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka. Isto tako smatramo da se u slučaju prikupljanja i kopiranja iskaznica tekućeg računa radi o preinvazivnom načinu i prekomjernom prikupljanju osobnih podataka Vaših klijenata budući da se prikupljaju osobni podaci koji ne služe za utvrđivanje identiteta. Stoga smatramo da bi uz izvršeni uvid u osobni dokument dostavljanje podataka o broju računa (IBAN) na koji će biti isplaćena novčana naknada bilo primjereno svrsi obrade.

Nadalje, kada govorimo o svrsi identificiranja odnosno provjere identiteta klijenata smatramo da se ono može postići na način da se osobni podaci obrađuju u znatno manjem opsegu i na manje invazivan način u smislu da se vrši uvid u identifikacijski dokument klijenta (osobnu iskaznicu) a ne i njegovo kopiranje, a osobito traženje od klijenata da isto dostave jer za isto ne nalazimo pravni temelj u smislu članka 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Zaključno, napominjemo da se predmetna preporuka daje u svrhu unapređenja zaštite osobnih podataka osobito kako bi u budućnosti obrada osobnih podataka klijenata bila usklađena sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka i posebnim propisima, te kako bi se prikupljanjem osobnih podataka na način da se dostavljaju preslike osobnih dokumenata (osobna iskaznica i bankovna kartica) klijenata spriječila moguća zlouporaba osobnih podataka.

6.2. PREPORUKE, SAVJETI I MIŠLJENJA ZA UNAPRJEĐIVANJE ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA DANI U NADZORNIM AKTIVNOSTIMA AGENCIJE

U nadzornim aktivnostima, pored neposrednog nadzora nad obradom osobnih podataka Agencija daje i savjete u svezi s uspostavom novih zbirki osobnih podataka, osobito u slučaju uvođenja nove informacijske tehnologije, prati primjenu organizacijskih i tehničkih mjera za zaštitu podataka te predlaže poboljšanje tih mjera i daje prijedloge i preporuke za unaprjeđivanje zaštite osobnih podataka.

Tako su pri provedbi neposrednih nadzora nad obradom i provođenjem zaštite osobnih podataka u 2017. godini iskazane primjedbe i naloženo je otklanjanje nedostataka ili nepravilnosti u 368 nadzora, koji porast od 30,9% u odnosu na 2016. godinu je posljedica pojačane aktivnosti i dodatnih napora glede provedbe ciljanih nadzora po službenoj dužnosti.

U nastavku je prikazano nekoliko karakterističnih primjera nadzornih aktivnosti u kojima su službenici Agencije osim što su ukazali na uočene nedostatke i/ili nepravilnosti, te uputili voditelje zbirki osobnih podataka u postupanje za uklanjanje uočenih nedostataka i/ili

nepravilnosti također dali i prijedloge za poboljšanje kao i preporuke za unaprjeđenje mjera zaštite osobnih podataka:

- U predmetu voditelja zbirke osobnih podataka – Ministarstvo financija/Porezna uprava – dani su prijedlozi i preporuke za unaprjeđenje organizacijskih i tehničkih mjera za zaštitu osobnih podataka te poboljšanje istih kao i unaprjeđenje zaštite osobnih podataka: utvrđenjem/propisivanjem te provedbom proaktivne interne periodične provjere opravdanosti korištenja informacijskog sustava od strane djelatnika Porezne uprave kako bi za svaki stadij postupanja unutar radnih procesa predmetnog voditelja zbirke osobnih podataka bilo definirano moguće rizično postupanje uključivo i obradu osobnih podataka bez poslovnog utemeljenja te kako bi se izbjeglo (umanjilo) moguće situacije neovlaštenog (poslovno neuvjetovanog) pristupa, uvida te prosljeđivanja i dr. obrade osobnih podataka stranaka/građana koja nije sukladna pozitivnim propisima, također dani su i savjeti u svezi s uputnošću dodatnog educiranja djelatnika Porezne uprave.

- U predmetu voditelja zbirke osobnih podataka - Grad (povezano s predmetom voditelja zbirke osobnih podataka - Županijska lučka uprava) - dani su prijedlozi i preporuke za unaprjeđenje organizacijskih i tehničkih mjera za zaštitu osobnih podataka te poboljšanje istih kao i unaprjeđenje zaštite osobnih podataka: ukazano je na potrebu učiniti javno dostupnim službene kontakt podatke službenika za zaštitu osobnih podataka na svojim web stranicama ili na drugi odgovarajući način (prema odredbama čl. 18.a Zakona o zaštiti osobnih podataka); ukazano je na potrebu obvezivanja službenika Grada koji su zaposleni u obradi podataka na potpisivanje Izjave o povjerljivosti (sukladno čl. 18. Zakona o zaštiti osobnih podataka); ukazano je na potrebu isticanja dodatnih obavijesti/oznake o postojanju video nadzora na javnim površinama prije pristupa prostorima pokrivenim video nadzorom (npr. parkovi, trgovi, ulaz u sportsku dvoranu, i dr.); ukazano je na potrebu donošenja pisanog akta između Grada i Županijske lučke uprave kojim će se detaljnije urediti obveze vezane uz zajedničko korištenje opreme i optičke infrastrukture (čl. 10., uključujući i čl. 18. Zakona o zaštiti osobnih podataka) te je ukazano na potrebu donošenja pisane procedure o postupanju sa video nadzorom (njegovim korištenjem i izuzimanjem snimki/pristup, kao i vođenja evidencije o istom te vođenja evidencije ulazaka u server sobu) i donošenja akta odnosnog na dodjelu ovlaštenja pri radu sa predmetnim video nadzorom; nastavno na izvršeni izravni nadzor u prostoriji u kojoj se nalaze dva uređaja za pohranu podataka, utvrđeno je da u istoj nema aparata za gašenje požara niti vatrodojavnih senzora, također, prostorija se ne smije koristiti za odlaganje uredskog i drugog materijala te sredstava za higijenu/čišćenje, kako je utvrđeno stanje u trenutku provođenja nadzornih aktivnosti te je potrebno odvojiti komunikacijske ormare sa informacijsko-komunikacijskom opremom kao samostalnu prostornu jedinicu unutar zgrade u koju će imati pristup (korištenjem ključa i/ili elektronske personalizirane kartice i/ili upisom PIN-a uz bilježenje pristupa prostoriji, tzv. „log files“) samo ovlaštene osobe prema dodijeljenim ovlastima radnog mjesta.

6.3. OPĆE PREPORUKE I SAVJETI ZA UNAPRJEĐIVANJE ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA

Uopćeno može se kazati da su u današnje vrijeme osobni podaci građana najviše izloženi (ugroženi) upravo sve prisutnijom uporabom informacijskih i komunikacijskih tehnologija u prikupljanju, obradi i korištenju te prijenosu osobnih podataka iz razloga što se ugroza i mogućnosti zlouporabe više ne zasnivaju samo na probou fizičke sigurnosti tj. fizičkog dostupa podacima i/ili fizičke zlouporabe ili modifikacije već je ugroza sada u novoj široj dimenziji koju možemo grubo nazvati tehnološkom dimenzijom a koja upravo korištenjem raznolikih tehnoloških rješenja uz olakšavanje, ubrzavanje i povećanje učinkovitosti prikupljanja, obrade i prijenosa ujedno povećava i rizike od neovlaštenog pristupa, izmjene ili prosljeđivanja kao i slučajnog gubitka ili uništenja sadržanih podataka.

Također može se kazati da značajan faktor rizika predstavlja upravo nedovoljna upućenost ili ponekad nesmotrenost građana koji često olako daju svoje osobne podatke ili ostavljaju mogućnosti lakom neovlaštenom pristupu svojim osobnim podacima nekorištenjem zaštitnih mehanizama (procedura, aplikacija i sredstava).

Vrste osobnih podataka koje su najviše ugrožene zasigurno su one kojima se nastoji pristupiti u cilju ostvarenja protupravne imovinske koristi a to su u prvom redu podaci odnosni na financije građana (pristupni i identifikacijski podaci novčarskih i financijskih institucija), no nije zanemariva i ugroženost povjerljivih osobnih podataka primjerice o zdravlju, spolnom životu i dr. koji se eventualno mogu zloupotrijebiti radi pritiska i prisile na osobu da nešto učini ili ne učini na svoju ili štetu drugih osoba ili glede postupanja u svom radnom djelokrugu.

Sve prethodno navedeno odnosno je svakako i na uporabu Interneta a posebice pri korištenju raznih društvenih mreža koje kada su u pitanju mladi predstavljaju realni faktor rizika za nesukladno postupanje s osobnim podacima iz više razloga kao što su nepoznavanje svih uvjeta korištenja kao i nepoznavanje odnosnih propisa, lakovjernost mladih koji često vjeruju svemu što se iznosi putem Interneta ili društvene mreže bez stavljanja u bilo kakvu sumnju ili provjeru istinitosti, do nedostatka percepcije izloženosti budući da najčešće komuniciraju iz sigurne okoline (prostora svog doma, sobe, osobnog komunikatora u društvu prijatelja i sl.) pri čemu neće postupati s istom razinom opreza kao da takvu komunikaciju imaju sa osobom u izravnom kontaktu jer je tada velik dio plasiranih a možda netočnih informacija vidljiv ili barem upućuje na sumnju u to tko nam je sugovornik, kakve su mu namjere i dr., a nije zanemariv i faktor vizualne percepcije koji ako nije ostvariv izravno često je podlozan racionalizaciji i imaginaciji tj. idealiziranju.

Od strane koga su osobni podaci građana ugroženi:

Osobni podaci građana ugroženi su osim od zlonamjernih ili neodgovornih pojedinaca svakako i od strane kriminalaca budući da oni aktivno nastoje pristupiti osobnim podacima građana sa malicioznim namjerama kojima je krajnji cilj u pravilu ostvarenje protupravne imovinske koristi ili ostvarenja drugih ciljeva kroz prijetnje ili prisilu nad osobama da nešto učine ili ne učine na svoju ili štetu drugih osoba ili glede postupanja u svom radnom djelokrugu..

Glede interesa poslovnih subjekata za osobnim podacima građana može se u načelu kazati da je njihov interes uglavnom baziran na pridobivanju kontakt podataka za svrhu direktnog marketinga proizvoda i usluga te u pridobivanju dodatnih osobnih podataka za provedbu analitičke obrade i profiliranja kupaca i korisnika usluga.

Međutim važna komponenta ugroze osobnih podataka u najvećem broju su nesukladna postupanja s iznošenjem ili prenošenjem istih putem Interneta kao novog sveprisutnog komunikacijskog kanala gdje kakav osobni podatak a često je to fotografija osobne prirode koji se učine dostupnim neželjenim primateljima mogu prouzročiti nemjerljivu subjektivnu štetu osobi o čijim se osobnim podacima radi. Takve situacije su vrlo česte među mladima poglavito na društvenim mrežama i blogovima bilo kao dio neprimjerenih pokušaja šale pa sve do zlonamjernih akata nasilja, ucjena, osvete i dr.

Potencijalni načini zlouporabe osobnih podataka (opasnosti, štetnost i dr.):

Svaka zlouporaba osobnih podataka može se smatrati opasnom i štetnom bilo po kriteriju materijalne ili po kriteriju nematerijalne štete gdje je teško arbitrirati koja je u određenom slučaju konkretne fizičke osobe značajniji faktor.

Način zlouporabe osobnih podataka koji osim financijske štete građanima i/ili institucijama može prouzročiti puno šire i ozbiljnije posljedice svakako jest situacija u kojoj bi netko uspio neovlaštenim dostupom i protuzakornim aktivnostima djelomično ili potpuno duplicirati ili preuzeti tuđi identitet.

Međutim, većinom one zlouporabe koje pogađaju fizičke osobe a protiv kojih se najteže boriti posebno kada se iste ostvaruju uporabom Interneta su one koje najvećim dijelom ili isključivo prouzrokuju nematerijalnu štetu u kojoj je narušena privatnost osobe, njezine intime, dostojanstva pa čak i samopoimanja.

Konkretna mjera zaštite/samozaštite:

Građani se mogu najučinkovitije zaštititi prvenstveno razvijanjem svijesti o potrebi zaštite svojih osobnih podataka, što onda intuitivno vodi ka osnovi samozaštite koja se sastoji u činjenici da je za osobne podatke koji se daju potrebno uvijek utvrditi tko, temeljem čega (pravni temelj), gdje, na koji način i u koju svrhu će ih koristiti a tek ako smo suglasni sa utvrđenim osobne podatke i dati.

Također ako građani u danom trenutku nisu sigurni u prethodno navedene činjenice važan savjet je da zastanu u davanju osobnih podataka ako je to ikako moguće u danim okolnostima i isto dodatno provjere ili potraže pomoć i savjet nadležnih tijela, to prvenstveno naravno Agencije za zaštitu osobnih podataka, što također treba učiniti i pri sumnji da se njihovi osobni podaci prikupljaju, obrađuju (koriste) ili prosljeđuju nesukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka ili drugih odnosnih propisa ili dane privole samog ispitanika.

Glede korištenja Interneta a slijedom toga i društvenih mreža, interaktivnih igara i dr. potrebno je ukazati da prethodno rečeno svakako vrijedi i za njih uz potrebu dodatnog opreza i napora u cilju utvrđivanja i/ili potvrđivanja vjerodostojnosti sugovornika, pružatelja usluge i dr. kao i provjere istinitosti navoda koji nam se iznose.

Dakle uopćeno se može kazati da niti putem Interneta ne dajemo ili ne učinimo olako dostupnima one osobne podatke koje ne bi dali u izravnoj komunikaciji ili ne bi željeli da budu prosljeđeni dalje, kao što treba biti pažljiv i sa distribucijom onih osobnih podataka a posebice foto i video materijala za koje možemo pretpostaviti da bi nas sada ili u narednom razdoblju mogli osramotiti, kompromitirati i sl. pogotovo imajući u vidu da zasada tzv. „pravo na zaborav“ nije moguće ostvariti u potpunosti budući da se podaci na WEB-u multipliciraju čime micanje uvijek kasni ili nije potpuno tj. efekti reakcije nisu potpuno zadovoljavajući za osobe o čijim se osobnim podacima radi.

Nije nevažno i ukazati na potrebu educiranja o pravilnom korištenju informatičke (informacijske) tehnologije i opreme (uključivo i razumijevanja funkcioniranja uređaja i aplikacija barem na informiranoj korisničkoj razini) te na odgovarajuće korištenje antivirusnih i drugih zaštitnih alata i programa kako bi prevenirali zlonamjerne programe i/ili neovlaštene upade u naša računala, za što ukoliko je potrebno svakako je preporučljivo potražiti i stručnu pomoć.

Važan način/aspekt zaštite/samozaštite je i odgovorno/promišljeno zbrinjavanje stare informatičke opreme, medija za pohranu podataka (npr. CD, DVD, USB prijenosna memorija i dr.) kao i papirnato oblika korespondencije/dokumentacije koja sadrži i osobne podatke.

Osobni podaci maloljetnika:

Budući da su maloljetnici tj. djeca prepoznati kao osobito ranjiva skupina jer ne mogu adekvatno raspolagati sa svojim osobnim podacima, odnosno često nisu svjesni opasnosti kojima se izlažu prilikom neopreznog disponiranja sa svojim osobnim podacima, imajući u vidu i relevantne odredbe **UREDBE (EU) 2016/679 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA** od 27. travnja 2016. **o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka** te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ - **OPĆA UREDBA O ZAŠTITI PODATAKA (GDPR)**, koja glede dobi maloljetnika u odnosu na usluge informacijskog društva daje mogućnost državama članicama da na nacionalnoj razini utvrde koja je relevantna dob za korištenje usluga informacijskog društva (ne niže od trinaest i ne više od šesnaest godina), važno je za napomenuti (posebice kod korištenja Interneta i društvenih mreža) da maloljetnici (posebice ispod određene dobi kako je prethodno napomenuto) ne mogu uvijek sami dati odgovarajuću privolu za prikupljanje i daljnju obradu (korištenje) njihovih osobnih podataka već to moraju učiniti njihovi roditelji tj. zakonski zastupnici (skrbnici).

Dakle, velika odgovornost osim na nadležnim institucijama države kao i društva u cjelini svakako počiva i na roditeljima koji uz skrb o maloljetniku u fizičkom smislu (primjerice da ne smije izlaziti sam u noćnim satima) također trebaju biti aktivno uključeni u informacije i praćenje obrazovnih i vanobrazovnih aktivnosti kao i socijalnih interakcija maloljetnika te kvalitetno s njima komunicirati kako bi njihovom odgovarajućom edukacijom o pravilima uporabe ali i o realnim ugrozama po njihovu privatnost u slučaju neodgovarajuće zaštite svojih osobnih podataka unaprijed razvili svjesnost o potrebi odgovornog korištenja Interneta kao modernog komunikacijskog alata koji uz sve prednosti nosi i navedene rizike, a koji rizici neadekvatnim pristupom ili olakim korištenjem mogu stvoriti ranjivost ili čak rezultirati i konkretnim negativnim događajima i posljedicama koje je onda naknadno puno teže otklanjati i sanirati.

Brošura „Privatnost djece i mladih u svijetu modernih tehnologija (interneta i društvenih mreža)“ izdana povodom obilježavanja Europskog dana zaštite osobnih podataka 2017 i stručnog skupa „Prevencija i intervencija: zaštita osobnih podataka djece“.

7. ODNOSI S JAVNOŠĆU

Iz djelokruga poslova odnosa s javnošću, te ujedno poslova koji se odnose na savjetodavnu ulogu nadzornog tijela, tijekom 2017. godine ispunjene su točke iz savjetodavnog i komunikacijskog plana aktivnosti koje se odnose na:

- I.) Edukacije (savjetovanja, konferencije, stručni skupovi, radionice, predavanja/izlaganja) i prigodna događanja
- II.) Pripremu i izradu edukativnih i promotivnih sadržaja
- III.) Odnose s predstavnicima medija

Edukativne i savjetodavne aktivnosti Agencije provode se sektorski i usmjerene su prema svim ciljanim skupinama:

- Tijela javne vlasti
- Privatna društva
- Službenici za zaštitu osobnih podataka
- Ispitanici/građani Republike Hrvatske

7.1. EDUKACIJE (SAVJETOVANJA, KONFERENCIJE, STRUČNI SKUPOVI, RADIONICE, PREDAVANJA) I PRIGODNA DOGAĐANJA

S ciljem educiranja i informiranja svih dionika i zainteresirane javnosti o modernizaciji zakonodavstva o zaštiti osobnih podataka koje donosi Opća uredba o zaštiti podataka (GDPR), tijekom ovog izvještajnog razdoblja organizirana su savjetovanja, edukacije, radionice, konferencije i stručni skupovi putem kojih je sudionicima prezentiran opći prikaz Uredbe te posebno istaknute novosti koje se odnose na službenika za zaštitu osobnih podataka kao i evidencije aktivnosti obrade podataka. Sudionicima je ukazano što su sve obvezni utvrditi kako bi poslovali u skladu s odredbama Uredbe. Privatnim društvima i tijelima javne vlasti isticalo se kako svaki subjekt koji u svom radu prikuplja odnosno obrađuje osobne podatke mora među ostalim utvrditi koje sustave pohrane ima, koja je pravna svrha i temelj za obradu podataka, koliki je rok čuvanja podataka i slično. Poseban naglasak tijekom provođenja navedenih aktivnosti usmjeren je na institut službenika za zaštitu podatka kao i na tehničke mjere sigurnosti koje proizlaze iz čl. 32. Uredbe i drugih povezanih članaka i posebnih propisa. U sklopu opisanih aktivnosti sudionicima je pružena mogućnost za postavljanje pitanja i sudjelovanja u raspravama. Od opisanih aktivnosti u nastavku izdvajamo:

- Konferencija „Modernizacija zakonodavstva o zaštiti osobnih podataka-nove ovlasti i veće odgovornosti“
- Edukacija „Gospodarstvenici u ustavu zaštite osobnih podataka“ održana u Bjelovaru
- Stručni skup „Potrošači i zaštita osobnih podataka u digitalnom okruženju“ održan u Zagrebu
- Savjetovanja „Modernizacija zakonodavstva o zaštiti osobnih podataka“ održana u svim županijskim središtima u Republici Hrvatskoj u razdoblju od ožujka do prosinca

- Edukacije „Službenik za zaštitu osobnih podataka u sustavu zaštite osobnih podataka“ održane u Zagrebu u prostorijama Agencije u prosijeku jednom mjesečno
- Predavanje u sklopu konferencije „Dani hrvatskih financijskih institucija“ održana u Zagrebu
- Stručni skup „GDPR – Novi izazovi i veće odgovornosti pri zaštiti podataka u znanstveno istraživačkom radu“
- Stručna predavanja
- Radionice „Gospodarstvenici i GDPR“ održane u Zagrebu
- Savjetovanje „Zaštita osobnih podataka u turizmu – Opća uredba - GDPR“ u sklopu manifestacije „Dani hrvatskog turizma“

Agencija kroz svoju savjetodavnu ulogu provodi edukacije za djecu i mlade te nastavno i stručno osoblje škola. Tijekom ovog izvještajnog razdoblja održana je ukupno 91 edukacija u osnovnim školama Grada Zagreba i Zagrebačke županije te u osnovnim školama u Vukovaru, Virovitici, Bjelovaru, Čakovcu, Pazinu, Stubičkim Toplicama, Sisku, Šibeniku, Splitu, Malom Lošnju i Svetoj Nedjelji.

Kroz predavanja koja su posebno prilagođena svakom uzrastu djece te tematski izvedena u okvirima zakonodavnog okvira zaštite osobnih podataka, učenicima se govori o tome što su osobni podaci, kome ih (ne)smiju davati te gdje se sve njihovi podaci traže, pogotovo prilikom korištenja usluga koje pruža informacijsko društvo. U sklopu edukacije koriste se preventivno-edukativni filmovi, a sve kako bi im se na što zanimljiviji način pružila informacija o tome koje sve opasnosti prijete (ili se događaju) ako na neodgovoran način disponiraju svojim (ali i tuđim) osobnim podacima. Uz opisane edukacije za učenike osnovnih škola, izdajamo aktivnosti održane za nastavno i stručno osoblje škola:

- Stručno-edukativni skup „Prevencija i intervencija: zaštita osobnih podataka djece“
- Edukacija „Zaštita osobnih podataka u odgojno-obrazovnom sustavu“
- Stručna predavanja u sklopu Državnog skupa „10. seminar Josipa Roglića“
- Predavanje u sklopu Programsko-izvještajne skupštine Saveza Društava Naša djeca Hrvatske“
- Izlaganje „Zaštita osobnih podataka djece u digitalnom okruženju“ u sklopu manifestacije „Susret ljudskih prava“
- Edukacije „Zakonodavni okvir zaštite osobnih podataka i praksa“ osnovnim školama na području Krapinsko-zagorske županije
- Izlaganja „Zaštita osobnih podataka djece u digitalnom okruženju“ u osnovnim školama na području Krapinsko-zagorske županije

Prigodna događanja

- Svečano obilježavanje Europskog dana zaštite osobnih podataka
- Informativni dan za građane
- Dan sigurnijeg interneta
- Međunarodni dan prava potrošača

Kroz provedene aktivnosti odnosno na edukacije i prigodna događanja obuhvaćene su sve skupine društva, a temeljem ostvarenih odnosa s dionicima ostvaren je veći doseg od planiranog. Važno je istaknuti kako je višegodišnja suradnja s Hrvatskom gospodarskom komorom i Hrvatskom udrugom poslodavaca kao i pokretanje suradnje s Hrvatskom zajednicom županija i Udrugom gradova u Republici Hrvatskoj te jačanje suradnje s akademskom zajednicom jedan od temelja uspješnosti realiziranih aktivnosti.

Realizirano 2016. godine	Realizirano 2017. godine	Planirano za 2018. godinu
41	146	50

Tijekom ovog izvještajnog razdoblja ukupno je izvršeno 146 edukativnih aktivnosti i prigodnih događanja od čega je njih 55 organizirano isključivo na temu Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR).

7.2. EDUKATIVNI I PROMOTIVNI SADRŽAJI

- Preventivno-edukativni namjenski film „Tko se to šali s mojim podacima?“

Nekomercijalni film u trajanju od 30 minuta snimljen je u suradnji s Ravnateljstvom policije Ministarstva unutarnjih poslova, Akademijom dramske umjetnosti iz Zagreba i Gradskim kazalištem Komedija. U istom su obrađeni najaktualniji slučajevi koje je rješavala Agencija i to lažno sklapanje pretplatničkih ugovora (krađa identiteta), nedozvoljena uporaba osobnih podataka o zdravlju, neadekvatna zaštita osobnih podataka i neovlašteno disponiranje osobnim podacima, lažni profili na društvenim mrežama, obrada osobnih podataka u svrhe marketinga te zloupotreba osobnih podataka djece na internetu.

Na spomenutim slučajevima je u okviru postojećih zakonskih mehanizama postupala i Policija budući da se radi o kaznenim djelima nedozvoljene upotrebe osobnih podataka. U procesnoj evaluaciji filma sudjelovalo je 1230 ispitanika i to putem upitnika koji je sadržavao 3 pitanja, a slijedom činjenice da je 93 % ispitanika istaknulo dvije najviše ocjene u smislu svog stava o pamtljivosti i korisnosti prikazanih primjera u filmu, isto je ujedno i potvrda da su prikazane životne priče ne samo kvalitetno odabrane u smislu sadržaja, već su i zanimljive, a što predstavlja neizostavne elemente koji pridonose edukativnom karakteru. Da je svrhovito edukaciju provoditi upravo kroz neformalne edukativne modele, u ovom slučaju koristeći kao alat 7. umjetnost, potvrdili su rezultati evaluacije koji iskazuju da je 91 % ispitanika usvojilo nova znanja. Iznimno mali postotak ispitanika (9 %) smatra da ništa novo nije naučilo.

Zlouporaba osobnih podataka, nažalost, sve je više prisutna u društvu. Postoji realna mogućnost svakog ponaosob da postane potencijalna žrtva počinitelja kaznenih djela u kojima su upravo osobni podaci „ključ“ s kojim se provaljuje u nečiji prostor, kojim se dekodira ono što osoba ne želi dijeliti s drugima, „ključ“ koji u rukama počinitelja postaje iznimno opasno oružje. Pohvalan je podatak, vidljiv iz rezultata obrađenih evaluacijskih listića, a koji potvrđuje činjenicu da je nakon gledanja preventivno-edukativno namjenskog filma pod nazivom „Tko se to šali s mojim podacima?“ iskazanog stava da će voditi brigu o zaštiti, ne samo svojih već ujedno i tuđih osobnih podataka i privatnosti, iskazalo više od 90 % ispitanih.

- **Publikacije**

Osim preventivno-edukativnog namjenskog filma Agencija je u ovom izvještajnom razdoblju izdala publikacije (dostupne u formi tiska i *online* formi):

- Letak „Opća uredba o zaštiti podataka – Bolja zaštita vaših osobnih podataka“ – za voditelje obrade i građane (tisak i online)
- Brošura „Zaštita osobnih podataka djece i mladih prilikom korištenja modernih tehnologija“ – za djecu i mlade, stručno osoblje škola, roditelje i skrbnike (tisak i online)
- Vodič kroz Opću uredbu o zaštiti podataka – za voditelje obrade, građane (online)
- Letak „Zaštita osobnih podataka građana – prava i obveze“ (tisak i online)

Navedene edukativne sadržaje Agencija je prema javnosti komunicirala različitim komunikacijskim kanalima te je stoga osim izravnog pristupa (informativni dan za građane i ostale u ovom izvještaju navedene savjetodavne aktivnosti, službene internetske stranice Agencije i mediji) ciljanim skupinama, edukativnim sadržajima Agencije komunicirali su svi dionici putem vlastitih komunikacijskih kanala čime se ostvario veći doseg. Tijekom izvještajnog razdoblja Agencija je koristila promotivne uredske materijale putem kojih su se komunicirale pojedine ključne poruke i odvijala komunikacija s Agencijom.

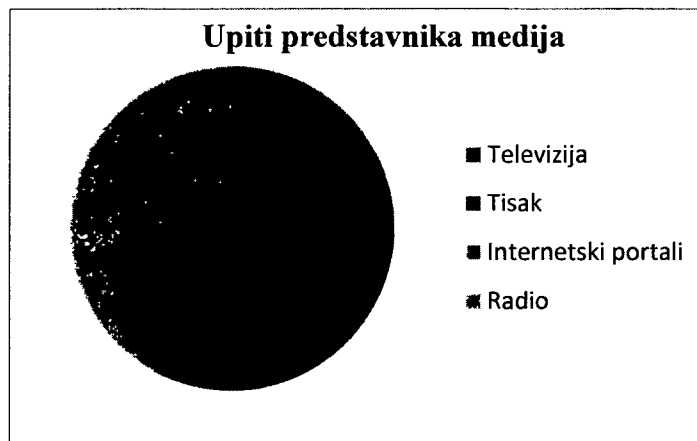
7.3. ODNOSI S PREDSTAVNICIMA MEDIJA

Odnosi s medijima tijekom 2017. godine, kao i prethodnih godina, temeljeni su na načelima pravovremenog, točnog i jasnog davanja mišljenja i odgovora te stavova Agencije o različitim temama koje se tiču zaštite osobnih podataka. Objave u kojima je Agencija izvor vijesti bile su mahom neutralne i pozitivne, a iste su zabilježene u sve četiri vrste medija.

U sljedećoj tablici prikazan je broj zaprimljenih upita predstavnika medija kojih je ukupno 76. Zastupljenost je prikazana i grafički. Kada usporedimo ovo izvještajno razdoblje s 2016. godinom, kada ih je bilo 48, utvrđujemo porast broja upita za 58% s naglaskom na izrazitu zastupljenost teme koja se odnosi na Opću uredbu o zaštiti podataka (GDPR).

BROJ UPITA PREDSTAVNIKA MEDIJA 2017. GODINE

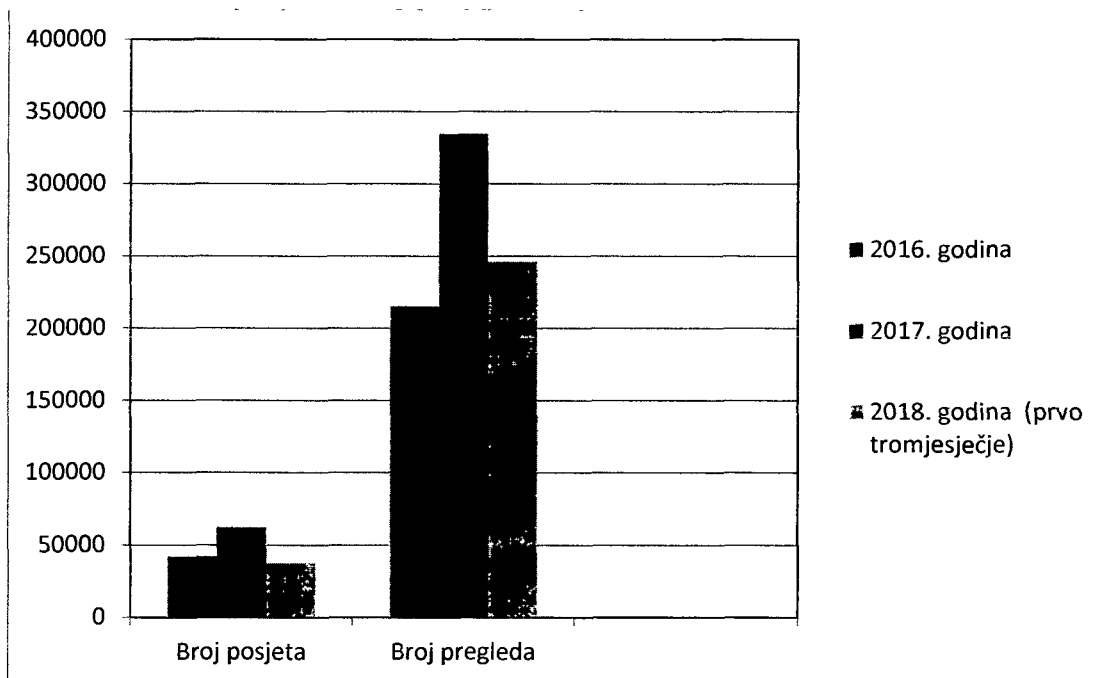
VRSTA MEDIJA	BROJ UPITA
Televizija	18
Tisak	26
Internetski portali	24
Radio	8

Jedan od alata komuniciranja s javnošću, a time i s predstavnicima medija je i komunikacija putem internetske stranice Agencije (www.azop.hr). Jedan od pokazatelja o interesu javnosti o radu i djelovanju Agencije je broj posjeta kao i pregled Internet stranice prema podacima Google-ove statistike o prometu Internet stranice (Google analytics) prikazanih u sljedećoj tablici i grafičkom prikazu iz kojih je razvidan porast posjeta i pregleda u odnosu na prethodnu godinu. Procjenjuje se značajno povećanje broja posjeta i pregleda za narednu godinu budući da je u prvom tromjesečju 2018. godine zabilježen porast broja posjeta i pregleda koji je skoro jednak u odnosu na cijelu 2016. godinu.

PODACI O PROMETU INTERNETSKJE STRANICE AGENCIJE

Izvršajno razdoblje	Broj posjeta	Broj pregleda
2016. godina	41.976	215.305
2017. godina	62.275	334.604
2018. godina (prvo tromjesečje)	37.553	246.216

U zadnjem tromjesečju 2017. godine, s ciljem nastavka aktivnosti kojima je svrha podizanje svijesti cjelokupne javnosti, privatnih društava i tijela javne vlasti kao i svih ostalih ciljanih skupina, s posebnim naglaskom na prava građana, za 2018. godinu kreiran je plan i započet projekt snimanja promocijskih i edukativnih video spotova na temu Opće uredbe o zaštiti podataka. Također, pripremljen je sadržaj za tisak publikacija edukativnog sadržaja namijenjenog građanima kao i sadržaj za izradu mobilnih aplikacija u obliku vodiča kroz Opću uredbu o zaštiti podataka, te aplikaciju na temu zaštite osobnih podataka djece i mladih prilikom korištenja interneta i modernih tehnologija, kreiranu kako za djecu i mlade tako i za roditelje i zakonske skrbnike, te za nastavno i stručno osoblje škola.

S osmišljenom i kreiranom komunikacijskom politikom koja je temeljena na pravovremenoj objavi informacija putem različitih komunikacijskih kanala, nastojala se osigurati vjerodostojnost institucije i povjerenje građana u istu. Upravo realizacijom takve politike djelovanja Agencije i realizacijom savjetodavnih aktivnosti, kao i suradnje s predstavnicima medija, broj zaprimljenih upita, zahtjeva i predstavki građana je znatno povećan.

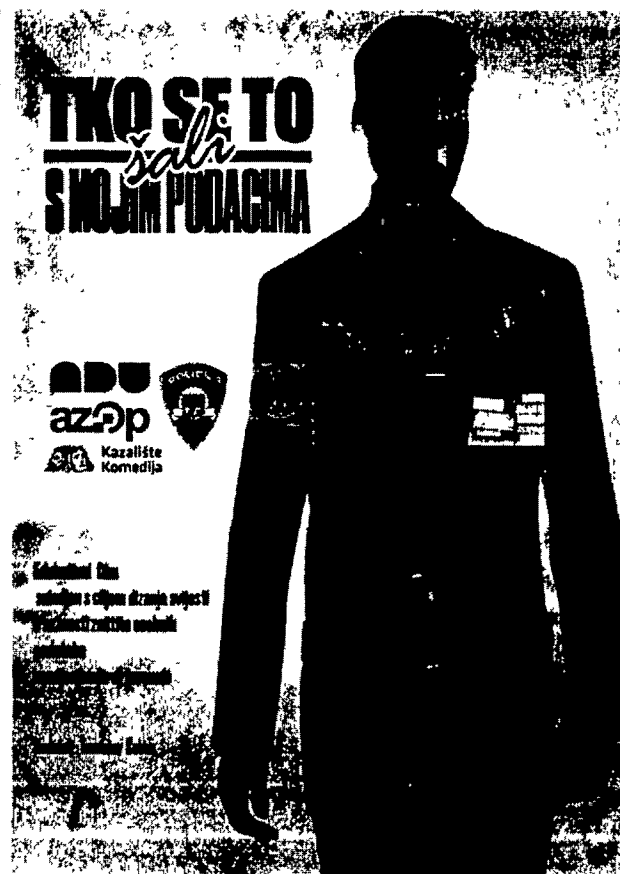
7.4. INFO-TELEFON I E-UPITI

Agencija za zaštitu osobnih podataka svakodnevno u svojem radu komunicira s građanima u svrhu davanja pravnih i tehničkih savjeta i telefonskim putem (pružanje pomoći građanima info telefonom). Tako je tijekom 2017 godine odgovoreno na 2831 telefonski upit, od čega se najveći broj upita odnosio na postupanja vezana uz pravo na zaštitu osobnih podataka, zatim u odnosu na prava i obveze voditelja zbirke i izvršitelja obrade koje donosi Opća uredba o zaštiti podataka, na imenovanje i ulogu službenika za zaštitu osobnih podataka i dr.

Također, putem elektroničke pošte u 2017. godini odgovoreno je na 386 e-upita voditelja zbirke osobnih podataka i istima je pružena pravna i tehnička pomoć što je porast (cca 34,97 %) u odnosu na 286 e-upita 2016. godine.

Plakat izrađen povodom održavanja konferencije „Modernizacija zakonodavstva o zaštiti osobnih podataka: nove ovlasti i veće odgovornosti“, 26.01.2017., Hrvatski sabor

Plakat za edukativni film „Tko se to šali s mojim podacima?“ snimljen s ciljem dizanja svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka

8. PRORAČUN AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA

Temeljem članka 28. Zakona o zaštiti osobnih podataka sredstva za rad Agencije osiguravaju se u Državnom proračunu Republike Hrvatske, koji je za 2017. godinu objavljen u "Narodnim novinama" br. 119 od 20.12.2016. godine u kojemu je Agenciji odobren godišnji proračun u ukupnom iznosu **5.550.549,00 kn.**

Rebalansom proračuna temeljem Izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu i projekcija za 2018. i 2019. godinu ("Narodne novine" br. 113/2017 od 18.11.2017. godine) na prethodnu zamolbu Agencije od 14.09.2017. godine odobreno je povećanje proračuna za 817.897,00 kn, uz obrazloženje potreba za nabavu neophodne informatičke opreme za rad zaposlenika Agencije u iznosu 525.441,00 kn, te 292.456,00 kn za edukacija i edukativnih materijala za potrebe pripreme za potpunu primjenu Opće uredbe o zaštiti podataka kod poslovnih subjekata, tijela javne i državne vlasti, državnih tijela, i najširoj javnosti. Proračuna Agencije nakon rebalansa je iznosio **6.368.446,00 kn.**

Također, na zahtjev Ministarstva financija upućen 15.12.2017. godine (KLASA 400-06/17-01/236, URBROJ: 513-05-01-17-56) Agencija je iskazala raspoloživost sredstava za preraspodjelu do kraja 2017. godine, pa je sa 21.12.2017. godine proračun Agencije umanjen za 122.292,00 kn i njegov konačni iznos za 2017. godinu je: **6.246.154,00 kn.**

Šifra	Naziv	Proračun za 2017.	Realizacija plana do 31.12.2017.	Neurošeno u 2017. godini	Postotak realizacije plana u 2017. godini
250	AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	6.246.154	5.734.393	511.761	91,8%
A765000	ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE	5.682.520	5.456.905	225.615	96,0%
31	Rashodi za zaposlene	3.934.545	3.934.428	117	100,0%
311	Plaće (Bruto)	3.274.899	3.274.898	1	100,0%
312	Ostali rashodi za zaposlene	85.616	85.500	116	99,9%
313	Doprinosi na plaće	574.030	574.030	0	100,0%
32	Materijalni rashodi	1.747.975	1.522.477	225.498	87,1%
321	Naknade troškova zaposlenima	465.357	445.491	19.866	95,7%
322	Rashodi za materijal i energiju	267.290	247.185	20.105	92,5%
323	Rashodi za usluge	991.578	819.961	171.617	82,7%
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	23.750	9.840	13.910	41,4%
K765001	OPREMANJE AGENCIJE	563.634	277.488	286.146	49,2%
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	41.786	38.420	3.366	91,9%
412	Nematerijalna imovina	41.786	38.420	3.366	91,9%
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	521.848	239.068		45,8%
422	Postrojenja i oprema	521.748	239.068	282.680	45,8%
423	Prijevozna sredstva	100	0	100	0,0%

Od odobrenog povećanja proračuna Agencija je do kraja 2017. godine uspjela iskoristiti tek dio od cca 49%, s obzirom da za potpunu provedbu i završetak javne nabave male vrijednosti do kraja 2017. godine, sukladno Zakonu o javnoj nabavi („Narodne novine“ broj NN 120/16, od 21.12.2016.) nije bilo dovoljno vremena, te se prešlo na jednostavnu nabavu do najviše 200.000,00 kn bez PDV-a na godišnjoj razini po svakoj od navedenih stavki.

Od odobrenog proračuna za redovno poslovanje Agencije, uz racionalno i štedljivo raspolaganje s odobrenim sredstvima, posebno vodeći računa o zakonskim ograničenjima u rashodima, realizirano je **5.734.393 kn** odnosno **91,8%** u odnosu na planirani i ukupno odobreni proračun za 2017. godinu.

U sljedećoj tablici predstavljena je brojčana i kvalifikacijska struktura službenika zaposlenih u stručnim službama Agencije sa stanjem na dan 31.12.2017. godine. Ukupno je 26 zaposlenih, od kojih jedan dužnosnik (ravnatelj) i 25 službenika odgovarajućih stručnih kvalifikacija.

r br	ustrojstvena jedinica	ukupno zaposlenih	dužnosnici	službenici (broj prema stupnju stručne spreme i stručnoj kvalifikaciji)						
				m r sc	univ spec	VSS			bacc	SSS
				inform	društ	pravnik	inform	društ	ekon	
1	Ured ravnatelja	3	1					2		
2	Služba za zaštitu osobnih podataka	6				6				
3	Služba za nadzor i Središnji registar	7		1	1	2	3			
4	Služba za međunarodnu suradnju, EU i pravne poslove	4				3		1		
5	Odjel računovodstvenih i zajedničkih poslova	6							2	4
	Ukupno	26	1	1	1	11	3	3	2	4

BOLJA ZAŠTITA VAŠIH OSOBNIH PODATAKA

•Djeca su prepoznata kao osobito ranjiva skupina jer često nisu svjesni opasnosti kojima se izlažu kada odaju svoje osobne podatke. Iz tog razloga djeca će moći koristiti određene internetne usluge i servise za koje je potrebno dati osobne podatke isključivo uz roditeljski pristanak – dobna granica će biti između 13 -16 godina

JASNIJE TUMAČENJE PRISTANKA (PRIVOLA) NA OBRADU OSOBNIH PODATAKA

•Uredba određuje „**jasan i pozitivan pristanak**“ (opt-in), kao preduvjet prikupljanja i obrade osobnih podataka ispitanika tj. ispitanik treba eksplicitno dati svoj *pristanak za prikupljanje i obradu svojih osobnih podataka*

•Ispitanik ima pravo usprotiviti se daljnjoj obradi podataka osobito kada se radi o direktnom marketingu

JASNIJE TUMAČENJE PRISTANKA (PRIVOLA) NA OBRADU OSOBNIH PODATAKA

•Poslovni subjekti i druge organizacije koje prikupljaju i obrađuju osobne podatke trebali će na vrijeme i bez odlaganja **jasno upozoriti korisnike** ako se njihovi podaci **izgube ili ako netko neovlašteno pristupi** osobnim podacima

•ne pridržavanjem europskih propisa izložit će se novčanim kaznama do čak 20 milijuna eura ili 4% globalnog prometa

OPĆA UREDBA O ZAŠTITI PODATAKA

Agencija za zaštitu osobnih podataka je ovlaštena za primjenu Uredbe i osiguravanje primjene njezinih odredaba

Ako smatrate da vam je povrijeđeno pravo na zaštitu osobnih podataka možete se obratiti nacionalnom tijelu za zaštitu osobnih podataka neovisno o tome u kojoj zemlji se nalazi organizacija koja obrađuje vaše podatke

Kontakti:

Agencija za zaštitu osobnih podataka
Marulićeva 14
10 000 Zagreb
tel. 01/4609 000
e mail: azop@azop.hr
fax: 01/4609 099
web: azop@azop.hr

Letak „Opća uredba o zaštiti podataka“ izrađen povodom obilježavanja Europskog dana zaštite osobnih podataka 2017.

9. ZAKLJUČAK

Na temelju podataka o radu Agencije za 2017. godinu (uključujući i komparativne podatke za razdoblje 2013. - 2016.) može se zaključiti da Agencija bilježi zamjetan porast broja zaprimljenih zahtjeva za zaštitu prava, obavljenih nadzora i riješenih predmeta, te da iz godine u godinu ostvaruje sve bolje rezultate rada.

Tako se i u 2017. godini bilježi značajan porast ukupno riješenih predmeta u odnosu na prethodno razdoblje, što svakako ukazuje na stvaranje sve većeg povjerenja u rad Agencije i brigu o zaštiti osobnih podataka svakog pojedinca, na kvalitetnoj aktivnosti Agencije kako u dosadašnjem radu u području svekolikog angažmana glede nadzora provođenja zaštite osobnih podataka tako i u području informiranja i educiranja tj. uspješnog osvještavanja javnosti iz područja zaštite osobnih podataka i privatnosti pojedinaca, voditelja i izvršitelja obrade osobnih podataka.

Takoder, kontinuirano raste ukupan broj obavljenih nadzornih aktivnosti, osim nadzornih aktivnosti koji se obavljaju na zahtjev ispitanika - pojedinaca, što ukazuje na jačanje svijesti o zaštiti osobnih podataka i općenito o zaštiti privatnosti pojedinca, značajno raste i broj nadzornih aktivnosti provedenih po službenoj dužnosti slijedom aktivnog praćenja i analize dostupnih informacija i pokazatelja te planiranja aktivnosti od strane Agencije kao nadzornog tijela.

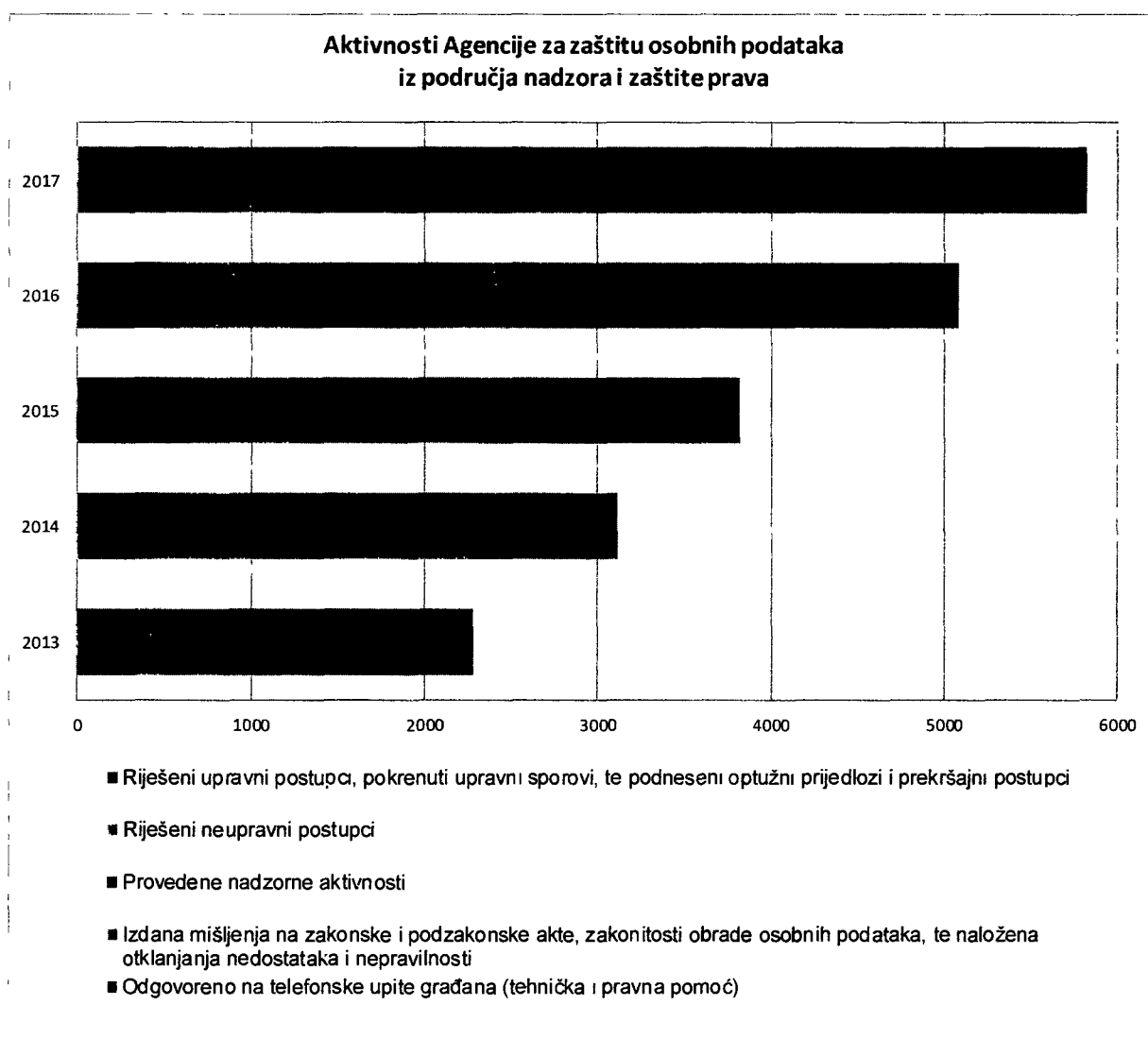
Brojni obrađeni slučajevi iz područja zaštite osobnih podataka i provedenih nadzornih aktivnosti, dio kojih je iznesen u ovom izvješću, ukazuju na sve veću ugrozu privatnosti pojedinaca s jedne strane, ali i na njihovu sve veću osviještenost o potrebi zaštite privatnosti s druge strane.

Uporaba modernih informatičkih i komunikacijskih tehnologija iz godine u godinu raste eksponencijalnim trendom, a s time je sve učestalija nesukladna i neovlaštena obrada osobnih podataka, posebno uporabom videonadzornih sustava u radnim prostorima, trgovinama i u prostorima stambenih zgrada.

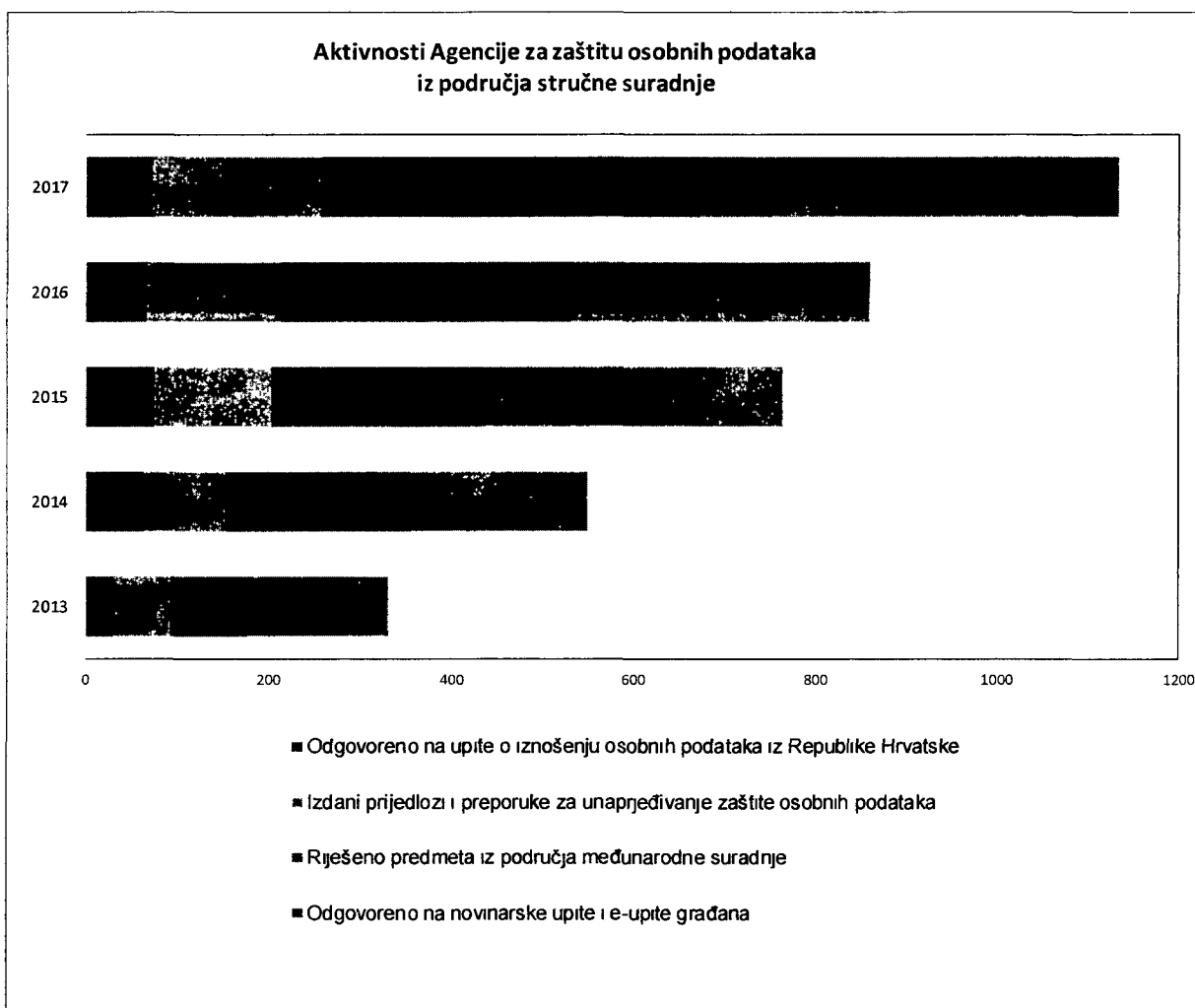
Također, u porastu je zloraba korištenja tuđih osobnih podataka ili njihova neovlaštena obrada, posebno u takozvanoj prodaji na daljini (internetsko trgovanje s lažnim (najčešće tuđim) osobnim podacima, naručivanje roba i usluga na „tuđi račun“, ugovaranje telekomunikacijskih usluga i kupnja mobilnih uređaja s ukradenim osobnim podacima i sl.).

Agencija za zaštitu osobnih podataka kao nadležno tijelo za nadzor zaštite osobnih podataka nikako nije protiv korištenja novih tehnologija i primjerice Interneta kao modernog komunikacijsko-edukacijskog kanala/sredstva/izvora, već nastoji ukazati na realne ugroze koje takav višefunkcionalni medij nosi ukoliko se istom pristupi neadekvatno, a posebice ako se na njemu na neodgovarajući način korištenja informacijsko-komunikacijskih tehnologija osobni podaci koriste i/ili učine dostupnim svima koji tim podacima imaju pristup, pa tako i neovlaštenim (zlomamjernim) pojedincima ili organiziranim grupama.

Aktivnosti Agencije za zaštitu osobnih podataka iz područja nadzora i zaštite prava	2013	2014	2015	2016	2017
Riješeni upravni postupci, pokrenuti upravni sporovi, te podneseni optužni prijedlozi i prekršajni postupci	347	452	647	596	509
Riješeni neupravni postupci	495	539	572	626	717
Provedene nadzorne aktivnosti	334	552	686	942	1358
Izdana mišljenja na zakonske i podzakonske akte, zakonitosti obrade osobnih podataka, te naložena otklanjanja nedostataka i nepravilnosti	166	340	396	350	412
Odgovoreno na telefonske upite građana (tehnička i pravna pomoć)	938	1234	1520	2570	2831

Aktivnosti Agencije za zaštitu osobnih podataka iz područja stručne suradnje	2013	2014	2015	2016	2017
Odgovoreno na upite o iznošenju osobnih podataka iz Republike Hrvatske	64	64	76	67	73
Izdani prijedlozi i preporuke za unaprjeđenje zaštite osobnih podataka	90	90	128	148	184
Riješeno predmeta iz područja međunarodne suradnje	200	200	229	316	414
Odgovoreno na novinarske upite i e-upite građana	195	195	331	328	462

U rješavanju upita građana i zahtjeva za zaštitu prava, Agencija sukladno svojim zakonskim ovlaštenjima izdaje odgovarajuća rješenja, a pored toga preporučuje da i sami građani brinu o zaštiti svojih osobnih podataka prije svega na način da se informiraju kome i u koju svrhu daju svoje osobne podatke te kome njihovi osobni podaci mogu postati dostupni, kao i da sve nepravilnosti u obradi osobnih podataka prijavljuju Agenciji.

S aspekta Zakona o zaštiti osobnih podataka velika odgovornost je i na voditeljima obrade osobnih podataka koji su dužni prilikom obrade osobnih podataka pridržavati se Zakona i drugih pozitivnih propisa i poduzimati odgovarajuće tehničke, kadrovske i organizacijske mjere u svrhu zaštite od neovlaštenog pristupa osobnim podacima građana sadržanim u zbirkama koje uspostavljaju i vode radi obavljanja svojih djelatnosti. Isto tako, voditelji su dužni voditi točne i potpune te ažurne podatke koji identificiraju točno određenu osobu u svrhu osiguranja načela povjerljivosti obrade osobnih podataka i voditi računa o vremenskom razdoblju čuvanja osobnih podataka.

Sva pitanja vezana uz obradu svojih osobnih podataka građani mogu i trebali bi u prvom redu zatražiti od voditelja obrade osobnih podataka, a sve nepravilnosti i sumnje u nesukladnosti ili nezakonu obradu osobnih podataka mogu prijaviti Agenciji za zaštitu osobnih podataka, kao neovisnom tijelu čija je temeljna zadaća zaštititi osobne podatke građana od nezakonite obrade, odnosno kontinuirano nadzirati da li se osobni podaci obrađuju i štite u skladu sa Zakonom i svim drugim posebnim zakonima i propisima.

Suradnja s državnim tijelima i tijelima javne vlasti u Republici Hrvatskoj, kao i međunarodna suradnja s nadzornim tijelima država članica Europske unije te Europskom komisijom i Europskim nadzornikom za zaštitu podataka, također značajno intenzivirana, prije svega zbog činjenice stupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije, a također i zbog novih poslova i zadaća koje je Republika Hrvatska preuzela i na kojima, između ostalih, radi i Agencija iz područja zaštite osobnih podataka, od kojih je svakako najznačajniji postupak evaluacije i nadzora Schengenskog informacijskog sustava i Viznog sustava Europske unije u Republici Hrvatskoj i u drugim državama članicama EU.

Agencija je u svojem godišnjem planu rada za 2017. godinu stavila naglasak na pripremi za primjenu Opće uredbe o zaštiti podataka koja stupa na snagu u mjesecu svibnju 2018. godine, posebice kroz:

- intenziviranje odnosa s javnostima organiziranjem radionica, prezentacija, stručnih savjetovanja i prigodnih predavanja u cilju osvješćivanja javnosti o potrebi zaštite osobnih podataka u kontekstu novog zakonodavstva EU iz područja zaštite osobnih podataka i odgovarajućoj prilagodbi;
- sudjelovanje u Radnim skupinama za izradu propisa kojima se u zakonodavstvo Republike Hrvatske prenose Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP te Direktiva (EU) 2016/681 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela;
- sudjelovanje u radu Radne skupine za telekomunikacije i informacijsko društvo Vijeća EU (WP TELE) i pripremi Prijedloga Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o poštovanju

privatnog života i zaštiti osobnih podataka u elektroničkim komunikacijama te stavljanju izvan snage Direktive 2002/58/EZ (Uredba o privatnosti i elektroničkim komunikacijama);

- sudjelovanje u radu Radne skupine za izradu Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka u skladu sa odredbama Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka).

Također, Agencija na temelju analize prethodno obrađenih slučajeva postupanja po zahtjevima za zaštitu prava te sadržaju postavljenih upita kao i rezultatima provedenih nadzornih aktivnosti, imajući u vidu i europska pa i svjetska kretanja i pojavnosti u području prikupljanja i daljnje obrade/korištenja te zaštite osobnih podataka, u godišnjem Planu nadzornih aktivnosti po službenoj dužnosti nastoji na odgovarajući način prepoznati koji su to značajni sektori, voditelji obrade osobnih podataka ili tehnološki načini prikupljanja i daljnje obrade/korištenja osobnih podataka koje bi u narednom razdoblju trebalo ili bilo uputno provjeriti na sustavan način.

Zaključno, može se reći kako je Agencija u ovom izvještajnom razdoblju, temeljem svojih zakonom propisanih ovlasti i u skladu sa svojim mogućnostima realizirala sve aktivnosti i odgovorila na sve zahtjeve u zakonskim rokovima, uzevši u obzir da je s manjim brojem zaposlenika (26 sa stanjem 31.12.2017.) u odnosu na prethodnu godinu (27) zaprimila i riješila **14,6%** više zahtjeva za zaštitu prava i nadzornih aktivnosti, te izdala **32%** više različitih pravnih i stručnih mišljenja sa aspekta stručnih suradnji s državnim tijelima, tijelima javne vlasti, pravnim osobama i građanima, te s aspekta međunarodne suradnje s nadzornim tijelima država članica Europske unije, što je pokazano u tabličnim i grafičkim prikazima u ovom Zaključku.

